

«СТРАТЕГІЯ — 2020»

ПРАКТИКА СУСПІЛЬНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМ. В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ
СЛУЖБА ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІВ
ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

«СТРАТЕГІЯ – 2020»
практика суспільних перетворень

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

С. В. Полтавець, директор Фонду Президентів України,
канд. політ. наук,
старш. наук. співроб.

Відповідальні за випуск

О. О. Трохименко, молод. наук. співроб. відділу пошуку та обліку документів
Фонду Президентів України, канд. іст. наук

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

М. Б. Кушнарьова, В. М. Удовик, Л. Г. Дем'яненко,
О. О. Трохименко, Є. В. Глушук

Заснований у 2014 р.
Виходить двічі на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

Передрук за погодженням

«СТРАТЕГІЯ – 2020»
практика суспільних перетворень

Випуск 99 (152)

(огляд матеріалів ЗМІ за 16 серпня – 5 вересня 2019 р.)

Зміст

1.ГОЛОВНІ НОВИНИ.....	4
2.АНАЛІТИЧНИЙ КОМЕНТАР.....	7
Скасування недоторканності, або Доля пісні «гарної і нової».....	7
3. БЛОГОСФЕРА.....	13
4. ОГЛЯД ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ.....	25
5. РЕАЛІЗАЦІЯ ІНІЦІАТИВ У МЕЖАХ «СТРАТЕГІЇ – 2020».....	30
Офіційна інформація.....	30
Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій.....	56
Новини із соціальних мереж та регіональних інтернет-представництв суспільно значущих джерел інформації	60
Експертний погляд.....	75
6. ВІДНОВЛЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ ЗВІЛЬНЕНИХ ТЕРИТОРІЙ..	96
Офіційна інформація	96
Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій.....	100
Новини із соціальних мереж та регіональних інтернет-представництв суспільно значущих джерел інформації	116
Експертний погляд	124
7. ПРОГНОЗИ.....	127
8. ІНФОГРАФІКА.....	128

Головні новини

Протягом тижнів з 16 серпня по 05 вересня 2019 р. в Україні сталося багато важливих змін. 29 серпня 2019 р. новий склад парламенту (обраний 21 липня 2019 р.), розпочав свою роботу.

У той самий день було обрано новий уряд, який очолив О. Гончарук. З попереднього складу Кабінету Міністрів крісло зберіг лише міністр внутрішніх справ А. Аваков.

Крім того, запрацював Антикорупційний суд та було знято депутатську недоторканність.

[МінТОТ об'єднали з Міністерством у справах ветеранів.](#)

У новому Кабміні Міністерство з питань тимчасово окупованих територій і ВПО тепер об'єднано з Міністерством у справах ветеранів.

[Президент Володимир Зеленський дав два роки на запуск страхової медицини в Україні.](#)

[Президент України Володимир Зеленський заявив, що до 1 січня 2020 р. необхідно доопрацювати та ухвалити новий Трудовий кодекс України.](#)

Слід звузити сфери неформальної зайнятості, зокрема, істотно посиливши відповідальність за тіньове ведення господарства.

[Медреформа вторинної ланки почнеться не з 1 січня, а приблизно з 1 квітня.](#)

Міністр охорони здоров'я Зоряна Скалецька:

Ознайомила з рівнем готовності Національної служби здоров'я до запуску реформи. Була проведена чимала робота, але медичні установи ще не до кінця готові до автономізації. Для того, щоб запустити в наступному році повністю вторинку через НСЗУ, договори, відповідно до передбаченого законодавством гарантованого пакета, ще не зроблено достатньо багато.

[Кабінет Міністрів планує провести «глибоку» податкову реформу, яка набуде чинності у 2021 р.](#)

Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук:

Наша податкова система спроектована так, що сумлінний платник податків програє. Якщо ти чесно платиш податки, на цілому наборі ринків ти просто змушений оптимізувати. Це дуже неправильно. Ми плануємо глибоку реформу податкової системи навесні, тому що не можна змінювати податкову систему у другому півріччі.

В Україні почав роботу Антикорупційний суд.

З дня початку роботи суду корупційні кримінальні провадження, як нові, так і ті, що вже слухаються в інших судах, мають бути передані в Антикорупційний суд.

Президент України Володимир Зеленський заявив, що протягом першого року його президентства і роботи нового Кабміну в Україні будуть запуснені всі головні реформи.

Не хочеться чекати п'ять років. Ми хочемо запустити всі головні реформи, які очікує суспільство в Україні упродовж першого року нашої влади.

Доступних ліків стало більше: набрав чинності новий реєстр.

МОЗ України затвердило новий перелік препаратів програми «Доступні ліки». Упродовж наступних шести місяців українці з серцево-судинними захворюваннями, діабетом другого типу та бронхіальною астмою зможуть отримати 78 препаратів абсолютно безоплатно, ще 176 – з невеликою доплатою.

Як упроваджуватиметься Стратегія розвитку медосвіти: план на 2019–2021 рр.

21 серпня Кабінет Міністрів України затвердив план заходів з реалізації Стратегії розвитку медичної освіти в Україні на 2019–2021 рр. За цей час з'являться нові стандарти освіти, сучасні програми і засоби для навчання студентів, гроші за безперервний професійний розвиток підуть за лікарями, а держава сприятиме якісному розвитку медичної науки.

Верховна Рада призначила склад нового Кабінету Міністрів України.

Верховна Рада призначила склад нового Кабінету Міністрів України. За відповідне рішення проголосував 281 народний депутат.

В Україні учні 10–11 класів будуть вивчати новий предмет. Для нового курсу «Фінансова грамотність» уже розроблено навчальну програму й підготовлено посібники.

Матеріали було створено проектом USAID «Трансформація фінансового сектора» у співпраці з МОН та ДВНЗ «Університет банківської справи».

28 серпня в Україні офіційно розпочала роботу нова Державна податкова служба.

Кабінет Міністрів передав Державній податковій службі функції з реалізації державної податкової політики, державної політики з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, державної політики у сфері боротьби з правопорушеннями під

час застосування податкового законодавства, а також законодавства з питань сплати єдиного внеску та законодавства з інших питань, контроль за дотриманням якого покладено на ДПС.

Аналітичний коментар

М. Кушнарьова
наук. співроб. ФПУ,
канд. філософ. наук

Скасування недоторканності, або Доля пісні «гарної і нової»

Історія зі скасуванням в Україні депутатської недоторканності нагадує багато інших історій, зав'язаних на характерних для нашого українського електорату передвиборчих очікуваннях. Так само як імпичмент, згадана недоторканність довгий час була тією картою, яку перед черговими виборами хвацько видобували з кишень різні політичні сили, яким несила було терпіти злиденне життя без влади. Шляхетний гнів з приводу вседозволеності, якою користуються владні сили, з отриманням влади чомусь блискавично притишувався і з часом опинився десь на маргінесі: «А, так-так, щось таке колись було...» У результаті всі були задоволені: ті, хто при владі, – насолоджувалися і, як той цар у відомій казці, царювали, «лежачи на боці», ті, хто не при владі, – заощаджували на зарплатні політтехнологам, адже та сама карта, якою можна «покрити» багато різного, у них уже в кишені була. Історія повторювалася щоразу з іншими акторами, і це теж усіх задовольняло, адже все відбувалося як у театрі: «Сьогодні працює перший склад, потім другий...»

Але 3 вересня 2019 р. цій пісні, яка «гарна й нова», настав край. Депутати з якогось дива взяли й проголосували за скасування недоторканності. Цим вони вразили світ і трохи навіть свій народ, який уже складно чимось вразити, хіба що зниженням тарифів. Народ відреагував напрочуд стримано, нібито подумавши: «тут щось не так». І, схоже, це той рідкісний випадок, коли він подумав правильно.

Можливо, якби це трапилося років на сім-десять раніше, вдячний народ вийшов би до Верховної Ради і, витираючи сльози замилювання, закидав би народних обранців квітами, але тепер виявилось, що недоторканність є не найбільшою проблемою в житті. Як справедливо стверджує керівник проектів з питань конституційного права Центру політико-правових реформ Ю. Кириченко, для українців недоторканність – «подразник, ознака нерівності» ([УНІАН](#)) і експерт, безперечно, має рацію. Але, на жаль, у житті пересічного українця тепер стільки справді складних проблем, починаючи від військових дій на сході країни і закінчуючи складнощами медичного обслуговування, що «ознака нерівності» істотно втратила актуальність.

Здається, ще кілька років – і переважна більшість громадян України зможе легко працювати якщо не політтехнологами, то політологами точно,

настільки регулярно і очевидно різні політичні сили відпрацьовують на нас якісь свої тактичні ходи.

Наприклад, та сама недоторканність. Ще у січні 2015 р. Президент П. Порошенко вніс на розгляд Верховної Ради законопроект про скасування передбачених Конституцією гарантій депутатської недоторканності, за винятком звільнення від відповідальності за висловлювання в парламенті та результати голосування. У лютому Верховна Рада прийняла законопроект у першому читанні та відправила його на розгляд до Конституційного Суду України. Конституційний Суд загалом дав позитивний висновок, але вказав на низку положень, які потребують доопрацювання. Свій висновок, загалом схвальний, дала і Венеційська комісія, утім, наголосивши на певних небезпеках, пов'язаних з цим законопроектом для України як держави з нестійкою демократією. Але ... «не склалося». За два роки, у 2017 р., законопроект, що мав на меті скасування недоторканності, вніс у парламент депутат від «Свободи» Ю. Левченко. За кілька місяців новий проект на ту саму тему знову запропонував П. Порошенко. Але в депутатів було надто багато поточної і непоточної роботи, до проектів повернулися аж за рік, там щось знову «не склалося» і в результаті – осінь чергового наступного, тобто вже 2019 р.

За основу цього разу з наявних двох узяли законопроект П. Порошенка, зрозуміло, що Ю. Левченку це було неприємно, але, зрештою, він же не маленький, має розуміти, чому так сталося: хто такий Ю. Левченко зі своєю «Свободою» і хто такий П. Порошенко з усім своїм? Команда В. Зеленського вчинила дуже мудро, за принципом «не можемо побити – перетворимо на союзника», у результаті щасливий, принаймні, частково, П. Порошенко не приховував своїх почуттів: «Я хочу подякувати парламенту за те, що як законопроект зі змін до Конституції був узятий саме мій законопроект з моїм підписом. Хочу наголосити, що я завжди був і залишаюся прихильником скасування депутатської недоторканності» ([Телеканал «Прямий»](#)). Упродовж останніх п'яти років українська і світова громадськість неодноразово були свідками того, як добре П. Порошенко вміє «натискати» на Верховну Раду, але у випадку недоторканності ці здібності, упродовж його перебування на посту Президента держави, йому, мабуть, зловтішно зраджували.

Депутати відреагували на результати голосування майже так, як П. Порошенко. За свідченням депутата від ОПЗЖ Р. Кузьміна, можна було спостерігати «радість у сесійній залі, оплески, крики “Слава Україні!”» ([112 канал](#)). Як відомо, депутати від ОПЗЖ демонстративно не брали участі в голосуванні, тому іронія пана Кузьміна є зрозумілою, зрештою, справді неприємно, як казав один з улюблених народом літературних героїв, почуватися «чужим на цьому святі життя», а локальне «свято життя» в сесійній залі було.

Підстави пишатися собою у творців свята справді були. Справа в тому, що, як пояснює експерт з конституційного права Б. Бондаренко, Рада 9-го

скликання не могла голосувати за законопроект П. Порошенка щодо скасування недоторканості з нардепів, тому що він «згорів» після закінчення попередньої каденції парламенту. Усі законопроекти, які не були проголосовані в першому читанні під час роботи попередньої Ради, автоматично «згорають» до початку нової. Нардепи не могли голосувати за законопроект П. Порошенка, тому що він був у минулій Раді. Цей законопроект був проголосований у частині звернення до Конституційного Суду України. Потім він повернувся з КСУ із позитивним висновком, але не був проголосований у першому читанні. (...) Коли йдеться про законопроекти, які передбачають зміни до Конституції, то взагалі не передбачені випадки, що робити з цими ініціативами, якщо вони не були ухвалені в першому читанні. У випадку ж, коли нардепи попередньо схвалили зміни до Конституції, але в цілому не проголосували, то із завершенням попереднього скликання Ради такий законопроект також «згорає», і Верховна рада протягом року не може торкатися цієї статті Конституції. Щодо законопроекту П. Порошенка зі скасування недоторканості не було попереднього голосування. Відповідно цей законопроект ухвалювати не можна було, тому що він «згорів». Треба було реєструвати новий законопроект, хоча і з цим теж є певні нюанси. Крім того, за словами юриста, голосування законопроектів щодо змін до Конституції мають відбуватися на чергових сесіях парламенту, а ця сесія була позачерговою ([Слово і Діло](#)). Це бачення поділяє народний депутат Л. Ємець, який вважає, що скасувати недоторканість депутатів неможливо в принципі, оскільки процедура внесення змін до Конституції потребує голосування на двох сесіях одного скликання парламенту. Тобто лише те скликання парламенту, яке почало зміни до основного закону, має їх і завершити. Таким чином, новий парламент IX скликання повинен був ухвалити закон про скасування депутатської недоторканості на одній сесії, а потім затвердити його на наступній. Цього зроблено не було, а депутати ухвалили зміни до Конституції на одній позачерговій сесії, порушивши таким чином процедуру ([UA NEWS](#)). З огляду на це «команда імпровізаторів» (В. Фесенко) вдалася до специфічних дій: 29 серпня провели першу парламентську сесію, яка тривала один день, а 2 вересня почалася вже друга. Це було зроблено тому, що розгляд змін до Конституції передбачає дві сесії. Безперечно, крок віртуозний, «відчувається робота майстра», але, з іншого боку, складно не погодитися з науковим директором фонду «Демократичні ініціативи» О. Гаранем, що «питання в іншому – маючи таку більшість, для чого гнати коней? Чому це робиться так швидко і в перший день роботи Ради?» ([BBC.com](#)). Експерт сам і відповідає: «Піар». Його думку поділяє політолог П. Олещук, котрий вважає, що «це скасування – блискачча піар-акція. Завдяки їй у відповідь на запитання про виконання передвиборчих обіцянок можна буде з півроку говорити: “Ну, недоторканність ми вже зняли...”» ([Новое время](#)).

Чому експертне середовище пристало на цю думку? Тому що важко повірити, що В. Зеленський та його команда справді вважають недоторканність «найбільшим злом». Насправді, і це не є великою таємницею, як пропонує керівник проектів з питань конституційного права Центру політико-правових реформ Ю. Кириченко: «Давайте говорити відверто – проблема кримінальної відповідальності в корупції органів правопорядку. Якщо людина має великі гроші, їй не треба мати мандат. Тому нам об'єктивно потрібна реформа органів правопорядку і боротьба з корупцією»([УНІАН](#)). Політтехнолог О. Голобуцький також вважає, що «більшість громадян думають, що проблема полягає в недоторканності депутатів. Але якщо нардеп – мільйонер, то такий привілей не має значення. За потреби він купить і суди, і адвоката, і прокурора» ([Факти.UA](#)). До них долучається згаданий П. Олещук, котрий сумно жартує з приводу того, що «недоторканість грошей і політичної кон'юнктури ніхто не скасує. Поки що. І незалежні суди поки що – утопія. Кому треба, той може “порішати”» ([Нове время](#)). Ці погляди узагальнює старший експерт Центру європейської політики Б. Вітмор, котрий вважає, що «скасування депутатського імунітету повинно відбутися разом із реформами, які гарантуватимуть незалежність прокурорів та суддів, що історично було проблемою в Україні» ([Радіо Свобода](#)). І. Когут, керівник програми допомоги парламенту USAID ПАДА, так само вважає: «Популізм цієї ситуації полягає в тому, що у нас немає довіри до правоохоронної системи. При незалежній судовій і правоохоронній системі можна було б взагалі нічого не змінювати» ([BBC.com](#)).

Системні зауваження до змістовної частини цієї події висловлює директор Центру демократії та верховенства права, член Ради реанімаційного пакету реформ Т. Шевченко. Він звертає увагу на те, що, «скасувавши недоторканність у Конституції України, недоторканність залишиться в законі про статус народного депутата. Також недоторканність прописана у Кримінальному процесуальному кодексі. Чи ці закони стануть такими, що суперечать Конституції України, якщо з останньої вилучити недоторканність? Ні! Ми ж не фіксуємо у Конституції України нове правило “депутатська недоторканність забороняється”. Механічне вилучення із Конституції лише означатиме, що недоторканність діятиме далі на рівні закону» ([Українська правда](#)). Критично поставилася до події голова правління Громадянської мережі «ОПОРА» О. Айвазовська. Вона заявила про те, що скасування депутатської недоторканності є спробою «рубати Гордіїв вузол», а не «вирішити проблему, зберігаючи баланс. Європейська практика передбачає переважно обмежений імунітет, а не повну його відсутність. Там депутата можуть затримати на місці злочину, або протягом наступного дня після його вчинення без дозволу парламенту, але для слідства, прослуховування і т. д. потрібно звертатися за дозволом до парламенту» ([Дзеркало тижня](#)). Схожі думки висловлює політолог О. Яхно-Белковська, яка нагадує, що «Венеціанська комісія висловлювалася на

користь не повного скасування, а обмеження недоторканності депутатів. Однак її пропозиції під час розробки законопроекту чомусь враховані не були» ([UA.News](http://ua.news)).

Несподівано позитивно оцінює недоторканність Д. Федоренко, головний редактор видання «Наш Київ». Він вважає, що «без цієї норми Майдан був би майже неможливим. Треба, звичайно, вивчити, що саме ви там проголосували і в якій редакції, але щось мені здається, що з цього моменту про незалежність нардепів можна забути. Опозиційні депутати від тієї ж “Свободи” організовували підвоз палива, провіанту, дров. Організовували приймальні в наметах. Стояли в перших рядах у силових протистояннях. Витягали прямо з рук силовиків активістів. І вели перемовини з ментами прямо на передовій. І це все завдяки тому, що їх не можна було влупити кийком або паконити так само, як і всіх інших» ([Тексти.org.ua](http://texty.org.ua)).

Специфічна, хоча й небезпідставна позиція Д. Федоренка є своєрідною середньою ланкою між тими, хто висловлює радість з приводу скасування недоторканності, та тими, хто вважає цю подію запорукою диктатури в Україні. Зокрема, Ю. Кириченко пропонує такий варіант: «Умовно кажучи, народний депутат їде на пленарне засідання, його патрульна служба зупиняє і каже – зараз буде перевірка. Він запізнюється і просто не голосує. Зараз таке неможливо, але якщо вони скасують імунітет, це стане можливо. Я впевнена, що це буде використовуватися щодо опозиційних депутатів. Органи правопорядку залежні і схильні до політичного тиску» ([УНІАН](http://unian.net)). З експерткою солідаризується політолог М. Погребинський, котрий щиро, нічого не побоюючись, зізнається, що має сумніви, «чи буде нинішня влада поважати закон. Є такі думки, що вони зможуть використати скасування, коли почнеться падіння рейтингу Володимира Зеленського. Коли буде бардак у такій великій фракції, відсутність недоторканності можуть використати задля того, щоб її дисциплінувати. Завжди можна знайти в історії людини якісь проблеми, до яких можна причепитися» ([BBC.com](http://bbc.com)). Таке зворушливе піклування про депутатів від «Слуги народу», безумовно, свідчить на користь високих якостей та намірів. Утім, зовсім страшну картину змальовує О. Яхно-Белковська: «Банкова намагається контролювати депутатський корпус навіть не через скасування недоторканності. Якщо між державними інституціями існує певна рівновага, позбавлення імунітету некритичне. Однак сьогодні спостерігається низка ініціатив, спрямованих на посилення і концентрацію влади безпосередньо в руках однієї фігури – Президента України. Так, В. Зеленський заявив про бажання підпорядкувати собі Національну гвардію і подав до парламенту законопроект про право призначати керівників Держаного бюро розслідувань (ДБР) і Національного антикорупційного бюро України (НАБУ). (...) Якщо силові й антикорупційні структури будуть підпорядковані одній особі, то скасування депутатської

недоторканності дозволить оперативно застосовувати ці структури в політичному контексті» ([UA.News](#)).

Почасти олії у вогонь підливає невтомний ненависник дрес-коду і за сумісництвом Голова фракції «Слуги народу» у Верховній Раді Д. Арахамія своїми прогнозами щодо відкриття Національним антикорупційним бюро (НАБУ) і Генеральною Прокуратурою великої кількості справ після скасування депутатської недоторканності: «Я думаю, що з'являться (справи, – ред.), тому що зараз триває перезавантаження всієї правоохоронної системи. Багато людей розуміють, що відбувається, але чомусь правоохоронні органи на це не звертали уваги. Я думаю, що ми будемо чекати через 6 місяців дуже багато гучних, резонансних справ» ([Главком.ua](#)). Ця «страшилка» була б логічною і навіть очікуваною, оскільки, на жаль, як зазначив депутат партії ХДС Й. Вадефуль, «у минулому корумповані депутати зловживали недоторканністю» ([Deutsche Welle](#)). Але так само українські громадяни пам'ятають гучні спроби «посадок» депутатів упродовж усього часу існування незалежної України. Таких випадків було 17, починаючи з Ю. Звягільського у 1994 р., П. Лазаренка у 1999 р., голови «Градобанку» В. Жердицького, В. Лозинського, О. Царьова, І. Мосійчука, С. Ключова, О. Онищенко, В. Новинського, М. Добкіна, Б. Розенблата, О. Довгого, Є. Бакуліна. Не можна не згадати Надію Савченко... Постає інше питання: до чого тут скасування недоторканності? Якщо Верховна Рада сказала своє слово, то, з огляду на те, що у коштах для застави депутати не обмежені, нещасному можна ще тікати за кордон.

Загалом українське суспільство, схоже, не відмовилося б від ще кількох десятків гучних «посадок», оскільки випадки зловживання не тільки недоторканністю, а й узагалі всім, на жаль, стали нормою нашого сучасного життя. І хоча «недоторканність грошей» справді ще ніхто не скасував, як сказав старший експерт Центру європейської політики Б. Вітмор, «скасування недоторканності – це правильний перший крок, але це не повинно бути останнім кроком» ([Радіо Свобода](#)) на шляху перетворення України на державу, у якій усе-таки існує і працює верховенство права. Тоді, може, і тарифи якось знизяться.

Блогосфера

Адвокат Олександр Воронцов:

Нещодавно в Україні сталась значна подія, якої деякі очікували, а деякі сподівались, що це станеться якомога пізніше. Ідеться про поновлення перевірок бізнесу у сфері додержання законодавства про працю.

Так, 21.08.2019 р. Кабінетом Міністрів України було затверджено нові порядки державного нагляду та контролю щодо додержання трудового законодавства. 30.08. 2019 р. вони вступили в силу.

Історично так склалося в Україні, що не все, що добре для держави та найманих працівників, добре для бізнесу. То ж до чого готуватись?

Своєю постановою Кабмін відновив перевірки щодо:

- належного оформлення трудових відносин з працівником;
- вчасної та повної оплати праці, з дотриманням усіх вимог законодавства;
- виконання бізнесом приписів законодавства відносно додержання встановлених прав працівників та гарантій їхньої діяльності. (...)

Що впроваджують нові порядки?

Під час розроблення нових порядків, Держпраці врахувала минулі помилки та зробила висновки.

Наразі контролери не будуть притягати до відповідальності, якщо суб'єкт господарювання усуне вказані інспектором недоліки та виконає вимоги припису. Це свідчить про впровадження нових підходів Держпраці, які мають бути направлені на превентивні заходи щодо недопущення порушень, а не лише на караючі, як було раніше.

Проте є і винятки, зокрема, якщо будуть виявлені неоформлені працівники.

Тоді, крім усунення недоліків, потрібно буде сплатити ще й штраф (30 мінімальних заробітних плат), а це понад 120000 грн за кожного неоформленого працівника.

Також керівнику доведеться понести й адміністративну відповідальність, адже перевіряючий повинен буде направити матеріали до суду (штраф може сягати до 17 000 грн – ч. 3 ст. 41 КУпАП).

Крім того, звертаємо увагу, що актуалізувалось питання порушення трудових прав нерезидентів, які законно перебувають на території України, адже на них так само поширюється трудове законодавство України, як і на резидентів. Тому, приймаючи на роботу нерезидента, особливу увагу слід звертати на правильність оформлення трудових відносин ([Перевіркам Держпраці бути!](#))

Заступник голови фракції «Слуга народу» Євгенія Кравчук:

Ми це зробили! Недоторканність з народних депутатів знято. Зі статті 80-ї Конституції України виключено положення про те, що народні депутати не можуть бути притягнуті до кримінальної відповідальності без згоди Верховної Ради.

За закон проголосували 373 депутати, зокрема фракція «Слуга народу» у повному складі. Сьогодні кожен з нас виконав свою передвиборчу обіцянку. Зробив це і Президент. Виконувати обіцянку дуже приємно. Це – емоція дня! Ще приємніше відчувати, що протягом п'яти років у нас буде ще багато виконаних обіцянок.

Закон вступає в силу з 1 січня 2020 р. Тобто нинішній склад парламенту працюватиме за новими правилами. Депутат уже не зможе спричинити ДТП у нетверезому стані або «кришувати» нелегальний бізнес – і при цьому спокійно ходити на засідання до Верховної Ради.

Наші опоненти можуть бути спокійними: політичних переслідувань не буде. Ніхто не заарештує народного депутата за «неправильне» голосування чи політичну позицію. Але епоха безкарності за кримінальні злочини відходить у минуле (...) ([Емоція дня](#)).

Народний депутат України, голова підкомітету з реформи держслужби Альона Шкрум:

373 голосів за остаточне вже зняття депутатської недоторканності.

Депутати більше не мають депутатської недоторканності. (...)

І зняття недоторканності – це, без перебільшення, історичне рішення.

До нього Україна йшла 28 років.

Історичне, очікуване більшістю наших громадян, рішення, на якому грало та обиралося не одне покоління українських політиків, рішення небезпечне, так, небезпечне у розхитаній слабкій поліцейській державі без незалежних судів, але рішення, якого вимагали громадяни України. І на яке вони довго чекали.

Рішення, яке стало вже символом для українців – символом несправедливості, символом тотального лицемірства політиків, запорукою ненависті до політиків, запорукою відчуття, що у парламенті «ховаються» від кримінальної відповідальності злочинці. (...)

Але рішення символічне і важливе для мільйонів людей, які голосували і за мене.

Саме тому я голосувала за зняття недоторканності.

Я щиро сподіваюся, що всі колеги, особливо колеги зі «Слуги народу», які сьогодні мають повну владу в країні, чітко усвідомлюють, що перший крок – зняття недоторканності, а другий крок має бути – розбудова незалежних інституцій влади, незалежних судів та обмеження свавілля правоохоронних органів.

Ще раз повторюся – розбудова державних інституцій. Інакше нас ризикує накрити цунамій авторитарної системи. З Богом ([Життя після недоторканності](#)).

Голова Державної митної служби Максим Нефьодов:

Good news, everyone! Міністерство фінансів затвердило структуру головного апарату нової митниці і штатний розпис. Отже, у нас тепер має бути 571 людина, яких ми почнемо поступово переводити з існуючих співробітників, набирати на конкурсах ззовні і брати з інших держорганів. В. Зеленський сьогодні поставив завдання до 1 грудня очиститись і укомплектуватись кадрами – тому ось у такий строк і плануємо все зробити (сама Служба запрацює раніше, звісно). Наступний крок – регіональна структура митниці (наступного року перейдемо на єдину юридичну особу, але це потребує суттєвих змін до законодавства, які вже майже підготовлені завдяки героїчній роботі Julian Khorunzhiy і його команди). Уперед ([Нова митниця і штатний розпис](#)).

Екс-Генеральний Прокурор України, політик Юрій Луценко:

Три роки і чотири місяці я був призначеним Генеральним Прокурором України. Завдання мого призначення було дуже просте: зруйнувати НКВДшну систему, що збереглася під назвою ГПУ. Це могла зробити лише людина з-поза системи. Більше того, людина, яка пройшла МВС, в'язницю і Майдан. Насмілюся сказати, що це я зробив. Сьогоднішня Генеральна Прокуратура України, за висновком Ради Європи, відповідає європейським стандартам. Величезна кількість того, що треба зробити, також викладена нашими європейськими партнерами в рекомендаціях, які ми отримали за підсумками організаційного аналізу ГПУ.

Упевнений, що наступний Генеральний Прокурор пан Рябошапка буде успішним і продовжить роботу, яку розпочала моя команда. Вважаю, що можу спокійно дивитися в очі кожному з вас і всім нашим громадянам. За три з половиною роки ми разом з колегами з МВС та СБУ досягли найбільших результатів у протидії корупції, яка є нашою зоною відповідальності. Нагадаю, що Генеральна Прокуратура займається корупцією лише категорії Б. І тут ми маємо 3 тис. вироків. Не проваджень, не справ, переданих до суду, а вироків корупціонерам. До держави повернуто 115 млрд грн, у тому числі понад 200 тис. га землі. Це ті конкретні результати, яких ми досягли. (...)

Усе робилося на фоні щоденної роботи над 1 млн 800 тис. кримінальних проваджень. За роки мого перебування на посаді засуджено 2300 убивць, 110 тис. квартирних крадіїв, 13,5 тис. грабіжників, 6 тис. автомобільних крадіїв та 1200 терористів.

ЗАКОН І СПРАВЕДЛИВІСТЬ

Ключові системні перетворення

Створення та початок роботи **органів прокурорського самоврядування**.

Утворення **Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів**, із початком діяльності якої запроваджено принципово **новий прозорий порядок призначення, переведення та звільнення прокурорів**.

Запровадження роботи з **таємної перевірки доброчесності прокурорів**.

Розробка спільно з Європейською Комісією, Консультативною місією Європейського Союзу та Радою Європи **Дорожньої карти з реформування органів прокуратури України**.

Завершення прокуратурою **функції слідства**.

Успішне завершення **248** майбутніми прокурорами **першої спеціальної підготовки** в Національній академії прокуратури України кандидатів **на посади прокурорів до місцевих прокуратур**.
3 16 квітня 2019 року **355** кандидатів другого добору розпочали проходження спеціальної підготовки, із них **88%** з-поза системи.

Повернення коштів та активів державі та громадам

За 3,5 роки роботи органи прокуратури України повернули кошти та активи вартістю майже

135,1
млрд грн

Спеціальна конфіскація

кошти та активи вартістю понад

45,5 млрд грн

Результати представництва інтересів держави та громадян у судах

Кошти:

понад **56** млрд грн

Земля:

258 574 га вартістю **32,4** млрд грн

Повернено державі та місцевим громадам в ході розслідування кримінальних справ

1,2 млрд грн

Розслідування злочинів режиму Віктора Януковича

Розслідуються кримінальні провадження щодо **45 високопосадовця режиму Януковича**. У більшості з них суди дали дозвіл на проведення спеціального (заочного) досудового розслідування.

ЗАКОН І СПРАВЕДЛИВІСТЬ

Результати ГПУ та САП у 2017-2019 роках

Результати розслідування «Справ Майдану»

У провадженнях цієї категорії слідчі Генеральної прокуратури повідомили про підозру **302 особам**, з них:

Загалом правоохоронними органами повідомлено про підозру **448 особам**, з них: **48 високопосадовців**, **229 правоохоронців**, в тому числі **27 слідчих**, **20 прокурорів**, **23 судді**. Скеровано до суду 193 обвинувальних актів стосовно 297 осіб. Визнано винними 57 осіб.

ЗАКОН І СПРАВЕДЛИВІСТЬ

Боротьба з корупцією

Виявлено корупційних
правопорушень

28535

Направлено
до суду

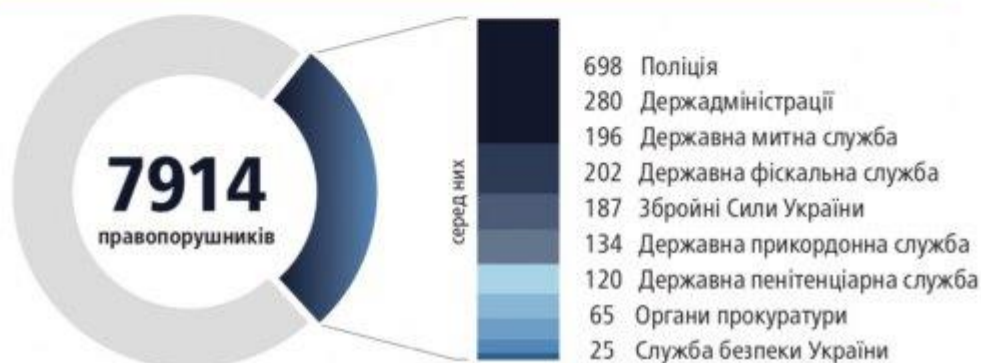
7604

Осіб
засуджено

3064

Притягнення службових осіб до відповідальності за корупційні злочини

Очищення прокуратури

Генеральна інспекція

Звільнено корумпованих
прокурорів

137

Викрито при отриманні
неправомірної вигоди

73

63 – прокурори

Обвинувальних актів
направлено до суду

46

Боротьба зі злочинністю

	Вбивство (замах на вбивство)	Крадіжка	Пограбування	Незаконне заволодіння транспортним засобом	Терористичний акт***
Зареєстровано злочинів*	5933	942799	66049	31058	6092
Направлено до суду**	4923	297102	24902	10008	2125
Засуджено осіб****	2316	110289	13571	5960	1123

* Не враховуючи злочини, виключені з реєстрації внаслідок закриття провадження на підставі пунктів 1, 2, 4, 6 ч.1 ст. 284 КПК України.

** У тому числі кримінальні злочини, зареєстровані в попередніх звітних періодах.

*** Ст. 258 КК України.

**** Облік вироків (2016-2018), судова статистика надається на початку наступного календарного року.

Усе це окреслює складність завдань, які стоять перед прокуратурою – продовжувати реформи й дати людям Закон і Справедливість. Я робив усе,

що міг. Думаю, що наступний очільник заслуговує підтримки. У нього є професійні знання, у нього є величезна підтримка в парламенті. А без цього неможливо далі рухати реформи в прокуратурі. І в нього є особистий досвід бути незаконно притягнутим до відповідальності. Це дуже важливо для наступного очільника ГПУ (...) ([Україна в нас одна. Ми робимо одну роботу](#)).

Керівник департаменту інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату Кабінету Міністрів України Роксолана Стадник:

Минуло вже більше року, як уряд підтримав бренд Ukraine Now. За цей час він став брендом успіху, попри песимістичні прогнози скептиків, які вважали, що він забудеться за кілька місяців. Навпаки, Ukraine Now росте і летить. Це знак, яким маркують якісні товари, за підтримки якого проводять сучасні івенти, спортивні змагання та культурні заходи. Це бренд, який зумів завоювати прихильність не лише самих українців, які оздоблюють ним одяг і побутові предмети, а й був відзначений міжнародною спільнотою, отримавши нагороди на престижних дизайнерських конкурсах.

Перемоги

На міжнародній арені Ukraine Now гучно заявив про себе майже одразу після презентації. Єдиний бренд України, розроблений агенцією Banda, отримав одну з найбільш престижних премій у сфері дизайну – Red Dot Design Award у категорії Corporate Identity.

Слід зазначити, що в рамках конкурсу 24 експерти виділили бренд серед більш ніж 8600 робіт із 45 країн світу. Церемонія нагородження відбулася у Берліні.

Ця нагорода – визнання української креативної індустрії. Подія стала дуже гарною промоцією держави.

Більше того, єдиний бренд Ukraine NOW увійшов до підбірки найкращих зразків та трендів дизайну логотипів, за версією авторитетного сайту Fast Company. Як зазначено на цьому ресурсі, українці, розробляючи бренд, адаптували його до сучасних тенденцій щодо застосування акцентів для привернення уваги.

Вітчизняна креативна спільнота також не залишила нове лого без нагород. Ukraine Now визнано переможцем у номінації «Ребрендинг року: змінюйся або йди додому» за версією X-Ray Marketing Awards 2018. Крім того, друге місце бренд посів у номінації «Революція комунікацій». X-Ray Marketing Award – це щорічна премія, де кращі маркетинг-команди та кампанії України визначаються шляхом голосування.

Ukraine Now – перша успішна маркетингова кампанія з популяризації України, яку високо оцінюють експерти як в Україні, так і за кордоном. І попереду ще багато перемог та здобутків.

Бренд мандрує світом

Звичайно, у сучасному світі надзвичайно велика кількість інформаційних продуктів – без промоції не обійтись. Саме тому українці докладають максимум зусиль, щоб ознайомити іноземців з брендом, рекламуючи власну країну.

У країнах Європи за підтримки Міністерства інформаційної політики України відбулася акція Ukraine NOW: Eurotour. Команда проекту на двоповерховому брендованому автобусі «Ukraine NOW» відвідала Варшаву, Берлін та Прагу. Крім презентації бренда, мешканців та гостей цих міст за допомогою технології віртуальної реальності знайомили з наймальовничішими куточками України.

У липні бренд представили на третій Конференції з питань реформ в Україні, яка пройшла в Торонто. Захід зібрав високопосадовців топ-рівня та провідних міжнародних експертів. Гості більше дізнавались про ділові та інвестиційні можливості в Україні, знайомилися з продуктами українських креативних індустрій.

Міністерство інформаційної політики, зокрема, державний секретар А. Біденко в травні презентував бренд у Швеції на міжнародній конференції «Публічна дипломатія в часи конфліктів: Скандинавські, Балтійські та Східноєвропейські перспективи». Під час першої панелі конференції «Брендування в часи конфліктів» А. Біденко розповів про комунікаційні виклики, які стоять перед Україною, та продемонстрував успішні кроки їхнього подолання.

На 8-му Форумі дунайської стратегії ЄС для Дунайського регіону в Бухаресті (Румунія) ознайомив міжнародну аудиторію з Ukraine Now радник міністра інформаційної політики України М. Ільяш.

Говорили про новий бренд і під час Китайської міжнародної виставки (China International Import Expo 2018), що проходила в листопаді минулого року в Шанхаї. А. Біденко тоді наголосив, що Ukraine Now – це максимально відкритий бренд для різноманітного використання підприємцями, стартаперами, громадськими організаціями, державними установами і просто громадянами з метою промоції України.

Про єдиний бренд, який втілює в собі нові підходи та структурні реформи в усіх сферах суспільного життя України, ішлося на конференції «Україна зараз: виклики та можливості» (Ukraine Now: Challenges and Opportunities) минулої осені у Нью-Йорку.

Про можливості, які відкриває бренд Ukraine Now для залучення інвестицій у нашу країну дискутували під час круглого столу «Інновації та можливості в Україні зараз» (Innovation and opportunity in Ukraine now) у Лондоні. Співорганізатором заходу виступив Офіс із залучення та підтримки інвестицій UkraineInvest.

Дізналися про бренд і в Уханському науково-дослідницькому інституті пошти і телекомунікацій (м. Ухань, КНР). Там відбувся навчальний семінар 2018 Seminar on Construction of Communication Networks in Rural Areas for

Developing Countries, на якому презентовано Україну та Ukraine Now, представлено стан економічної ситуації, а також культуру та видатних постатей сучасності й історії. Під час семінару зазначалось: Ukraine Now має стати одним з основних інструментів комунікації, завдяки якому світ дізнається більше про Україну, та який буде відповідати своїй найголовнішій цілі – створювати позитивний імідж держави на міжнародній арені. Як показала практика, бренд повністю свою ціль виправдовує.

Активно поширюється інформація про бренд і в Україні під час різноманітних заходів, у тому числі, за участю іноземних гостей.

Наприклад, у червні поточного року в Одесі під час Ukrainian Creative Awards головний спеціаліст сектора з питань просування України у світі Міністерства інформаційної політики С. Джуринська провела презентацію Ukraine Now.

«Зараз відбувається народження нової країни. Цей “бум-час” – найкращий етап, у якому можна жити. Тому що там, де стаються зміни, з’являються нові можливості. Для інвестицій, для туризму, для стартапів, для створення нового продукту або для HR-потреб. Якраз про це розповідає бренд Ukraine Now», – зазначила вона.

Щодо нового бренду України відбулося засідання Робочої групи з питань готельного бізнесу та туризму в офісі Американської торговельної палати у Києві.

Як працюють над просуванням бренду, піднімалось питання на міжнародній конференції «Місце України у світі: муніципальний маркетинг і брендинг», яка проходила у Києві. Держсекретар МІП тоді зазначив, що Ukraine Now є парасольковим брендом, який, відповідно до розпорядження уряду, має бути присутній у всіх комунікаціях українських урядових структур.

Комунікація органів влади

Міністерства та відомства єдиним голосом комунікують бренд. Наприклад, Міністерство юстиції України інформацію про всі проекти оформлює новим лого.

Інші міністерства також активно підтримують таку ініціативу. Розміщуються кавери в соціальних мережах (Facebook, Twitter) з використанням бренду Ukraine Now, розробляють інфографіки.

Міністерство охорони здоров’я бренд використовує під час проведення публічних заходів, лекцій та конференцій, у тому числі за участю студентів.

Міністерство аграрної політики та продовольства оформлює українські павільйони, банери, фотозони, та навіть дрес-коди учасників виставок-ярмарків у стилі Ukraine Now.

Міністерство енергетики та вугільної промисловості використовує бренд Ukraine Now у презентаційних матеріалах, на різнопланових зустрічах, семінарах та зібраннях тощо.

Міністерство екології та природних ресурсів виготовляє брендовану продукцію, а також розміщує з ним банери та анонси у соціальних мережах.

Пенсійний фонд України використовує бренд під час відкриття оновлених відділів обслуговування громадян у друкованій продукції (буклети, листівки, анкети), що розповсюджується під час зустрічей із трудовими колективами, роботодавцями, фізичними особами-підприємцями. Такі листівки роздають у Школі майбутнього пенсіонера, на днях відкритих дверей, засіданнях робочих груп, флешмобів тощо.

Логотип представлений у презентаційних матеріалах Держенергоефективності під час публічних виступів голови та представників агентства. Держпраці Ukraine Now поширює у вигляді заставки соціального ролика. Держводагентство розмістило бренд Ukraine Now на посвідченні державних службовців апарату відомства, а також випустило календар на 2019 р. з логотипом.

Це лише деякі приклади використання бренда органами влади, які без примусу долучилися до кампанії. До слова, нині більшість заходів, у тому числі міжнародних та за участю високопосадовців, проходять із символікою бренда.

Окремо слід відзначити Третій Всеукраїнський форум фахівців у сфері урядових комунікацій, який проходив у рамках урядової комунікаційної платформи «Єдиний голос» у травні поточного року. Місце проведення заходу було оформлено креативно – у стилі Ukraine Now. А під час панелі «Державний сектор як новий горизонт для креативу та брендингу» детально обговорили й історію створення, і перспективи бренда.

Зокрема, ішлося про те, що цінності Ukraine Now – це енергія, нові можливості, варіативність та свобода використання. Державний секретар Міністерства інформаційної політики України А. Біденко наголосив, що бренд Ukraine NOW – це не просто лого, це продумана цілісна концепція. На думку засновника, генерального продюсера Ukrainian Fashion Week В. Нечипорука, створення бренда – необхідна і важлива складова розвитку країни. Тому, за його словами, і креативні індустрії, і бізнес та громадяни в цілому повинні активно використовувати бренд Ukraine Now. А Голова наглядової ради Офісу із залучення та підтримки інвестицій UkraineInvest Д. Білак наголосив, що головна мета створення бренда – активізація залучення інвестицій.

Під час Форуму зазначалось, що Ukraine Now – це вперше розроблений бренд України, який сповідує європейські цінності. Це бренд, який промотує сучасну країну та досягнення українців у різних сферах: кіно, фешн-індустрії, IT, економіці, спорті тощо.

«Ukraine Now – це не просто слоган, це бренд європейської держави, яку ми повинні зробити успішною і заможною. Ми ті, хто хоче змінити країну, змінити її на краще. Ukraine Now – це ми зараз», – зазначив державний секретар Секретаріату Кабінету Міністрів В. Бондаренко. (...)

Таким чином, можна сміливо казати, що бренд став візитною карткою України (...) ([Успішна кампанія Ukraine Now](#)).

Адвокат, правник, экс-заступник міністра юстиції України Павло Мороз:

На сьогодні у новообраних депутатів уже є план дій, зокрема у сфері податків. Ідеться про сім фіскальних новацій, які повинні скоротити масштаби ухилення від податків середнім і великим бізнесом. Серед них три стосуються ФОПів, а чотири призначені для більш широкого використання, вони про касові апарати і боротьбу із «сірим імпортом».

П'ять із них, скоріш за все, зареєструють у перші дні роботи нового парламенту (з 29 серпня). Даваймо про них і поговоримо.

Перше – повідомні «патенти» для самозайнятих осіб, таких як репетитори, водії, електрики тощо. ФОПом для цього ставати не потрібно: людина добровільно платить фіксовану суму тільки в періоди, коли надає свої послуги. Це досить зручно, особливо для сезонних робітників та тих, хто працює періодами.

Друге нововведення – упровадження цифрових РРО. Касові апарати в смартфонах і планшетах, фіскальні чеки – на звичайних принтерах. Про це вже говорять роками, намагаються впровадити, але поки що ніяк не виходить. Тож хочеться вірити, що цього року вийде, і вже у 2020 р. це буде нормою.

Третє – своєрідний «кешбек» для покупців, яким продавець не видасть фіскальний чек або підробить його. Потрібно повідомити про це в податкову, та штрафувє продавця (200 % від суми покупки), половину штрафу отримує покупець, половину – держава. Таким чином покупців хочуть мотивувати отримувати фіскальні чеки. У системі Податкової служби вже працює спеціальний реєстр, у якому можна перевірити справжність кожного фіскального чеку.

Четверте – реєстрація товарно-транспортних накладних для ризикових груп товарів (наприклад: пшениця, горіхи, метали і металопрокат, ліки і побутова техніка), навіть якщо підприємство не є платником ПДВ. Навіщо? Так фіскалам буде легше знайти основних мінімізаторів податків.

П'яте, але не останнє. Підвищення мінімальної ставки «земельного податку» з 0 до 0,8 %, а також упровадження поняття «безумовного доходу» від обробки земельних ділянок площею від 2 га. Це посприє боротьбі з чорною орендою землі, коли власник ділянки офіційно не обробляє свою землю і нічого за неї не платить, хоча насправді її орендують великі агрофірми.

Є ще дві ідеї, які тільки обговорюються:

- щодо підвищення ставки для єдинників третьої групи до 8 % протягом двох років в обмін на скасування для них обов'язкового ЄСВ. Саме тут працює велика частина ФОПів в ІТ-сфері, ресторанах і т. д.;

- зміна критерію для обов'язкового використання РРО: квадратні метри торгової площі замість обороту (від 30 кв. м. у містах, від 100 кв. м. у селах). Ідея спрямована проти торговців, які занижують свої обороти (критерій для РРО – 1 млн грн), щоб не «світити» перед податковою реальні доходи бізнесу.

Але два останніх нововведення, скоріш за все, ще будуть обговорювати, тож незрозуміло, коли їх реалізують. Чекаємо на реалізацію перших п'яти. Далі буде ([7 законодавчих новел у податковій сфері. Що це буде?](#)).

Огляд зарубіжних ЗМІ

Верховна Рада України проголосувала за скасування недоторканості з народних депутатів, виконавши антикорупційну обіцянку Президента Володимира Зеленського ([Voice of America](#), США).

За відповідний закон проголосували 373 депутати, троє утрималися і 28 були відсутні.

Старший експерт Центру європейської політики Браян Вітмор:

Скасування депутатської недоторканності має відбуватися разом із реформами, які гарантуватимуть незалежність прокурорів та суддів, що історично було проблемою в Україні.

Тож скасування недоторканності – це правильний перший крок, але він не повинен бути останнім кроком. Правоохоронні органи не повинні брати участь у політиці, правоохоронні органи повинні займатися виключно питаннями дотримання закону.

Український Президент Володимир Зеленський запевнив президента Литви Гітанаса Науседа, що новий уряд країни продовжить європейську інтеграцію та реформи ([Baltic Times](#), Литва).

Радник президента Литви Аста Скайскіріте:

В. Зеленський розповів про те, що новий уряд працює три дні і вони налаштовані продовжувати євроінтеграцію та проводити реформи.

Ми сказали, що готові запропонувати ще більше литовських реформаторів, якщо вони захочуть.

Наразі два литовці посідають високі посади в Україні, у тому числі колишній міністр економіки України Айварас Абромавичус, який був призначений керуючим директором державної оборонної промислової компанії «Укроборонпром». А колишній віце-міністр економіки Литви Адомас Адіккас – урядовий радник з питань управління державними підприємствами.

Президент України Володимир Зеленський доручив новому уряду до початку жовтня подати проект закону про реформування ринку землі та підготувати масштабну приватизацію державних компаній, починаючи з квітня наступного року ([Reuters](#), Великобританія).

В. Зеленський пообіцяв зняти давню заборону на продаж сільськогосподарських угідь, що, як вважають прихильники, відкриє величезні можливості для інвестицій у сільськогосподарський сектор.

Президент України Володимир Зеленський:

Це є частиною поштовху для того, щоб зробити Україну більш привабливою для інвесторів та подолати закріплену корупцію.

Зараз у нас є унікальна ситуація, унікальний шанс провести всі необхідні реформи. Для цього у нас є все: політична воля Президента, більшість у Верховній Раді, уряд та Прем'єр-міністр, які готові працювати.

Президент України Володимир Зеленський заявив на зустрічі з віце-президентом США Майком Пенсом, що має намір розпочати найочікуваніші реформи в Україні протягом першого року його президентства ([UrduPoint News](#), Пакистан).

Ми не хочемо чекати п'ять років. Ми хочемо розпочати всі основні реформи, які очікували українське суспільство протягом першого року перебування на посаді.

Віце-президент США Майк Пенс висловив непохитну підтримку США України ([Голос Америки](#), США).

На зустрічі у Варшаві віце-президент висловив непохитну підтримку США територіальної цілісності та суверенітету України. Він привітав Президента В. Зеленського за зусилля його уряду щодо ініціювання потужних реформаторських законопроектів для боротьби з корупцією та покращення бізнес-клімату заради залучення іноземних інвестицій. Лідери також обговорили нещодавній прогрес на шляху до гарантування енергетичної безпеки України.

У 2019 р. в Україні на демократичній основі та прозоро були проведені президентські і парламентські вибори, які підтвердили зрілість громадянського суспільства й української держави ([Globo](#), Бразилія).

21 квітня Володимир Зеленський, актор і підприємець, провівши передвиборчу кампанію, зосереджену на боротьбі з корупцією та модернізації системи, виграв президентські вибори, отримавши понад 73 % голосів.

Три місяці потому партія «Слуга народу» Президента В. Зеленського виграла вибори до парламенту, що відбулися в неділю, 21 липня, здобувши 43,16 % голосів. Таким чином, ця політична сила матиме в парламенті 254 депутатських місць, що дасть можливість її лідерів сформувати єдиний уряд без необхідності створення у Верховній Раді (парламенті) коаліції і безперешкодно реалізувати свої проекти реформ.

Цілі, оголошені обраним Президентом і парламентом такі: принести мир в Україну; захищати її суверенітет і відновити територіальну цілісність; реалізувати системні реформи; зміцнювати обороноздатність країни.

Повноцінне членство у Європейському Союзі та Організації Північноатлантичного Договору (НАТО), як і раніше, залишається пріоритетом зовнішньої політики України, закріпленим у діючій Конституції.

Новий уряд України підтверджує зацікавленість у продовженні проведення прозорих, відкритих і демократичних реформ, що

забезпечуватимуть розвиток України, зростання кількості робочих місць і процвітання її народу:

- реформа органів прокуратури й безпеки: після початку нової сесії парламенту Президент України В. Зеленський планує представити низку законопроектів, спрямованих на реформування Служби безпеки України та сектора національної оборони;

- енергетична галузь: забезпечення транзиту газу через Україну, накопичення його в українських газових сховищах – це гарантія енергетичної безпеки як України, так і Європи. Ідеться про механізм забезпечення європейського ринку газу, надійного і справедливого;

- створення привабливого інвестиційного клімату, захист бізнесу: з липня 2019 р. були скасовані понад 160 застарілих правил, що створювали перешкоди для бізнесу;

- широка приватизація, що дасть можливість Україні використати свої непрофільні активи. Приватизації підлягатимуть, наприклад, Укрзалізниця та Укрпошта, а також установи банківської сфери, у тому числі низка державних банків;

- лібералізацію земельного ринку України планується поступово розпочати до кінця 2019 р.

Але Україна, її Президент і новий парламент об'єднані в прагненні миру, спільно з міжнародним співтовариством докладаючи зусиль для проведення глибоких реформ в усіх сферах життя Країни, щоб зробити Україну сучасною європейською державою.

Прем'єр-міністр Канади Джастін Трюдо і канцлер Німеччини Ангела Меркель під час зустрічі в рамках саміту G7 закликали Україну до реформ і запевнили у подальшій підтримці ([News | Prime Minister of Canada](#), Канада).

Прем'єр-міністр і канцлер обговорили підтримку України і підкреслили важливість реформ, відзначивши значний мандат щодо цього, наданий після президентських і парламентських виборів.

Україна отримала унікальний шанс змінитися на краще та провести необхідні реформи. Цей шанс здебільшого пов'язаний з Президентом, парламентом і майбутнім урядом. Але Захід теж повинен зіграти важливу роль ([Atlantic Council](#), США).

Президент В. Зеленський і його головні радники дали чітко зрозуміти, що вони хочуть провести ключові реформи дуже швидко. Одним із перших питань, винесених на голосування нового парламенту, повинно стати скасування депутатської недоторканності.

Кандидат у Генпрокурори Р. Рябошапка хоче навести порядок у керівництві Генеральної Прокуратури і ґрунтовно реформувати цей інститут.

У команді В. Зеленського хочуть закрити одіозний департамент СБУ, який бореться з організованою злочинністю і корупцією. А під час

нещодавнього візиту в Туреччину український Президент оголосив, що збирається скасувати мораторій на продаж землі.

Захід не повинен висловлювати сумніви щодо швидкості реформ у важливих галузях. Він не повинен закликати до відтермінування змін, як це було в минулому.

Найважливішим міжнародним інститутом в Україні лишається МВФ. Щойно з'явиться новий уряд, МВФ повинен провести переговори про 3–4 угоди, які запропонують Києву хоча б 2 млрд дол. на рік.

Україна вже досягла макроекономічної стабільності. Але Національному банку і Міністерству фінансів потрібна моральна, технічна й фінансова допомога для того, щоб закріпити її.

Якщо Україна успішно проведе всі ці реформи восени, тоді вже взимку в фокусі повинне опинитися інвестування. Україні потрібні великі вливання як у приватний, так і в державний сектор. Інвестувати повинні у Світовий банк, ЄБРР, Європейський інвестиційний банк. Для розвитку приватного інвестування важливо, щоб у гру вступили інститути експортного кредитування й страхування, такі як US Export-Import Bank і Overseas Private Investment Corporation. Усе українське державне управління потрібно реформувати. А успішна децентралізація вимагає завершення. Звісно, сфера освіти й охорони здоров'я мають багато потреб. Але нині Києву потрібно зосередитися на основах держави. Імовірно, це найбільший шанс для України з усіх, які були в неї до цього часу. Захід повинен зробити все можливе, щоб допомогти.

Директор Світового банку у справах України, Білорусі та Молдови Сату Кахконен вважає, що реформа освіти в Україні має прискоритися та розширитися ([Xinhua](#), Китай).

Реформа сьогодні на хорошому старті і вона рухається в правильному напрямку, але, на нашу думку, попри те, що ви дуже старанно працювали протягом останнього року, реформа освіти має прискоритися та розширитися для того, щоб отримати ті результати, на які ми всі чекаємо.

Ми готові підтримати уряд, Міністерство освіти, усіх вас для того, щоб прискорювати і розширювати реформи, які ви вже проводите в освіті.

Уряд України інвестував понад 7 млрд грн у реформу освіти з моменту запуску реформи у 2018 р.

Світовий банк висловив підтримку реформи управління державними банками України і назвав це важливим кроком на шляху до покращення ефективності банківської системи країни та економіки в цілому ([Emerging Europe](#), Великобританія).

Ключовим аспектом цієї реформи є запровадження незалежних наглядових рад з ухваленням рішень більшістю у дві третини голосів. Як очікується, ці нові наглядові ради мають відігравати провідну роль у

реформуванні державних банків, зокрема, у сфері корпоративного управління.

Відповідно до нового закону, нові наглядові ради було сформовано шляхом конкурсного відбору претендентів.

Реалізація ініціатив у межах «Стратегії – 2020»

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Президент України Володимир Зеленський заявив, що до 1 січня 2020 р. необхідно доопрацювати та ухвалити новий Трудовий кодекс України ([Західна інформаційна корпорація](#)).

Треба звужити сфери неформальної зайнятості, зокрема, істотно посиливши відповідальність за тіньове ведення господарства.

Президент України Володимир Зеленський заявив, що протягом першого року його президентства і роботи нового Кабміну в Україні будуть запущені всі головні реформи ([Цензор.НЕТ](#))

Не хочеться чекати п'ять років. Ми хочемо запустити всі головні реформи, які очікує суспільство в Україні упродовж першого року нашої влади.

Уже в перші дні роботи нової команди вдалося зареєструвати понад 70 законів, які допоможуть у втіленні реформ. Особливо що стосується боротьби з корупцією.

Змінили голову СБУ, зараз у нас нарешті новий Генеральний Прокурор і новий молодий уряд... ми дійсно налаштовані перемогти, побороти корупцію.

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман заявив, що електронні послуги в Україні налічують 128 найменувань ([Урядовий портал](#)).

Спектр е-послуг дає змогу оформити пакет документів для новонародженої дитини, включаючи фінансову допомогу від держави, започаткувати бізнес – як у форматі ФОП, так і ТОВ, отримати субсидію і навіть подати заявку на призначення пенсії.

Важливо, що всі ці послуги доступні і для людей, які не мають можливостей оформляти документи онлайн. Для них працює мережа центрів надання адміністративних послуг. На сьогодні кількість таких центрів наближається до 800 по всій країні. Із них велика частина відкрита в центрах об'єднаних територіальних громад.

Коли говорять про країну в смартфоні, то вже сьогодні у цьому смартфоні є 128 різних електронних послуг. Очевидно, що ця система буде потребувати вдосконалення. Я за те, щоб бюрократії було менше, аби максимально звужити вимоги до громадянина.

Перший віце-прем'єр-міністр України, міністр економічного розвитку і торгівлі України Степан Кубів презентував звіт про соціальні

та економічні досягнення України у рамках Цілей сталого розвитку ООН ([Урядовий портал](#)).

27 серпня відбулось п'яте засідання Міжвідомчої робочої групи з питань координації процесів імплементації та забезпечення моніторингу Цілей сталого розвитку під співголюванням Першого віце-прем'єр-міністра України, міністра економічного розвитку і торгівлі України С. Кубіва та координатора системи ООН в Україні, координатора з гуманітарних питань Л. Оснат.

На засіданні були презентовані результати прогресу України в досягненні Цілей сталого розвитку за напрямом «Гідна праця та економічне зростання в Україні», спрямовані на збалансування соціальних, економічних та екологічних аспектів сталого розвитку.

Моніторингові звіти та Національна тематична доповідь – це перші ґрунтовні роботи, що демонструють прогрес України у досягненні Цілей сталого розвитку. Сьогодні це звіт «Гідна праця та економічне зростання в Україні», що містить динаміку за ключовими індикаторами 2016–2018 рр у сфері соціальної та економічної політики, підвищення продуктивності виробництва, відтак зростання рівня життя громадян України.

Важливою складовою моніторингового звіту є моніторинг показників досягнення 17 Цілей сталого розвитку в Україні, підготовлений Держстатом, який містить інформацію щодо результатів досягнення національних індикаторів у розрізі Цілей сталого розвитку.

У рамках засідання також була представлена перша Національна тематична доповідь «Цілі сталого розвитку для дітей України», підготовлена Інститутом демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАН України спільно з Українським центром соціальних реформ та Представництвом Дитячого фонду ООН в Україні (ЮНІСЕФ).

Моніторинговий звіт – це інструмент об'єктивної оцінки того, що зроблено і що належить зробити далі. Цьогоріч у липні ми вже презентували інформацію щодо прогресу України на шляху досягнення цілі «Гідна праця та економічне зростання в Україні» на Політичному форумі високого рівня зі стійкого розвитку ООН. Продовженням нашої роботи буде звіт України, який відбудеться у 2020 р. на засіданні Генасамблеї ООН у Нью-Йорку.

Віце-прем'єр-міністр України Павло Розенко заявив, що створено всі передумови для того, щоб у наступному році мінімальна заробітна плата становила 7 тис. грн ([Урядовий портал](#)).

Ми передаємо новому уряду економіку у стадії стрімкого зростання. За останніми даними Держкомстату, зростання ВВП на сьогодні становить 4,6 %. Це найкращий показник за останні сім років.

Це означає, що сьогодні є всі можливості, щоб планувати зростання мінімальної заробітної плати значно більшими темпами, ніж раніше. Я вважаю, що наступний уряд має зафіксувати в проекті Державного бюджету

України на наступний рік розмір мінімальної заробітної плати не менше ніж 6,5 тис. грн на старті, а протягом року довести її до 7 тис. грн.

Україна та Ізраїль співпрацюватимуть у сфері промислової власності ([Міністерство економічного розвитку і торгівлі України](#)).

19 серпня 2019 р. Державний секретар Міністерства економічного розвитку і торгівлі України О. Перевезенцев та Надзвичайний і Повноважний Посол Держави Ізраїль в Україні Дж. Ліон підписали Меморандум про взаєморозуміння між Міністерством економічного розвитку і торгівлі України та Ізраїльським патентним відомством Міністерства юстиції Держави Ізраїль про співпрацю у сфері промислової власності.

Документ розширить двостороннє співробітництво через налагодження прямого співробітництва між відповідними відомствами України та Ізраїлю, сприятиме розвитку і зміцненню національних систем промислової власності, створенню механізмів співробітництва

Меморандум передбачає такі напрями співробітництва: обмін інформацією про законодавство з патентів, промислових зразків, торговельних марок, зазначень походження та географічних зазначень; затвердження процедури надання правової охорони об'єктам права промислової власності, зокрема, у сфері патентного пошуку і практики проведення експертизи; діяльність у сфері інформаційних послуг; обмін досвідом і знаннями щодо керування процесом експертизи та організації автоматизованого пошуку; сприяння малим і середнім підприємствам у сфері охорони промислової власності та інші напрями.

Також планується проведення спільних конференцій, семінарів і форумів з метою підвищення рівня інформованості зацікавлених кіл, навчання персоналу та підвищення кваліфікації шляхом стажування та практичних тренінгів.

Верховна Рада призначила склад нового Кабінету Міністрів України ([Урядовий портал](#)).

Верховна Рада призначила склад нового Кабінету Міністрів України. За відповідне рішення проголосував 281 народний депутат.

Новообраний глава уряду О. Гончарук представив склад нового Кабінету Міністрів у сесійній залі:

віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України – Д. Кулеба;

віце-прем'єр-міністр, міністр цифрової трансформації України – Михайло Федоров;

міністр розвитку економіки, торгівлі і сільського господарства України – Т. Милованов;

міністр юстиції України – Д. Малюська;

міністр фінансів України – О. Маркарова;

міністр енергетики та захисту довкілля України – О. Оржель;

міністр інфраструктури України – В. Криклій;
міністр розвитку громад та територій України – А. Бабак;
міністр освіти і науки України – Г. Новосад;
міністр охорони здоров'я України – З. Скалецька;
міністр культури, молоді та спорту України – В. Бородянський;
міністр соціальної політики України – Ю. Соколовська;
міністр внутрішніх справ України – А. Аваков;
міністр оборони України – А. Загороднюк;
міністр закордонних справ України – В. Пристайко;
міністр у справах ветеранів, тимчасово окупованих територій та
внутрішньо переміщених осіб України – О. Коляда;
міністр Кабінету Міністрів України – Д. Дубілет.

Новим Прем'єр-міністром України став Олексій Гончарук
([Урядовий портал](#)).

Верховна Рада призначила О. Гончарука Прем'єр-міністром України.
Відповідне рішення підтримали 290 народних депутатів.

О. Гончарук став наймолодшим главою уряду в історії України. До того як очолити Кабінет Міністрів, він працював заступником керівника Офісу Президента з економічних питань. В Офісі Президента О. Гончарук опікувався питанням реалізації реформ, спрямованих на спрощення умов ведення бізнесу, покращення інвестиційного клімату, відкриття ринку землі та рядом інших.

Зокрема, за час його перебування на посаді було підписано низку указів.

Найбільш значущі серед них укази щодо протидії рейдерству та контрабанді, упровадження нових підходів в інфраструктурі. Зокрема, стосовно будівництва та ремонту доріг, а також покращення доступу до Інтернету по всій країні. Скасовано і мінімальний розмір оплати послуг нотаріусів. Тепер нотаріусам можна буде платити менше 1 % від вартості нерухомості.

Із ключового був також скасований штраф у п'ятикратному розмірі неоприбуткової суми за порушення касової дисципліни.

З ініціативи О. Гончарука проведено повну інвентаризацію указів Президента, після чого скасовано понад 160 застарілих, які заважали бізнесу працювати та створювали додаткові бюрократичні складнощі.

До роботи в Офісі Президента О. Гончарук з 2015 р. очолював Офіс ефективного регулювання (BRDO), який займається питаннями покращення умов ведення бізнесу та інвестиційної привабливості України. Під керівництвом О. Гончарука BRDO домігся скасування близько 1000 незаконних і неактуальних актів, а також ухвалення понад 50 рішень на користь бізнесу. Започатковано реформу контролюючих органів, зокрема їхню переорієнтацію на ризикоорієнтований підхід.

Розроблено ряд прогресивних онлайн-продуктів, зокрема портал покрокових інструкцій для започаткування власної справи, інспекційний портал, портал моніторингу використання коштів дорожнього фонду тощо.

Верховна Рада України 29 серпня схвалила склад нового уряду. Відповідне рішення підтримав 281 народний депутат ([Радіо Свобода](#)). Проти проголосували 26 народних депутатів, 45 утрималися.

Оновлення влади та антикорупційна реформа

Президент України Володимир Зеленський з нагоди початку роботи Вищого антикорупційного суду (ВАКС) запевнив, що будуть ухвалені всі необхідні рішення, щоб ВАКС зосередився виключно на справах про топ-корупцію ([Цензор.НЕТ](#)).

Я розумію, що зараз є проблема, яку ми ще не встигли вирішити, – це питання з рамками підсудності. Раніше дехто, не згадуватиму прізвища, на законодавчому рівні постарався, щоб вашу роботу можна було заблокувати, заваливши тисячами дрібних справ.

Я знаю, що ви очікуєте понад 200 гучних справ щодо розкрадання корупціонерів – топ-чиновників, і допоможемо, щоб ви вільно розглядали ці справи, і цих людей було покарано.

Голова Вищого антикорупційного суду Олена Танасевич заявила, що з місцевих загальних судів до Вищого антикорупційного суду має надійти понад 3 тис. кримінальних проваджень, з яких майже 200 – це корупційні справи ([Цензор.НЕТ](#)).

Сьогодні, 5 вересня 2019 р., ми розпочинаємо нашу діяльність. До компетенції ВАКС віднесені 22 склади злочину з тією умовою, що вони відбуваються спеціальним суб'єктом, і розмір збитку перевищує 500 тис. грн. З місцевих загальних судів у ВАКС має надійти понад 3 тис. кримінальних проваджень, з яких тільки 190 справ – ті, за якими досудове розслідування закінчувало НАБУ під процесуальним керівництвом САП.

Сформовано в першій інстанції сім колегій, які будуть здійснювати судовий розгляд кримінальних проваджень по суті, в апеляційній палаті функціонуватимуть чотири колегії, які будуть здійснювати апеляційний перегляд рішень суду першої інстанції.

В Україні почав роботу Антикорупційний суд ([Цензор.НЕТ](#)).

З дня початку роботи суду корупційні кримінальні провадження, як нові, так і ті, що вже слухаються в інших судах, мають бути передані в Антикорупційний суд.

Суд, крім того, буде розглядати клопотання Національного антикорупційного бюро (НАБУ) і Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП).

Згідно із законом, Антикорупційному суду підсудні кримінальні провадження щодо корупційних злочинів, у випадку якщо розмір предмета злочину або завданої шкоди у 500 і більше разів перевищує прожитковий мінімум для працездатних осіб (нині – 968 тис. грн).

Президент України Володимир Зеленський доручив Кабінету Міністрів до кінця 2019 р. провести повне кадрове перезавантаження низки відомств у межах ліквідації масштабних корупційних схем в органах державної влади ([Цензор.НЕТ](#)).

Провести повне кадрове перезавантаження найбільш корупційних для бізнесу і громадян органів державної влади. Це Держгеокадастр, Держгеонадра, Державна архітектурно-будівельна інспекція, Держекоінспекція, Укртрансбезпека і, найвідоміше, Укравтодор.

Децентралізація та реформа державного управління

Новопризначена міністр розвитку громад і територій Альона Бабак заявила, що децентралізація, як і раніше, актуальна ([Цензор.НЕТ](#)).

У пріоритетних напрямках діяльності Міністерства розвитку громад і територій і надалі – децентралізація і регіональний розвиток, енергоефективність та ЖКГ, архітектура та будівництво. З нововведень, і це стосується всіх міністерств, – упровадження блоку з діджиталізації.

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман заявив, що кількість проектів розвитку регіонів за останні роки перевищує 16 тис. ([Урядовий портал](#)).

Значним поштовхом розвитку регіонів стала децентралізація – передача адміністративних повноважень та фінансових ресурсів місцевому самоврядуванню.

Завдяки реформі з 2014 р. власні доходи місцевих бюджетів зросли майже вчетверо. Плановий обсяг доходів, за підсумками поточного року, має становити не менше 262 млрд грн.

Сьогодні прихильників децентралізації багато. Багато людей об'єднані реформою. І це тішить. Але важливо не зупинятися. На законодавчому рівні мають бути забезпечені права місцевого самоврядування – через зміни до Конституції. Треба завершити процес об'єднання громад і зробити фокус на підтримці малих міст.

Новопризначена міністр розвитку громад та територій
Альона Бабак окреслила ключові пріоритети Міністерства розвитку громад і територій ([Урядовий портал](#)).

У пріоритетних напрямках діяльності Міністерства розвитку територій та громад і надалі – децентралізація та регіональний розвиток, енергоефективність та ЖКГ, архітектура і будівництво. З нововведень, і це стосується всіх міністерств, – упровадження блоку з діджиталізації. Це є одним з головних пріоритетів нового уряду та прем'єр-міністра України. Також це вкрай важливо з огляду на функціонал міністерства, який пов'язаний з веденням різних електронних реєстрів та впровадженням е-послуг.

Серед першочергових завдань – напрацювання маршрутною карти завдань до Програми дій нового уряду, подання невідкладних рішень на найближче засідання КМУ та напрацювання перспектив розвитку кожного структурного підрозділу відомства з огляду на нові завдання.

У Кабінеті Міністрів України відбудеться зустріч щодо перейменування Міністерства регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України та подальшої реорганізації.

Дерегуляція та розвиток підприємництва

Міністр розвитку економіки, торгівлі і сільського господарства
Тимофій Милованов розповів про мету та перспективи об'єднання двох міністерств ([Урядовий портал](#)).

29 серпня 2019 р. під час першого засідання Верховної Ради України міністром розвитку економіки, торгівлі і сільського господарства було призначено Т. Милованова. Також була озвучена пропозиція об'єднання Міністерства економічного розвитку і торгівлі з Міністерством аграрної політики та продовольства в єдине відомство.

Об'єднання має на меті пришвидшення реалізації ключових реформ, таких як: приватизація державних підприємств, запровадження ринку земель сільськогосподарського призначення, детінізація аграрних ринків та земельних відносин, лібералізація трудових відносин, збільшення кількості легальних робочих місць, розширення доступу до міжнародних ринків, перезавантаження системи професійного навчання, модернізація підходів до наукових досліджень та запровадження інновацій в аграрному секторі.

Детальний опис реформи буде викладений у Програмі уряду, що буде представлена на розгляд парламенту у визначені законом терміни. Наразі Кабінет Міністрів напрацьовує карту пріоритетів та план дій.

Для міністерства є важливою синхронізація діяльності всіх ринків та запровадження ефективних, прозорих і зрозумілих правил гри. Реформа

аграрної сфери з огляду на її комплексність потребує стратегічного узгодження із ключовими змінами в інших сферах.

Дерегуляція та діджиталізація – ключові інструменти боротьби з корупцією у сферах апробацій, сертифікації та дозвільної діяльності, пов'язані з доступом новітніх засобів виробництва в аграрному секторі та доступу виробленої сільськогосподарської продукції до українського та міжнародного споживача.

Приватизація державних підприємств – ліквідація неефективності в управлінні суб'єктами господарювання та прямих втрат державного бюджету.

Перезавантаження системи державної статистики дасть можливість отримати чіткі цифри щодо показників розвитку галузі та формувати прогнозовані довгострокові орієнтири та пріоритети державно політики у відповідній сфері.

Міністр розвитку економіки, торгівлі і сільського господарства Тимофій Милованов:

Безумовно, об'єднання міністерств має не лише бюрократичний, а і стратегічний характер. І в цьому стратегічному вимірі нам критично почути ключових стейкхолдерів. З огляду на це, ми плануємо проведення координаційної зустрічі з представниками аграрного сектора для визначення больових точок і перспектив. Налагодження ефективного діалогу – наш виклик і можливість.

Податкова реформа

Кабінет Міністрів планує провести «глибоку» податкову реформу, яка набуде чинності у 2021 р. ([Цензор.НЕТ](#)).

Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук:

Наша податкова система спроектована так, що сумлінний платник податків програє. Якщо ти чесно платиш податки, на цілому наборі ринків ти просто змушений оптимізувати. Це дуже неправильно. Ми плануємо глибоку реформу податкової системи навесні, тому що не можна змінювати податкову систему в другому півріччі.

А цієї осені наше головне завдання – навести лад з адмініструванням податків.

Податкова реформа має набути чинності з 1 січня 2021 р.

Мені наразі складно говорити про те, якою буде модель, яку ми запропонуємо. Але ми виходитимемо з того, що спрощенцями має бути вся країна. Тобто оподаткування має бути таким простим, щоб воно не було складним ні для кого.

28 серпня в Україні офіційно розпочала роботу нова Державна податкова служба ([Цензор.НЕТ](#)).

Кабінет Міністрів передав Державній податковій службі функції з реалізації державної податкової політики, державної політики з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, державної політики у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування податкового законодавства, а також законодавства з питань сплати єдиного внеску та законодавства з інших питань, контроль за дотриманням якого покладено на ДПС.

Голова ДПС Сергій Верланов:

Ми починаємо новий етап у податковій політиці нашої держави. Нова податкова служба стане надійним партнером для підприємців, яка створюватиме сприятливі умови для ведення бізнесу в Україні, упроваджуватиме нові сервіси та забезпечуватиме рівні права всіх платників податків. Упевнений, що спільними зусиллями ми побудуємо сервісну податкову службу європейського зразка з високим рівнем довіри у суспільстві, якою будемо пишатися.

Реформа державної служби та реорганізація державних органів

Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук заявив, що Міністерство енергетики фактично вливається в Міністерство екології, а не навпаки ([Цензор.НЕТ](#)).

У світі є тренд, щоб небо було чистим. Наша енергетика традиційно є найбільшим забруднювачем повітря. Тобто, вектор не тільки в тому, щоб зробити електроенергію більш доступною і дешевою, але в тому, щоб при цьому шкодити навколишньому середовищу мінімально.

Є практична основа для такого об'єднання. Адже Міненергетики відповідало за видобуток вугілля і за надра.

У кого має бути контроль за надрами – у Міненерговугілля чи Держгеонадр – не було зрозуміло. Тобто, контроль над ресурсами був розділений. Є концепція розвитку, за якою розвиток держави має бути постійним. З цієї точки зору об'єднання цих міністерств мені здається правильним.

Реформа енергетики, програми енергоефективності та енергонезалежності

Секретар Ради національної безпеки і оборони Олександр Данилюк підписав меморандум про співпрацю у сфері енергетики з представниками Сполучених Штатів та Польщі ([Радіо Свобода](#)).

Участь у підписанні взяли також голова Департаменту енергетики США Р. Перрі та уповноважений уряду Польщі зі стратегічної енергетичної інфраструктури П. Наїмський.

Документ стосується диверсифікації джерел постачання газу та підвищення рівня енергетичної безпеки. Одним із кроків у цьому напрямі стане налагодження поставок зрідженого газу через Польщу. Для цього буде побудовано спеціалізований інтерконнектор, який об'єднає газотранспортні системи України та ЄС.

Україна накопичила в підземних сховищах газу (ПСГ) станом на 21 серпня 17,4 млрд куб. м блакитного палива ([Радіо Свобода](#)).

Це є найбільшим показником із 2012 р.

«Укртрансгаз» припинив закачування блакитного палива вже на чотирьох (із десяти) підземних газосховищах у зв'язку з досягненням планових обсягів на 2019 р. Режим закачування триває на шести інших газосховищах у середньодобовому обсязі 75 млн куб. м.

Міністр енергетики та захисту довкілля Олексій Оржель:

Ми не лише оцінюємо, що і як виробляємо, які надра видобуваємо, а й те, наскільки це забруднює довкілля. Тому пріоритети – відновлювальні джерела, акумуляція, енергоефективність, подолання енергетичної бідності.

Він зазначив, що новий уряд прискорить процес розділення «Нафтогазу» на профільні компанії для підвищення ефективності галузі та залучення інвесторів.

Секретар Ради національної безпеки і оборони Олександр Данилюк:

Це ще один крок до енергетичної незалежності не тільки України, а й усієї Європи.

Фонд енергоефективності отримав кошти на проект з енергомодернізації багатоквартирних будинків ([Кореспондент.нет](#)).

Керівник відділу програм допомоги «Економічне співробітництво, енергетика, інфраструктура і навколишнє середовище» Представництва ЄС в Україні Йоханнес Баур:

Це одна з наших масштабних програм підтримки в Україні. Європейський Союз надав 80 млн євро на заходи в рамках програми Фонду, плюс 20 млн євро було виділено на технічну допомогу для її реалізації.

Понад 100 млн грн відшкодувало Держенергоефективності позичальникам «тепліх кредитів» у серпні поточного року ([Урядовий портал](#)).

Держенергоефективності продовжує здійснювати відшкодування домогосподарствам та ОСББ, які скористалися «теплыми кредитами» у 2019 р.

Цього разу сума компенсацій перевищила 100 млн грн, а саме:

- близько 53 млн грн – для ОСББ;
- понад 50 млн грн – на утеплення приватних будинків;
- майже 2 млн грн – на твердопаливні котли.

Усього в поточному році з держбюджету учасникам програми виплачено вже 200 млн грн.

Загалом із 2014 р. і до сьогодні урядом відшкодовано 2,6 млрд грн.

Віце-прем'єр-міністр, міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України Геннадій Зубко заявив, що Фонд енергоефективності компенсуватиме до 40–50 % витрат на заходи з енергоефективності в ОСББ ([Урядовий портал](#)).

Дуже непроста робота протягом декількох останніх років: законодавство, переговори та співпраця з ЄС та урядом Німеччини, отримання фінансування, розробка процедур, тестування – і нарешті повноцінний старт. Міжнародні партнери, фахівці Мінрегіону, експерти, народні депутати, колектив фонду, громадськість та армія ОСББ – амбітна команда, амбітні цілі та завдання зробити Україну енергонезалежною.\

Також Наглядова рада Фонду енергоефективності затвердила пакет документів, необхідних для реалізації програми.

Зокрема:

- порядок дій учасників Програми підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків «Енергодім»;
- порядок верифікації проектів/заходів з енергоефективності, що здійснюються за участю державної установи «Фонд енергоефективності»;
- порядок аналізу якості заходів з енергоефективності, що здійснюються за участю державної установи «Фонд енергоефективності»;
- порядок моніторингу та ведення баз даних (збору, зберігання, аналізу та оприлюднення консолідованої інформації);
- порядок подання та розгляду апеляцій;
- умови грантового договору;
- порядок прийняття рішень щодо затвердження заявок, проектів, умов грантових договорів у рамках Програми підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків «Енергодім».

Віце-прем'єр-міністр, міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України Геннадій Зубко повідомив, що з вересня Фонд енергоефективності розпочне прийом заявок від ОСББ ([Урядовий портал](#)).

Фонд енергоефективності з 3 вересня 2019 р. розпочинає прийом заявок від ОСББ для участі в програмі «Енергодім» на часткове відшкодування витрат у розмірі 40 % вартості заходів з енергоефективності в багатоквартирних будинках для пакета «Легкий» та 50 % для пакета «Комплексний». Перші 300 заявок отримають додатковий грант у розмірі 20 %.

Уже стартували «Перші ластівки» – 15 пілотних проектів в ОСББ. Ми відпрацювали процедуру й очікуємо, що 33 тис. ОСББ, які чекають на фінансову допомогу, включаться в цю роботу. Ми розраховуємо, що Фонд енергоефективності впроваджуватиме від 3,5 до 5 тис. таких проектів на рік. Хочу також проанонсувати, що завтра, 29 серпня, ми проведемо перший семінар з Фондом енергоефективності, енергоаудиторами та головами ОСББ, які зацікавлені в такій допомозі.

ОСББ працюватимуть напряду з «Укргазбанком», який першим підписав угоду про співпрацю з Фондом енергоефективності. А сам фонд надаватиме технічну підтримку, пропонуватиме технології, але вибирати, з ким працювати, хто має бути енергоаудитором, якими будуть сервісні та проектні компанії, буде саме ОСББ.

Реформа системи національної безпеки та оборони

Новопризначений міністр оборони України Андрій Загороднюк сподівається, що за час його роботи в Кабміні стандарти НАТО в українській армії стануть реальністю ([Цензор.НЕТ](#)).

А. Загороднюк озвучив три пріоритети в роботі на посаді міністра оборони.

1. Перший пріоритет – військовослужбовці. Цінність їхнього життя і повага до кожного з них. Як на передовій, так і у військових частинах. На практиці це означає: поліпшення харчування, майнового та медичного забезпечення, якісне житло, соціальна підтримка, освіта та розвиток. Це зміна відносин між командирами і підлеглими, офіцерами і сержантами. Цінність фахівців та повага до них – незалежно від звань і посад. Це також передбачає зміну системи освіти і приведення військових освітніх програм до натовських стандартів.

2. Стандарти НАТО. За останні п'ять років дещо було зроблено, але тепер стандарти найкращих армій світу мають стати реальністю. Ідеться про нові установки, нову структуру управління збройними силами, нові підходи до підготовки військ, озброєння і військової техніки, майнового забезпечення, комплектації особовим складом, військової інфраструктури та оборонного планування.

3. Порядність. Красти, як і неефективно використовувати ресурси армії, – злочин. Моя мета – унеможливити корупцію в армії. Це не тільки про

«посадки». Ідеться про припинення корупційних проявів або швидке та ефективно розслідуванні корупційних справ, які виникають. Міністерство не може безпосередньо судити корупціонерів, але ми точно можемо зробити так, щоб ці процеси були прозорими. І це дасть можливість максимально виключити будь-яку можливість для окремих посадових осіб вплинути на рішення. Нам також необхідно налагодити систему контролю, моніторингу та аудиту. Це копітка робота, але без неї припинити корупцію буде неможливо.

Армія України отримає 15 модернізованих БМП ([Західна інформаційна корпорація](#)).

Житомирський бронетанковий завод завершив капітальний ремонт і модернізацію 15 БМП-1 для Збройних сил України.

В умовах дефіциту комплектуючих і запасних частин для ремонту військової техніки трудовим колективом відновлено боєздатність усіх систем і агрегатів, замінено несправні прилади, перевірено роботу озброєння, а також встановлено сучасні засоби зв'язку, апаратуру супутникової навігації.

Президент України Володимир Зеленський на зустрічі з керівництвом Кабінету Міністрів України, Верховної Ради і правоохоронних органів назвав серед пріоритетів розвиток потужної і боєздатної армії і поставив перед керівництвом Міноборони України завдання розробити План оборони ([Цензор.НЕТ](#)).

Пріоритет – потужна боєздатна армія. Міністру оборони А. Загороднюку – запропонувати зміни до законодавства, необхідні для побудови міцного війська.

Також необхідно розробити і затвердити План оборони, що містить комплекс заходів для захисту України від агресії.

Міністр оборони України Степан Полторак заявив, що перший етап реформи ЗСУ вже на стадії завершення, треба переходити на наступний ([Цензор.НЕТ](#)).

Головним пріоритетом у 2014 р. в міністерстві визначили вступ до НАТО та реформу ЗСУ. Перші два роки були спрямовані на формування ЗСУ, розгортання нових сил та планування, підготовку і прийняття документів стратегічно-оборонного характеру.

Було розформовано 15 структурних підрозділів міністерства. Натомість створено вісім підрозділів та чотири військові частини, безпосередньо підпорядковані Міноборони. Штатну чисельність апарату скоротили на 179 посад (23 %). Ці та інші зміни дали змогу зробити роботу міністерства більш ефективною.

Чисельність Збройних сил була збільшена практично вдвічі і досягла 250 тис. чоловік. Істотно був нарощений бойовий склад ЗСУ. Так, загальна кількість бригад, полків зросла з 99 у 2014 р. до 142 на сьогодні.

Також удосконалено загальну структуру ЗСУ, відновлено структури мобілізаційної готовності, створенно нову систему тероборони, покращено грошове забезпечення, техніка та озброєння.

Сьогодні перший етап реформ на стадії завершення, треба переходити на наступний – другий, і нам треба чітко розуміти пріоритети – ракетобудування, підвищення можливості ППО, упровадження нових технологій і рішень щодо системи радіоелектронної боротьби.

Міністр оборони України Степан Полторак на засіданні Комітету реформ Міноборони і ЗСУ заявив, що за останні п'ять років ЗСУ отримали майже 12 000 зразків озброєння і військової техніки та майже 1,5 млн одиниць засобів ураження ([Цензор.НЕТ](#)).

Упродовж 2014–2019 рр. Збройним силам поставлено більш ніж 11 тис. 900 основних зразків озброєння і військової техніки та близько 1,4 млн одиниць засобів ураження. Крім того, прийнято на озброєння 120 зразків, відновлено справність понад 12 тис. одиниць ОВТ. Також було вжито заходів з освоєння виробництва ракет і боєприпасів на національних підприємствах, затверджено Програму ракетобудування. Завершується випробування реактивного комплексу «Вільха», вжито комплекс заходів щодо посилення сил і засобів ППО, зокрема зенітно-ракетного прикриття, упроваджується нова система логістики.

За ці роки від іноземних партнерів, насамперед від США, було отримано матеріально-технічної допомоги на суму понад 360 млн дол. Також Міністерство оборони України отримало повноваження на закупівлю озброєнь з імпорту у закордонних партнерів.

Нині продовжує проходити експеримент з логістичного забезпечення за принципами НАТО, удосконалено систему речового забезпечення, введено 17 стандартів НАТО, введено понад 100 нових предметів речового майна та уточнено норми забезпечення.

Також у Збройних силах здійснено перехід 73 військових частин на нову систему продовольчого забезпечення із застосуванням каталогу продуктів харчування.

Міністр оборони України Степан Полторак заявив, що особовий склад Збройних сил країни вже на 92 % складається з професійних військових ([Цензор.НЕТ](#)).

Уже вдалося досягти такого рівня, що 92 % особового складу Збройних сил є професійними військовими. А решта – це близько 20 тис. – є строковиками, які не виконують завдань у районі ООС. Професіоналізація – ключовий чинник, а з іншого боку, його опорним елементом є зміна системи підготовки. А її треба було змінювати кардинально, бо, на мій погляд, наші військові виші надто відірвані від практики. І це не дає змоги офіцеру приймати правильні рішення. (...) Тому ми залучаємо до викладання і вишколу досвідчених бойових офіцерів. Звісно, треба було змінити і

програми навчання, адаптуючи до сучасного досвіду. Зокрема і під час підготовки за кордоном. Тільки у США наразі навчаються понад 70 наших військовослужбовців.

Реформа правоохоронної системи

Нацполіція починає підготовку операторів безпілотників ([Цензор.НЕТ](#)).

Відомство отримало всі необхідні документи і почало навчання перших операторів БПЛА. Оператори-поліцейські вдосконалять навички виконання завдань із використанням безпілотних авіаційних комплексів.

Розробив і затвердив навчальну програму безпілотних авіаційних комплексів I класу за базовим кваліфікаційним рівнем I орган управління безпілотної авіації НПУ – Управління організації діяльності підрозділів поліції на воді і повітряної підтримки.

Також складено відповідний навчально-тематичний план. Навчання поліцейських відбувається на базі Державної установи «Львівський спеціалізований центр підготовки поліцейських».

Поліцейські, які успішно завершать навчання, отримають сертифікати і льотні книжки.

Прем'єр-міністр Олексій Гончарук заявив, що ліквідація Департаменту захисту економіки Національної поліції є тільки першим кроком на шляху до поліпшення атмосфери для бізнесу ([Цензор.НЕТ](#)).

Сьогоднішнє рішення є символічним кроком. Цього не достатньо, але хоча б це вже увійде в історію.

Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук заявив, що уряд ліквідував Департамент захисту економіки ([Урядовий портал](#)).

2 вересня 2019 р. на своєму першому засіданні новий уряд прийняв рішення, яким ліквідував Департамент захисту економіки Національної поліції України.

Поліція більше не має права просто так втручатися в діяльність бізнесу. Сьогодні ми ліквідували цей підрозділ, який займався розкриттям економічних злочинів. Бо ця одіозна структура не захищала бізнес, а систематично заважала йому працювати. Найчастіше через суд отримували ухвалу на проведення слідчих дій і починали обшук: витягували з офісу комп'ютери, бухгалтерію, а з каси – гроші, документи. Через це паралізували роботу підприємств, а потім вимагали у бізнесу «викуп».

Замість ліквідованого департаменту буде створена ефективна структура для розслідування фінансових злочинів, куди зможуть прийти на роботу порядні та чесні працівники.

Після ліквідації департаменту перерозподілимо потрібні функції на інші структурні підрозділи Національної поліції України. Найближчим часом ми очікуємо, що парламент підтримає проект рішення про створення нового органу, який опікуватиметься питаннями економічних злочинів. Ліквідація департаменту не завершиться простою зміною вивісок, а буде використана для реформування підрозділів Нацполіції. Якщо в системі є чесні та професійні люди, які доведуть, що не брали хабарі і готові працювати для держави – вони матимуть таку можливість.

Міністр внутрішніх справ Арсен Аваков заявив під час колегії МВС, що прийнято рішення про ліквідацію Департаменту захисту економіки Нацполіції ([Урядовий портал](#)).

На сьогодні в державі гостро стоїть питання створення єдиного органу, який буде опікуватися боротьбою з фінансовими та економічними злочинами – Служба фінансових розслідувань. Сьогодні буде відповідна нарада в РНБО. Відтак, ми повинні зробити перші кроки. Пропоную прийняти рішення про ліквідацію Департаменту захисту економіки НПУ. Це необхідний крок у напрямі подальшого розвитку загальнодержавної системи контролю над фінансовими потоками.

Також міністр внутрішніх справ додав, що професіонали, які працювали в цьому департаменті, будуть працювати й далі.

Міністр фінансів Оксана Маркарова:

Питання створення єдиного органу з розслідування фінансових злочинів актуальне. Фінансові злочини стають складнішими: одна податкова з багатьма злочинами впоратися не може, один департамент Нацполіції, як і СБУ. Сьогодні є можливість досить швидко перейти до створення цього органу і створити Службу після ухвалення відповідного законопроекту. МВС у цьому випадку робить перший крок, щоб зробити можливим цей процес.

Ми вважаємо, що повинні бути ліквідовані підрозділи розслідування економічних злочинів у СБУ, у МВС і в податковій. І всі ці функції повинні бути передані Службі фінансових розслідувань.

Уже три роки поспіль простежується поступове зростання довіри громадян до поліцейських сил порівняно з міліцейською правоохоронною системою ([Цензор.НЕТ](#)).

Такі дані надають результати соціологічних досліджень, зокрема авторитетних фахівців-соціологів Центру ім. Разумкова.

37,8 % українців довіряють Національній поліції. У 2014 р. міліціонерам довіряло лише 5 %.

Останнє соціологічне опитування проводилося в лютому 2019 р. За його результатами найбільший рівень довіри громадян з органів системи МВС – у Державної служби з надзвичайних ситуацій (61 %). Державній прикордонній службі довіряють 52 %, Національній гвардії України – 50 %, Департаменту патрульної поліції – 40,4 %. Якщо порівнювати з результатами

соціопитування, проведеного у 2018 р., рівень довіри до патрульних поліцейських збільшився на 5,2 %.

Реформа освіти

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман заявив, що за останні роки в Україні відкрито 320 садочків і оновлено 5,6 тис. шкіл ([Урядовий портал](#)).

У період з квітня 2016 р. до серпня 2019 р. в Україні відкрилося 320 садочків та дошкільних закладів, відремонтовано, оновлено і збудовано загалом понад 5,6 тис. шкіл по всій країні.

За час роботи чинного уряду в Україні створено 85,5 тис. місць у дитячих садках. Це суттєво скорочує дефіцит, який у 2016 р. становив 100 тис. місць.

Щодо шкільної освіти, то з вересня 2018 р. уряд реалізує фундаментальний проект – Нова українська школа. За її стандартами, а йдеться як про методи навчання, так і про матеріальне забезпечення шкіл, цього року навчатиметься 1 млн дітей. Загальні інвестиції держави в #НУШ становили близько 7 млрд грн.

Важливим є поступове зростання зарплат педагогів. З 2016 р. до 2018 р. воно становило від 1,5 до 3 разів. А з січня 2020 р. відбудеться новий етап зростання доходів освітян – у середньому на 20–70 %. Причому підвищення торкнеться не тільки шкільних учителів, а й вихователів садочків, майстрів виробничого навчання тощо.

Від цих змін не можна відмовлятися. До кінця 2020 р. черга до дитячих садків має бути «нуль». Це реально зробити – і ми це довели. Потрібно продовжувати реформу шкільної освіти – так отримаємо Нову українську школу для наших дітей. Без якісної освіти ніякого економічного зростання не буде.

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман зазначив, що обсяг інвестицій у Нову українську школу становив понад 7 млрд грн, новий освітній простір потрібно розвивати далі ([Урядовий портал](#)).

Участь у конференції беруть близько 650 осіб – учителі з усієї України, викладачі, представники місцевої влади, голови об'єднаних громад, а також представники міжнародних організацій, які мають представництва в Україні. Традиційною складовою конференцій є виставки підручників, видані коштом державного бюджету, презентація електронних освітніх ресурсів та новітніх засобів навчання. Цей рік не став винятком. Більше того, на цьогорічній конференції представлені доповнена реальність до паперових підручників, ПЗ для управління класом Classroom, SMART-кейс для учителя, що містить 15 000 інтерактивних завдань з математики та української мови для учнів

початкової школи, лінійка електронних педагогічних ігор для учнів початкової школи. Більшість представлених експонатів – вітчизняні розробки. Родзинкою виставки стала презентація меню системи харчування у школах та дитячих таборах. За новими рецептами працюють уже понад 1000 шкіл по всій Україні, а план-максимум розробників – перевести всі українські школи на нові стандарти харчування.

(...). Так, із січня 2020 р. Кабінет Міністрів заклав наступний етап такого підвищення – на 20–70 % – з акцентом на підтримці молодих учителів. «Ми проінвестували в Нову українську школу загалом близько 7 млрд грн. І зараз маємо зробити так, аби єдиний освітній простір був сформований, виходячи із завдань і пріоритетів. Не можуть діти стояти в чергах до садочків, не має бути дефіциту шкіл і їхнього матзабезпечення. Важливо не зупинятися, а продовжити те, що було зроблено.

Заступник міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Лев Парцхаладзе заявив, що Мінрегіон розробив типові проекти сільських шкіл і дитсадків для створення якісної соцінфраструктури в регіонах ([Урядовий портал](#)).

Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України розробило декілька варіантів типових планувальних рішень сучасних шкіл та дитсадків у сільській місцевості.

За час увпровадження Нового освітнього простору ми чимало разів стикалися з різними проблемами під час реконструкції або будівництва дитсадків та шкіл на місцях. Тому Мінрегіон для регіонів розробив сім варіантів типових планувальних рішень сучасних сільських шкіл та дитсадків за принципами Нового освітнього простору та новими будівельними нормами (ДБН). Це окремий посібник з інформацією щодо проектування таких закладів, опис об'ємно-планувальних рішень та відповідні план-схеми. Фактично це технічне завдання на проектування. Тобто таким чином можна скоротити терміни проектування та підвищити якість проектних рішень.

Отже, було розроблено по два варіанти дитячих садків – на 40 та 60 дітей, два варіанти навчально-виховного комплексу (НВК) – на 175 та 200 дітей і один варіант середньої школи I-II ступеня – на 270 дітей. Ще раз наголошую, усе відповідно до чотирьох принципів НОП: енергоефективність, сучасне обладнання, мотивуючий простір, безбар'єрність і інклюзія та, згідно з новими ДБН, «Заклади освіти» та «Заклади дошкільної освіти». Найближчим часом надішлемо цей посібник у регіони для користування і створення нової належної інфраструктури в селах та розмістимо на сайті Мінрегіону.

Лілія Гриневич офіційно передала владу та перехідні книги 11-му міністру освіти і науки Ганні Новосад ([Урядовий портал](#)).

Л. Гриневич привітала 11-го міністра освіти і науки Г. Новосад з призначенням на посаду та вручила їй перехідні книги з описом реформ, які

здійснювало відомство у період її керівництва. Офіційна процедура передачі повноважень відбулася 30 серпня 2019 р., у приміщенні міністерства.

10-та очільниця МОН Лілія Гриневич:

Я вважаю, що Ваше призначення є одним із найвдалиших рішень цього уряду. Ви є людиною, яка є співтворцем багатьох позитивних змін, що ми здійснили за останні три роки. Крім того, Ви розумієте їхню природу та причини. Я впевнена, що все це стане запорукою розвитку освітньої галузі. Я бажаю Вам нових ідей, можливостей для їхнього втілення, відданої та професійної команди, яка буде підтримувати в моменти перемог і невдач. Зараз перед Вами стоятиме багато викликів, оскільки реформа освіти охоплює велику частину суспільства. Тож я хочу, щоб Ви знайшли порозуміння і були лідером цих великих змін.

Під час зустрічі Л. Гриневич подарувала новій очільниці дві перехідні книги, куди увійшов опис реформ, які здійснювало Міністерство протягом 2016–2019 рр. Так, першу книгу присвячено реформі Нової української школи. До неї увійшли результати перших двох років впровадження НУШ, календар, за яким мають відбуватися зміни, враження батьків та вчителів від навчального процесу дітей. Друга книга містить докладну інформацію про роботу міністерства за іншими напрямками. Ідеться про напрацювання у сфері інклюзивної, дошкільної, професійної та вищої освіти, науки та інновацій, співпрацю з міжнародними партнерами тощо. Разом перехідні книги мають допомогти новій команді зрозуміти наявний стан справ у міністерстві та прискорити їхню адаптацію у відомстві.

Міністр освіти і науки Ганна Новосад:

Я хочу подякувати Вам за цивілізованість, новий формат передачі влади, який Ви, зокрема, закладаєте в роботу публічних інституцій. Я пам'ятаю початок своєї роботи тут, і це так само було цивілізованим процесом. Я розумію, що зараз переді мною стоїть непросте завдання: з одного боку, я маю перевагу порівняно з іншими колегами з уряду, адже вже працювала з освітянською сферою, знаю особливості роботи міністерства. З іншого боку, Ви здобули велику повагу та любов спільноти, тож бути міністром після Вас складно. Однак я точно знаю, що робитиму все від мене залежне, аби реформа школи залишилася пріоритетом цього уряду. Для мене це дійсно важливо.

У МОН назвали ТОП-10 новацій проекту умов прийому до вишів – документ розміщено для громадського обговорення ([Урядовий портал](#)).

Мінімальні зміни в строках вступної кампанії, більша увага до вступників з особливими освітніми потребами, поширення практики подачі заяв через електронні кабінети. Ці та інші новації увійшли в проект умов прийому до вишів на 2020 р., який було опубліковано 28 серпня 2019 р. на сайті МОН. Надіслати пропозиції можуть усі охочі до 28 вересня на пошту kernychna@mon.gov.ua.

Міністр освіти і науки Лілія Гриневич:

Останні два роки вступна кампанія проходить у найбільш комфортних та зручних умовах, без нарікань та скандалів. Наш секрет – завчасне планування всіх новацій та ретельна підготовка системи та вступників до них. Не зраджуючи сталим практикам, ми вже сьогодні оприлюднюємо до громадського обговорення умови прийому до вишів на 2020 р. Документ містить багато цікавих та корисних новацій, які зроблять систему ще прозорішою та ефективнішою. Наприклад, цього року ми успішно провели єдиний конкурс з Міністерством охорони здоров'я, наступного року приєднується також Державна фіскальна служба. Ми сподіваємося залучити до цього конкурсу ще заклади Державної служби статистики та Міністерства культури. Тоді ми матимемо справжній національний конкурс, де місце ходить за студентом незалежно від відомчих ознак закладу. Сьогодні всі охочі можуть внести свої пропозиції, і ми, звісно, запрошуємо вас це робити.

Так, у розміщеному проекті можна визначити ТОП-10 основних змін:

1. Вступники на базі 11 класів зможуть подати на бюджет п'ять заяв на будь-яку кількість спеціальностей. Цього року вони могли використовувати до семи заяв на чотири спеціальності. Зміна зумовлена тим, що 35,8 % вступників, які отримали бюджетні місця за шостим пріоритетом, відмовилися від них, за сьомим пріоритетом – 42,4 %. Кількість заяв на контракт традиційно не обмежуватиметься.

2. Для вступу або переведення на бюджет мінімальний конкурсний бал вступника має бути не менш як 125.

3. Уперше буде держзамовлення на підготовку молодших бакалаврів як на ступінь вищої освіти. Важливо, що для цих вступників не діятиме поріг 125 конкурсних балів для участі в конкурсі на бюджет.

4. Для вступу вперше прийматимуть сертифікати ЗНО чотирьох років: 2017 (окрім іноземних мов), 2018, 2019 та 2020 років з усіх предметів.

5. Якщо людина з особливими освітніми потребами подаватиме документи для вступу на спеціальність, де передбачені вступні іспити, творчий конкурс або співбесіда, заклад має забезпечити умови для проходження таких випробувань. Раніше організація такого вступу залишалася на розсуд приймальної комісії кожного окремого закладу.

6. Цього року вступникам на лікарські спеціальності («Стоматологія», «Медицина», «Педіатрія») потрібно було мати не менш як 150 балів з другого та третього конкурсних предметів, щоб узяти участь у конкурсному відборі. Проектом умов ця вимога зберігається, однак вона не буде поширюватись на вступників, які мають конкурсний бал понад 175.

Разом з тим мінімальний конкурсний бал для вступу на спеціальності «Право», «Публічне управління та адміністрування», «Міжнародні відносини», а також «Фармація, промислова фармація» (магістра на базі повної загальної середньої освіти) збільшується до 150.

7. Для вступу на бакалавра на основі молодшого спеціаліста треба буде обов'язково подавати сертифікат ЗНО з української мови та літератури. Крім того, для навчання за спеціальністю «Економіка» та спеціальностями галузей

знань «Управління та адміністрування» та «Публічне управління та адміністрування» додатково треба буде подавати сертифікат ЗНО з математики (математики або історії України для вступу на контракт).

8. 2019 р. вперше відбувся єдиний широкий конкурс МОН і МОЗ на медичні спеціальності. 2020 р. широкий конкурс також планується провести з Державною фіскальною службою.

9. Подавати заяви через електронні кабінети зможуть також вступники в магістратуру на основі бакалавра. Це потрібно для того, щоб підвищити рівень прозорості вступу.

Крім того, можливість подачі документів через е-кабінети буде у вступників, які мають право на пільги. У кабінет вони зможуть завантажити сканкопії документів, які підтверджують право на пільгу. До того ж такі вступники, щоб скористатися пільгами, мали подавати документи в паперовій формі виключно до приймальних комісій.

10. 2020 р. планується розширити перелік спеціальностей, на які треба буде складати єдиний вступний іспит з іноземної мови за технологією ЗНО. Так, у 2018 р. таких спеціальностей було 18, у 2019 р. – 32, у 2020 р. складання ЄВІ передбачено для понад 80 спеціальностей.

Важливо, що в проекті внесені мінімальні зміни щодо термінів вступу. Зокрема, для реєстрації заяв через електронні кабінети планується виділити 10 днів – з 13 до 22 липня.

В Україні учні 10–11 класів будуть вивчати новий предмет. Для нового курсу «Фінансова грамотність» уже розроблено навчальну програму й підготовлено посібники ([Західна інформаційна корпорація](#)).

Матеріали було створено проектом USAID «Трансформація фінансового сектору» у співпраці з МОН та ДВНЗ «Університет банківської справи».

Новий посібник складається з п'яти розділів:

- «Вступ до особистих фінансів»;
- «Фінансова система та фінансові послуги»;
- «Заощадження та інвестиції»;
- «Запозичення та кредит»;
- «Як себе захистити».

Ці навчальні матеріали повністю враховують зміни, які відбулися протягом останніх п'яти років на міжнародних фінансових ринках та на фінансовому ринку України.

Асоціація та безвізовий режим з ЄС

Кабмін планує відкрити систему моніторингу за виконанням угоди про асоціацію «Пульс угоди», доступ до якої раніше мали тільки представники Кабінету Міністрів ([Європейська правда](#)).

Віце-прем'єр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції Дмитро Кулеба:

Ми зараз ведемо роботу над відкриттям «Пульсу угоди» для публічного доступу.

«Пульс угоди» – інструмент моніторингу за прогресом у виконанні угоди про асоціацію, який почав роботу понад два роки тому. Тодішній Прем'єр В. Гройсман обіцяв зробити систему публічною з вересня 2017 р., однак цього не сталося. «Пульс угоди» показує не лише успіхи, але й провали. Досі Україна залишалася єдиною з трьох асоційованих з ЄС країн, де відсутній такий публічний інструмент.

Реформа охорони здоров'я

Медреформа вторинної ланки почнеться не з 1 січня, а приблизно з 1 квітня ([Цензор.НЕТ](#)).

Міністр охорони здоров'я Зоряна Скалецька:

Ознайомила з рівнем готовності Національної служби здоров'я до запуску реформи. Була проведена чимала робота, але медичні установи ще не до кінця готові до автономізації. Для того, щоб запустити в наступному році повністю вторинку через НСЗУ, договори, відповідно до передбаченого законодавством гарантованого пакета, ще не зроблено достатньо багато.

Реформа буде запущена в тому ж вигляді, у якому її планував попередній Кабмін. Зокрема, буде збережено пропорцію 60 на 40, тобто з початком реформи лікарні та установи вторинної медичної допомоги отримуватимуть 60 % від того фінансування, яке вони мали раніше, а 40 % – за надані послуги.

Реформа не зможе розпочатися 1 січня, якщо тільки не буде змінене бюджетне законодавство. Тому запуск реформи відбудеться не раніше, ніж 1 квітня.

Президент Володимир Зеленський дав два роки на запуск страхової медицини в Україні ([Цензор.НЕТ](#)).

Глава комітету з питань здоров'я нації, медичної допомоги і медичного страхування Михайло Радучький:

Страхування – це програма Президента, це програма партії і фракції «Слуга народу». Президент дав нам два роки, щоб ми все це зробили.

Як упроваджуватиметься Стратегія розвитку медосвіти: план на 2019–2021 рр. ([Урядовий портал](#)).

21 серпня Кабінет Міністрів України затвердив план заходів з реалізації Стратегії розвитку медичної освіти в Україні на 2019–2021 рр. За цей час з'являться нові стандарти освіти, сучасні програми і засоби для навчання студентів, гроші за безперервний професійний розвиток підуть за лікарями, а держава сприятиме якісному розвитку медичної науки.

Як зміниться медосвіта:

1. Освітні стандарти в галузі знань «22 Охорона здоров'я» будуть розроблені з урахуванням сучасних тенденцій розвитку медичної освіти у співпраці з Всесвітньою федерацією медичної освіти та іншими провідними міжнародними експертами.

2. Оновляться освітні програми та навчальні плани відповідно до нових стандартів та за активної участі закладів вищої освіти.

3. Надалі впроваджуватиметься єдиний державний кваліфікаційний іспит (ЄДКІ), включаючи міжнародний іспит з основ медицини.

3. Студенти отримають сучасні засоби для навчання. Зокрема, ідеться про електронні навчальні матеріали, переклад нових підручників, доступи до рецензованих видань у сфері охорони здоров'я, які індексуються наукометричними базами Web of Science/Scopus/PubMed.

4. Студенти та викладачі покращуватимуть знання англійської. Будуть розроблені комплексні програми підвищення рівня знання англійської мови, а також закріплені вимоги до знання англійської.

5. Викладачі підвищуватимуть свою кваліфікацію на стажуваннях у закордонних закладах вищої освіти і закладах охорони здоров'я, програмах обміну з іноземними країнами, міжнародних конференціях.

6. Запрацює нова ефективна модель інтернатури, зокрема прозора електронна система розподілу випускників. Наразі триває громадське обговорення.

7. Гроші за безперервний професійний розвиток підуть за лікарями на ті освітні заходи, які цікавлять конкретних лікарів та покращують конкретну лікарську практику.

8. Розвиватиметься медична наука. Планується створення державної програми сприяння академічній мобільності, поліпшення умов для проведення наукових досліджень у сфері охорони здоров'я, посилення засад академічної доброчесності, зокрема, удосконалення програмного забезпечення ЗВО для перевірки на наявність плагіату.

Упровадження комплексних змін у медичну освіту є важливою складовою трансформації системи охорони здоров'я. Мета цих заходів – якісно новий рівень медичної освіти в Україні, освічений мотивований лікар, який надає якісні медичні послуги. Наразі рівень підготовки майбутніх медиків потребує вдосконалення. Це доводять результати складання міжнародного іспиту з основ медицини (IFOM) студентами третього курсу (середній відсоток правильних відповідей – 30,24 %) і міжнародного моніторингового дослідження якості вищої освіти, який проходили студенти

четвертого курсу (середній бал 27 % – удвічі нижчий, ніж середній бал міжнародної порівняльної групи).

МОЗ України для розвитку медичної освіти вже зробило такі кроки: впроваджено поріг для вступу на медичні спеціальності; прийнято Стратегію розвитку медичної освіти; введено єдиний державний кваліфікаційний іспит для студентів-медиків, запроваджено безперервний професійний розвиток для лікарів.

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман заявив, що вже 70 % українців обрали своїх лікарів, за програмою «Доступні ліки» відшкодовано 40 млн рецептів ([Урядовий портал](#)).

Урядові ініціативи з оновлення сфери охорони здоров'я вже приносять свій результат. 21 серпня глава уряду під час засідання Кабінету Міністрів України представив поточний стан справ в економіці, соціальній сфері, сегменті освіти, медицини, оборони і окреслив основні пріоритети, які потрібно продовжити далі.

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

(...). Уже 28 млн українців – 70 % населення – обрали лікаря і отримують нову якість медичних послуг на первинці. Держава оплачує конкретну послугу, відтак лікар і медсестра отримують конкретні гроші за конкретного пацієнта, якому надана допомога. Зростання зарплат на первинці, підкреслив В. Гройсман, за рік відбулося у 2–3 рази.

Свою необхідність не раз довела програма «Доступні ліки» – забезпечення безкоштовних чи з невеликою доплатою ліків для пацієнтів із серцево-судинними захворюваннями, астмою чи діабетом. За програмою виписано і відшкодовано вже 40 млн рецептів.

Протягом останніх років будується мережа сучасних перинатальних центрів, де впроваджуються технології допомоги при складних випадках вагітності, та кардіоцентрів – лікарень, де встановлюється обладнання для попередження або для швидкого реагування на критичні стани – ангіографи. Загалом це 39 таких комплексів. До кінця року має бути введено в експлуатацію другу чергу державної лікарні «ОХМАТДИТ», де будуть проводити надскладні операції, передусім з дитячої онкології.

Ми фактично побудували прототип страхової медицини – Національну службу здоров'я, підготували реформу екстреної медицини, вторинної ланки. Треба все продовжувати, адже кожен медичний проект – це людські життя й людські долі.

Доступних ліків стало більше: набрав чинності новий реєстр ([Міністерство охорони здоров'я України](#)).

МОЗ України затвердило новий перелік препаратів програми «Доступні ліки». Упродовж наступних шести місяців українці з серцево-судинними захворюваннями, діабетом другого типу та бронхіальною астмою

зможуть отримати 78 препаратів абсолютно безоплатно, ще 176 – з невеликою доплатою.

До оновленого Реєстру лікарських засобів за програмою «Доступні ліки» увійшли 254 препарати. З них 78 пацієнти отримуватимуть безоплатно. Перелік безоплатних ліків збільшився майже на 20 % порівняно з попереднім реєстром.

Найдешевший препарат, що на 100 % відшкодовує держава, коштує 5,22 грн, найдорожчий – 863,43 грн.

Виробники лікарських засобів гарантують, що впродовж наступних шести місяців зможуть виробити і поставити відчутно більше препаратів за програмою. Очікується, що пацієнти зможуть отримати безоплатно чи з незначною доплатою понад 46 млн упаковок препаратів – на 7 млн більше, аніж упродовж дії попереднього реєстру.

Щоб отримати ліки, зверніться до свого сімейного лікаря, терапевта чи педіатра, отримайте електронний рецепт і обміняйте його на ліки в аптеці.

У бригадах екстреної медичної допомоги працюватимуть парамедики й екстрені медичні техніки ([Цензор.НЕТ](#)).

За планами МОЗ, до 2025 р. працюватимуть лікарські та фельдшерські бригади екстреної медичної допомоги, а також бригади парамедиків.

У 2025 р. склад усіх бригад планується привести до єдиного стандарту. Усі фельдшери і медсестри, які нині працюють у бригадах швидкої допомоги, мають пройти перенавчання й отримати кваліфікацію «парамедик», а водії – кваліфікацію «екстрений медичний технік».

Парамедик – це фахівець, який надає рятувальні медичні послуги за сучасними стандартами на долікарняному етапі і своєчасно транспортує потерпілого в лікарню.

Екстрений медичний технік – людина без медичної освіти, але має спеціальну підготовку, щоб допомагати лікарям і парамедикам надавати допомогу пацієнтові.

Для посилення бригад і далі залучатимуться лікарі невідкладної медицини, стажисти, студенти та інтерни.

Міністерство охорони здоров'я України розширило перелік лікарських засобів, що підлягають реімбурсації за урядовою програмою «Доступні ліки» ([Цензор.НЕТ](#)).

У новій редакції реєстру кількість ліків, які пацієнти із серцево-судинними захворюваннями, діабетом II типу і хворі на бронхіальну астму можуть отримати безкоштовно, збільшилася на 14 позицій.

Нова редакція реєстру містить 254 лікарські засоби, що підлягають реімбурсації. З них за нозологіями: 195 – для лікування серцево-судинних захворювань, 45 – діабету II типу, 14 – бронхіальної астми.

Глава НСЗУ Олег Петренко:

Усі процеси при формуванні Реєстру лікарських засобів, які підлягають реімбурсації, відбулися в електронному форматі. Це забезпечило чіткі і прозорі правила для всіх учасників, зробило процеси швидшими та зручнішими. І це сприяло тому, що в результаті спільної роботи ми отримали реєстр, у якому зросла кількість лікарських засобів, безоплатних для пацієнта.

ІНІЦІАТИВИ РЕГІОНАЛЬНИХ ВЛАДНИХ СТРУКТУР ТА ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Голова Красилівської ОТГ Хмельницької області
Ніла Островська: Ми відчули, що місцеве самоврядування в Україні
тако з'явилося (decentralization.gov.ua).

Коли почалася реформа з децентралізації, Н. Островська очолювала районну державну адміністрацію. Проте замість того, щоб гальмувати процеси об'єднання, очолила їх – і після двох років боротьби на карті Хмельницької області з'явилася успішна і спроможна Красилівська міська об'єднана громада.

(...). До Красилівської міської ради відразу приєдналося шість сільських рад, через рік приєдналася ще одна. Сьогодні в ОТГ проживає понад 25 тис. людей. Громада працює з реверсом у 1,2 % – частину бюджету повертає державі для підтримки менш заможних ОТГ.

Податкову базу громади складають переважно промислові підприємства, які дають багато робочих місць. Наприклад, на агрегатному заводі «Укроборонпрому» працює близько 700 людей. Також у Красилівській громаді діють цукровий та машинобудівний заводи, підприємство «Оболонь», іноземний завод «Фільтрон».

Політику сприяння ведення бізнесу міська влада впроваджує і для діючих підприємств. ОТГ має повноваження контролю за дотриманням умов оплати. Розуміючи важливість відкритої співпраці з бізнесом, Н. Островська планує запровадити окремі звіти перед підприємцями. Таку практику вона побачила під час навчального візиту в Торонто. Відповідно до діючого законодавства, голова громади має публічно звітувати перед усіма мешканцями ОТГ. На думку Н. Островської, важливо приділяти окрему увагу підприємцям.

Завдяки об'єднанню, передачі податків на місця, Красилівська ОТГ стала праці, і в Красилівській громаді є посада інспектора.

спроможною та успішною. Тепер значну увагу приділяють сільським територіям, які не мали можливості відремонтувати і клаптик даху у школі. Нині в селах будуються дороги.

Поступово громада почала оновлюватися та будуватися, адже тільки тепер отримала на це кошти. (...).

З передової – у бій за майбутнє громади. Історія голови Рукшинської ОТГ (decentralization.gov.ua).

У розпал війни О. Горбатюк із Чернівців покинув університетську кафедру і пішов добровольцем. Офіцер запасу залишив удома портфель викладача української культури, аби надіти бронежилет і каску. З передової повернувся до рідного села Рукшин, очолив новостворену громаду, і її

справи стрімко пішли вгору – так, що успіхами зацікавилися аж у Світовому банку. На сьогодні громада вже перемогла в боротьбі за десяток грантів і не збирається зупинятися.

Новий сучасний ЦНАП відкрився у Попільнянській громаді (decentralization.gov.ua).

19 серпня в селищі Попільня Житомирської області відкрився новий Центр надання адміністративних послуг. Завдяки підтримці Програми «U-LEAD з Європою» центр інтегрував широкий перелік сервісів і надаватиме 16,6 тис. мешканців громади понад 150 послуг включно з найнеобхіднішими в ОТГ: соціальні та пенсійні послуги, земельні послуги, послуги місцевого значення, реєстрація місця проживання, бізнесу та нерухомості.

Крім новенького ЦНАП, у громаді також відкриється віддалене робоче місце адміністратора в селі Ходорків, який буде надавати понад 90 видів послуг включно з послугами РАЦС. Крім інституційної підтримки зі створення системи надання адміністративних послуг у громаді, програма облаштувала меблями та технікою сім робочих місць основного ЦНАП та віддалене робоче місце адміністратора.

Попільнянська ОТГ самостійно зробила капітальний ремонт приміщення за дизайн-проектом Програми, облаштувала ЦНАП та ВРМ для потреб людей з інвалідністю. В приміщенні ЦНАП з'явився дитячий куточок та громадська приймальня.

ЦНАП Попільнянської громади одним з перших в Україні отримав сучасний програмний комплекс автоматизації роботи ЦНАП «Вулик», розроблений проектом EGOV4UKRAINE, що реалізується в рамках Програми «U-LEAD з Європою». Усі співробітники ЦНАП пройшли навчання з підвищення кваліфікації, спеціально розроблене українськими, шведськими та естонськими експертами програми.

Керівник напрямку з покращення якості надання адміністративних послуг для населення Програми «U-LEAD з Європою» Сусанна Делланс:

Ми дуже раді, що завдяки партнерству та плідній співпраці з такими активними громадами як Попільнянська, дедалі більше мешканців України отримують доступ до якісних та комфортних адміністративних послуг. Я вірю, що новий сучасний ЦНАП, а також його віддалене робоче місце у селі Ходорків, стануть не лише місцем, де можна отримати всі необхідні послуги, а й осередком позитивних змін та розвитку громади.

Голова Попільнянської ОТГ Олег Можарівський висловив подяку партнерам:

Завдяки співпраці з програмою наша громада створила сучасний та комфортний центр надання адміністративних послуг, де жителі зможуть отримати послуги якісно та зручно. Крім того, навчальні тренінги від експертів програми допомогли співробітникам ЦНАП підвищити кваліфікацію та познайомитися з кращими практиками у сфері адмінпослуг.

Я впевнений, що наша громада продемонструє чудові результати, і ми продовжимо плідну співпрацю з партнерами.

У Сосницькій ОТГ Чернігівської області втілили кілька цікавих ініціатив і тепер розмірковують, як створити 200–300 робочих місць (decentralization.gov.ua).

Голова Сосницької ОТГ Андрій Портний:

У селищі Сосниця, адміністративному центрі Сосницької ОТГ Чернігівської області, небагато архітектурних пам'яток. Крім будівлі колишньої земської управи (нині – головного корпусу сільськогосподарського технікуму бухгалтерського обліку) та дому-музею видатного кінорежисера Олександра Довженка, практично нічого й не збереглося. Однак Сосницька громада має унікальну природу, столітні ліси, які не псують жодні промислові підприємства. От тільки місць, цікавих туристам, дещо бракує.

(...). Ми хочемо оживити і відремонтувати цей парк Слави, переназвавши його на парк Пам'яті...

Хочу змінити центральний сосницький парк Слави, перетворивши його на місце, яке обов'язково повинен відвідати кожен, хто приїжджає до селища. (...).

За чотири роки ми значно змінили життя громади. Я кожному цю зміну пам'ятаю... (...). Що світло, смітники і туалети не мають великого значення, бо вони не здатні втримати людей у Сосниці і, тим більше, в селах. Це під силу тільки робочим місцям з гідною зарплатнею. Тому я поставив собі за мету протягом наступного року створити в нашій громаді 200–300 робочих місць. У мене є щодо цього кілька ідей, про які я наразі не можу розповідати. От ви приїжджайте за рік, тоді й поговоримо.

У Мамаївській об'єднаній громаді відкрився новий ЦНАП (decentralization.gov.ua).

16 серпня у смт Лужани Мамаївської ОТГ Чернівецької області відкрився ЦНАП. Він надаватиме мешканцям громади понад 100 видів адміністративних послуг, включно з найнеобхіднішими в ОТГ: видача паспортів, нотаріальні послуги, пенсійні послуги, земельні послуги, послуги місцевого значення, реєстрація бізнесу та нерухомості.

У результаті співпраці громади та Програми «U-LEAD з Європою» було розроблено комплексний підхід до створення системи надання адмінпослуг, адже до появи ЦНАП у громаді мешканці були змушені звертатися до ЦНАП у місті Чернівці, відстань до якого становить понад 20 км.

У новому ЦНАП облаштовано дев'ять робочих місць, а всі працівники пройшли навчання з підвищення кваліфікації, спеціально розроблене українськими, шведськими та естонськими експертами програми. ЦНАП Мамаївської громади одним із перших в Україні отримав сучасний

програмний комплекс автоматизації роботи ЦНАП «Вулик», розроблений проектом EGOV4UKRAINE, що реалізується в рамках Програми «U-LEAD з Європою».

Ремонт приміщення було зроблено силами самої громади. Крім того, громада планує придбання паспортного обладнання для видачі ID та закордонних паспортів у ЦНАП. В адміністративному центрі громади, с. Мамаївці, заплановано відкриття територіального підрозділу ЦНАП, який громада облаштовує самостійно.

Мамаївський ЦНАП – черговий приклад ефективної співпраці між громадою та Програмою «U-LEAD з Європою».

Регіональний координатор Програми «U-LEAD з Європою» Роман Матвійчук:

Ми надзвичайно вдячні за плідну співпрацю, результатом якої стало відкриття сучасного ЦНАП, з чим ми і вітаємо жителів Мамаївської громади. Упевнений, що новий центр значно підвищить якість життя в громаді та позитивно вплине на подальший розвиток як громади, так і регіону.

Голова Мамаївської ОТГ Наталія Катрюк:

Завдяки можливості участі в програмі у громаді з'явився сучасний та комфортний для всіх Центр надання адміністративних послуг. Ми надзвичайно раді, що тепер наші мешканці зможуть брати активну участь у розвитку громади та отримувати якісні адмінпослуги. Ми вдячні міжнародним партнерам та експертам програми за внесок у розвиток нашого регіону.

НОВИНИ ІЗ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ТА РЕГІОНАЛЬНИХ ІНТЕРНЕТ-ПРЕДСТАВНИЦТВ СУСПІЛЬНО ЗНАЧУЩИХ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

Реформа адмінпослуг – одна з найбільш системних і послідовних реформ в Україні, її перша комплексна концепція була розроблена ще у 2006 р., а перший ЦНАП був утворений у 2008 р. у Вінниці. У 2012 р. було ухвалено Закон про адміністративні послуги, і з того часу ЦНАПи почали створювати у містах обласного значення та при районних держадміністраціях. ([Реанімаційний Пакет Реформ – РПР](#))

5 вересня починає працювати Вищий антикорупційний суд. Ця структура замикає ланку антикорупційних органів: Антикорупційне бюро розслідує, Антикорупційна прокуратура представляє обвинувачення, Антикорупційний суд розглядає справи та виносить вироки. Підсудність Вищого антикорупційного суду – кримінальні провадження стосовно корупційних злочинів. Це 23 статті Кримінального кодексу, більшість з яких є підслідністю Національного антикорупційного бюро. ([Реанімаційний Пакет Реформ – РПР](#))

Президент України В. Зеленський закликав Верховну Раду підтримати проект закону про внесення змін до ст. 80 Конституції України щодо недоторканності народних депутатів і зазначив, що зі скасуванням недоторканності з'явиться можливість притягнення народних обранців до кримінальної відповідальності. При цьому у них буде імунітет на політичні рішення та позиції. Детальніше: <http://bit.ly/2lWJxRX> ([Офіс Президента України](#))

Однодумців у парламенті 373. Депутатську недоторканність знято! Свої голоси «за» віддали фракції «Слуга народу», «Батьківщина», «Голос», майже вся фракція «Європейська солідарність», група «За майбутнє» і всі позафракційні депутати. Зміни до Конституції передбачають можливість притягнення народних депутатів до кримінальної відповідальності без окремої згоди парламенту. Разом з тим, народні обранці захищені індемнітетом – не нестимуть відповідальності за результати голосування чи виступи в сесійній залі, за виключенням образ чи наклепів. ([Верховна Рада України](#))

Президент України В. Зеленський поставив завдання перед урядом і Міністерством інфраструктури до кінця року підготувати план реструктуризації АТ «Укрзалізниця», що передбачатиме лібералізацію ринку локомотивної тяги. Детальніше: <http://bit.ly/2jVpZN4> ([Офіс Президента України](#)).

Скасування депутатської недоторканності має як свої плюси, так і мінуси. Позитив – те, що, нарешті, ліквідована гіпертрофована недоторканність депутатів, яка пов'язана з тим, що їх не можна притягнути до кримінальної відповідальності без згоди Верховної Ради, навіть тоді, коли є очевидні свідчення чи докази вчинення ними злочину. Негатив же полягає в тому, що замість того, щоб звужити недоторканність у межах європейських стандартів, її ліквідували взагалі. Тепер народні депутати можуть бути затримані, заарештовані тим самим поліцейським, що породжує вплив силових структур на роботу парламенту, – Ігор Коліушко ([Реанімаційний Пакет Реформ – РПР](#)).

Президент України В. Зеленський під час зустрічі з керівництвом Верховної Ради, Кабінету Міністрів та правоохоронних органів окреслив першочергові завдання у сфері децентралізації та регіональної політики. Детальніше: <http://bit.ly/2kb93m1> ([Офіс Президента України](#)).

Зловживання в «Укроборонпромі», бурштинова мафія та злочини проти неповнолітніх: Президент України назвав пріоритети для правоохоронних органів. Детальніше: <http://bit.ly/2lxFuLu> ([Офіс Президента України](#)).

Президент України В. Зеленський визначив серед пріоритетів розбудову потужної та боєздатної армії й поставив перед керівництвом Міністерства оборони України завдання розробити План оборони. «Пріоритет – потужна боєздатна армія. Міністру оборони А. Загороднюку – запропонувати зміни в законодавство, необхідні для побудови міцного війська», – сказав В. Зеленський на зустрічі з керівництвом Кабінету Міністрів України, Верховної Ради та правоохоронних органів. Президент також доручив розробити й затвердити План оборони, який міститиме комплекс заходів для захисту України від агресії ([Офіс Президента України](#)).

В. Зеленський доручив новому Прем'єр-міністру якнайшвидше перезавантажити Укравтодор, Держгеонадра та низку інших найбільш корумпованих органів. Детальніше: <http://bit.ly/2kds9YK> ([Офіс Президента України](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Вступаючи на посаду Президента, я говорив: наша національна ідея – об'єднавшись, зробити неможливе. Сьогодні ми отримали підтвердження цього. 373 голоси за те, що вважалося неможливим понад 20 років – скасування депутатської недоторканності. Дякую фракції партії «Слуга народу». Дякую також іншим фракціям, які виконали обіцяне своїм виборцям. Дякую депутатам від імені українського народу. Дякую всім

українцям, які повірили нашій команді, – ми сьогодні довели, що вас не підведемо. Ми отримали парламент, у якому депутати не ховатимуться від закону, і суспільство, у якому відтепер не буде «касти недоторканих». Але це лише початок. Ми будемо нову Україну, не перемикайтеся! ([Володимир Зеленський](#)).

У пріоритетних напрямках діяльності Міністерства розвитку територій та громад і надалі – децентралізація та регіональний розвиток, енергоефективність та ЖКГ, архітектура і будівництво, – А. Бабак ([Мінрегіон](#)).

У четвер, 29 серпня, Президент України В. Зеленський провів телефонну розмову з Президентом Турецької Республіки Р. Ердоганом.

Сторони підкреслили налаштованість на подальше посилення співпраці в усіх напрямках, що становлять обопільний інтерес.

У розвиток домовленостей, досягнутих сторонами під час офіційного візиту Президента України до Турецької Республіки 7–8 серпня поточного року, Володимир Зеленський та Реджеп Таїп Ердоган обговорили плани стосовно проведення у Києві до кінця поточного року чергового засідання Стратегічної ради високого рівня.

Президент Туреччини поінформував про результати свого нещодавнього візиту до РФ. У цьому контексті турецький лідер підтвердив незмінність підтримки з боку Анкари суверенітету й територіальної цілісності України ([Офіс Президента України](#)).

Новообраний Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук:

Дякую всім за привітання, друзі. Не підведу!
Країна змінюється. Усе буде добре.
Не перемикайтесь! ([Олексій Гончарук](#)).

29 серпня Президент України В. Зеленський провів телефонну бесіду з Президентом Французької Республіки Е. Макроном, яка тривала півтори години.

Було обговорено результати саміту «Групи семи», який відбувся 24–26 серпня у м. Біарріц (Франція).

Глава держави привітав позицію учасників саміту щодо неможливості повернення Росії до цього міжнародного майданчика в умовах війни на Донбасі та російської окупації Криму. При цьому Президент України висловив занепокоєння у зв'язку з нещодавнім обговоренням президентами Франції та США намірів запросити Росію на наступний саміт «сімки» у Сполучених Штатах у 2020 р.

Український лідер також поінформував французького колегу про безпекову ситуацію на Донбасі.

Зі свого боку Е. Макрон підтвердив намір провести зустріч у Нормандському форматі найближчим часом ([Офіс Президента України](#)).

Президент України В. Зеленський під час оголошення послання до Верховної Ради України IX скликання привітав народних обранців зі вступом у повноваження та закликав до ефективної роботи ([Офіс Президента України](#)).

Президент України В. Зеленський під час оголошення послання до Верховної Ради наголосив на викликах і завданнях, що стоять перед народними депутатами. Зокрема, це лібералізація економіки та зміцнення національної безпеки й оборони ([Офіс Президента України](#)).

Екс-віце-прем'єр-міністр України, екс-міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко:

Уряд, у якому я працював, склав повноваження перед новою Верховною Радою. Децентралізація, енергоефективність, дерегуляція у будівництві – реформи, які ми розпочали, продовжить уже новий. Тому зібрав в одному місці все, що потрібно для розуміння реформ, аналітики і прийняття рішень.

TRANSITION BOOK – статус усіх реформ, результати, а головне, подальші завдання тут: <https://bit.ly/2zvasIc> (скорочена версія).

Моніторинг децентралізації (щомісячний) – усе, що стосується об'єднання/приєднання громад, рейтингу областей, бюджетів, секторальної децентралізації та багато іншого – тут: <https://bit.ly/2MGqmYP>. Нові стандарти послуг – адміністративних, освітніх, медичних, безпекових, які розробила і почала впроваджувати наша команда:

- Стандарти сучасних ЦНАПів в Україні (<https://bit.ly/2ZwurAs>);
- Стандарти створення сучасних ЦНАПів в ОТГ (<https://bit.ly/349rIk3>);
- Стандарти Нового освітнього простору (<https://bit.ly/2NNcxaP>);
- Стандарти сучасних амбулаторій первинної медичної допомоги в сільській місцевості (<https://bit.ly/2NDUHqo>);
- Стандарти сучасних центрів безпеки громадян (<https://bit.ly/2ZxC4H4>);
- Стандарти сучасних дитячих будинків сімейного типу та малих групових будинків (<https://bit.ly/2MHtO5i>);
- Фонд енергоефективності, якому ми дали старт, і який уже з 3 вересня починає прийом заявок від ОСББ (<https://eefund.org.ua/>).

Для тих, хто не дуже любить читати тексти, а віддає перевагу візуальному контенту, усі презентаційні матеріали тут: <https://bit.ly/2UfXY0C> або тут: <https://bit.ly/2ZoxKib>

Дякую всім за цю величезну роботу ([Геннадій Зубко](#)).

Представники «Слуги народу» анонсували ліквідацію низки міністерств. Міністерство екології буде тепер називатися Міністерством енергетики і екології. Функції МінТОГ будуть передані профільним міністерствам: у кожного міністра буде заступник з питань тимчасово окупованих територій.

Що думаєте про це? ([Реанімаційний Пакет Реформ – РПР](#)).

Президент України В. Зеленський провів телефонну розмову з президентом Європейської ради Д. Туском. Було обговорено перебіг та основні результати саміту «Групи семи», який відбувся 24–26 серпня у м. Біарріц (Французька Республіка). Глава Української держави позитивно оцінив позицію учасників саміту щодо неможливості повернення Росії до «Групи семи». Також Президент України подякував співрозмовнику за його особисту активну позицію під час обговорення українського питання на саміті, зокрема за висловлену ініціативу щодо запрошення нашої держави взяти участь у наступному саміті «Сімки» у США у 2020 р. Зі свого боку Д. Туск запевнив у незмінній позиції ЄС на підтримку суверенітету та територіальної цілісності України ([Офіс Президента України](#)).

TRANSITION BOOK – своєрідна інструкція для наступного уряду й парламенту з ключових реформ – децентралізація, енергоефективність та ЖКГ, дерегуляція в будівництві ([Мінрегіон](#)).

Україні досі не вдалося створити ефективну та результативну державну службу, а також реформувати апарати міністерств та інших урядових органів. Чому? ([Реанімаційний Пакет Реформ – РПР](#))

Віце-прем'єр-міністр України, міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко:

Лонгрід. Але дуже детально: для розуміння того, що децентралізація – це мега-реформа. Що це не так просто, але так важливо! Про новий адмінтерустрій та скорочення кількості районів; Про те, чому ідея про збільшення областей небезпечна і веде до можливості сепаратистських настроїв. Про префектів і хто готовий бути ними, і чи готові взагалі. Та багато іншого ([Геннадій Зубко](#)).

НАЖИВО. Презентую TRANSITION BOOK з ключових реформ: децентралізації, енергоефективності, дерегуляції в будівництві для наступного уряду та парламенту (Посилання на відео: ([Мінрегіон](#))).

Віце-прем'єр-міністр України, міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко:

У перехідній книзі ми прописали:

- з якої точки ми починали реформи у 2014 р.;
- що зроблено, які законопроекти та підзаконка були ухвалені, якими рішеннями вони імплементувались;
- до яких результатів ці рішення привели – усе це в цифрах і досягнутих КРІ;
- і далі – маршрутна карта, куди потрібно рухатись, які стоять завдання, яких КРІ потрібно досягти на наступному етапі і які для цього потрібні закони та рішення.

Основні кроки для подальшого просування реформ:

1. Децентралізація: прийняття законодавчого пакета (ключові закони: щодо засад адміністративно-територіального устрою, «Про службу в органах місцевого самоврядування»; щодо оптимізації повноважень центральних органів виконавчої влади та їхніх територіальних органів; щодо фінансового забезпечення повноважень ОМС; щодо впорядкування системи державного нагляду за діяльністю ОМС; «Про місцеві вибори» та інші);

- зміни до Конституції;
- завершення об'єднання громад та проведення місцевих виборів-2020 на новій територіальній основі;

- упровадження нового адмінтерустрою;
- упровадження нагляду за законністю рішень ОМС;

- запровадження інституту префектів

2. Енергоефективність та ЖКГ.

- прийняття Закону «Про енергетичну ефективність»;
- Фонд енергоефективності – 3000 заявок на рік;
- розвиток ринку енергоаудиту – потреба – 5000 енергоаудиторів;
- доведення обліку споживання енергоресурсів з 80 % до 100 %;
- новий Нацплан дій з відновлюваної енергетики на період до 2030 р.;

- збільшення до 15 % частки використання ВДЕ у кінцевому енергоспоживанні;

- запровадження ринку «зелених облігацій» в Україні як інструменту залучення інвестицій у проекти з розвитку відновлюваної енергетики.

- повна імплементація закону «Про ЖКП»;
- система держнагляду у сфері житлово-комунального господарства (нагляд і контроль за якістю надання ЖКП);
- затвердження схем теплопостачання населених пунктів;
- збільшення частки використання альтернативних джерел енергії у виробництві теплової енергії;

- розвиток когенерації та тригенерації на об'єктах комунальної теплоенергетики.

3. Будівництво:

- онлайн-доступ громадян та будівельних організацій до актуальної документації та адміністративних послуг у сфері містобудування;

- схвалення Концепції публічного управління в галузі будівництва;
- розробка Містобудівного кодексу України;
- розробка нової Генеральної схеми планування території України;
- створення містобудівного кадастру на державному рівні, інтеграція з кадастрами регіонального та місцевого рівнів;
- реформування системи держархбудконтролю; запровадження електронного кабінету забудовника;
- створення ринку орендного житла, зокрема розробка та прийняття Закону «Про орендні будинки»;
- упровадження програми комплексної реконструкції кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду.

Не зупиняємось!

Дякую міжнародним партнерам за системну підтримку всіх наших реформ, а також команді Мінрегіону, РСТ, усім експертам, громадськості та медіа. Згодом – посилання на transition book ([Геннадій Зубко](#)).

Віце-прем'єр-міністр України, міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко:

НАЖИВО. Презентую TRANSITION BOOK з ключових реформ децентралізації, енергоефективності, дерегуляції в будівництві для наступного уряду та парламенту (Посилання на відео: ([Геннадій Зубко](#))).

УВАГА ОСББ!!! Програма ЕНЕРГОДІМ вводиться в дію третього вересня: <http://bit.ly/2ztPucl>

Це означає, що вже з 3 вересня усі ОСББ можуть подавати заявку* на часткове відшкодування витрат на заходи з енергоефективності в багатоквартирних будинках.

Нагадуємо, що перші 300 заявок отримають додатковий грант у розмірі 20 %

Що відшкодовує грант:

- проведення енергетичного аудиту;
- розробка проектної документації та її експертизи (у тому числі обстеження об'єкта (будівлі);
- упровадження заходів з енергоефективності, що включає вартість робіт (послуг), обладнання та матеріалів;
- послуги з технічного та авторського нагляду;
- сертифікація енергетичної ефективності будівлі після реалізації проекту;
- обстеження інженерних систем будівлі, на яких здійснено заходи із забезпечення (підвищення рівня) енергетичної ефективності під час реалізації проекту.

Отже, уже з 3 вересня 2019 р. ОСББ можуть подавати заявки для участі в Програмі «Енергодім». Заявки подаються через усі відділення банку-партнера: <http://bit.ly/2zmee6j>.

Детально про кроки ОСББ до гранту, перелік необхідних документів та форми заявок на сторінці Програми «Енергодім»: <http://bit.ly/2TVkaNi>.

Повний текст Програми «Енергодім» та додатки за посиланням: <http://bit.ly/2MvjzkE>.

Якщо ви маєте будь які-запитання щодо участі в Програмі «Енергодім», залиште запит на консультацію: <http://bit.ly/30APtQ4>.

Якщо ви вже готові брати участь у Програмі «Енергодім», зверніться до регіонального радника, який допоможе зробити розрахунки та пояснить порядок дій: <http://bit.ly/30E73T7>.

Програма «Енергодім» передбачає часткове відшкодування витрат на заходи з енергоефективності у розмірі 40 % вартості прийнятних заходів/робіт для пакета «Легкий» та 50 % для пакета «Комплексний». Перші 300 заявок отримають додатковий грант у розмірі 20 % ([Фонд енергоефективності](#)).

Голова Верховної Ради України А. Парубій підписав Виборчий кодекс України з нормою про відкриті партійні списки. «Голова профільного Комітету Верховної Ради (голова Комітету з питань правової політики та правосуддя Р. Князевич, – прим.) сьогодні підписав Виборчий кодекс з відкритими списками. І це відкрило для мене шлях підписати закон, і я невідкладно підписав Виборчий кодекс. Дякую кожному народному депутату, який за нього проголосував», – повідомив А. Парубій. Виборчий кодекс направлено на підпис Президентіві України ([Верховна Рада України](#)).

«Україна готова скористатися нагодою для реформування», – такими словами резюмував зустріч із В. Зеленським президент групи Світового банку Д. Малпасс у блозі на Financial Times.

Українці вручили новообраним Верховній Раді та Президентіві мандат на реалізацію реформ і забезпечення зростання. Мої зустрічі з Президентом України В. Зеленським та іншими провідними діячами, що відбулися минулого тижня в Києві, сповнюють мене оптимізмом стосовно того, що необхідні зміни в державній політиці вже відбуваються і спрацюють, якщо Україні вдасться скористатися нагодою.

Головний виклик для України – це вибір нового шляху до прискореного та стабільнішого економічного зростання й підвищення життєвого рівня. Уряд уже твердо та одноставно закликає до дії, але на цьому шляху йому доведеться долати чималі перешкоди: монополії в ключових секторах, реформа державних банків, які не хочуть жодної конкуренції, старіння інфраструктури та конфлікт на Сході України – усе це дуже перешкоджає торгівлі та інвестиціям.

Вирішальне значення має перший крок: залучення більшого обсягу інвестицій. Для цього Україні доведеться уможливити конкуренцію на ринку, ліквідувати монополії та зміцнити верховенство права. Державні підприємства присутні майже в 30 галузях економіки та мають чималі частки на більш ніж половині з тих ринків, на яких вони працюють.

Важливою сферою, у якій Україна могла б зміцнити конкуренцію, є газова галузь, де нині панує вертикально інтегрована державна монополія. Країна зобов'язалася здійснити розмежування володіння потужностями з транзиту та видобування газу до 1 січня 2020 р. Це допоможе залучити інвестиції та сприятиме збереженню потенціалу України у сфері транзиту газу.

По-друге, для збільшення інвестицій приватного сектора Україна потребує результативнішого фінансового посередництва. Капітал необхідно спрямувати до найпродуктивніших підприємств, а не до тих, що належать глибоко вкоріненим групам інтересів та олігархам. Однією з проблем залишається те, що державі належить понад половина банківського сектора; при цьому частка непрацюючих кредитів перевищує 50 %. Україні потрібні норми регулювання, що дадуть змогу списувати непрацюючі кредити, резерви під які сформовано в повному обсязі, та забезпечити нові правління та наглядові ради від притягнення до відповідальності в разі впровадження ними роботи зі збитками в належний спосіб.

Прийнятий торік закон про державні банки покликаний звільнити банки від політичного впливу шляхом призначення незалежних наглядових рад. Україн важливо якомога швидше сформувати нові ради, щоб вони могли розпочати розчищення НПК та залучення приватних інвестицій. Збереження регуляторної незалежності центрального банку матиме величезне значення для зміцнення довіри та збільшення обсягу прямих іноземних інвестицій і кредитних ресурсів, що надходять до приватного сектора під час зниження процентних ставок в Україні.

По-третє, Україні необхідно повною мірою використовувати ті нагоди, що їх дає сільське господарство. Країна має найбільші у Європі запаси земель сільськогосподарського призначення, але продуктивність їхнього використання в розрахунку на гектар у кілька разів відстає від показників урожайності у Франції та Німеччині. Один олігарх контролює групу компаній, що виробляє понад 80 % обсягу виробництва кількох видів мінеральних добрив у країні.

Крім того, мораторій на продаж земель сільськогосподарського призначення підриває надійність володіння землею та перешкоджає використанню землі як забезпечення для доступу до кредитних ресурсів.

Скасування цього мораторію та створення ефективного ринку земель сільськогосподарського призначення сприятиме поліпшенню ситуації, зокрема, збільшенню інвестицій у механізацію та системи зрошення, вирощуванню продукції з вищою доданою вартістю і кращій доступності фінансових ресурсів для невеликих господарств. У міру збільшення обсягу

виробництва сільськогосподарської продукції вкрай необхідно підвищувати ефективність залізничних перевезень.

Під час нашої зустрічі Президент В. Зеленський підтвердив прагнення реалізувати кілька ключових заходів, спрямованих на зростання, про які я згадаю під час зустрічей на саміті «Великої сімки»: провести земельну реформу, відмежувати володіння транзитними активами від НАК «Нафтогаз України», демонополізувати економіку та державні підприємства й поважати незалежність центрального банку. Потужний мандат, наданий народом, дає владі можливість швидко йти вперед, а Світовий банк сповнений рішучості надавати підтримку на цьому вкрай важливому шляху до вільнішої та сильнішої України ([Офіс Президента України](#)).

Екс-прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

Вітаю нового Прем'єра і нову урядову команду з призначенням. Знаю, що вам буде непросто, бо викликів багато, і щиро бажаю успіхів! ([Volodymyr Groysman](#))

Президент обговорив з делегацією Світового банку заплановані в Україні реформи та подальшу співпрацю: <http://bit.ly/2NrEe8Q> ([Офіс Президента України](#)).

Хто ще не знав...

Усеукраїнська асоціація сільських та селищних рад реформується у Всеукраїнську асоціацію самоврядних громад.

Що це означає – за посиланням ([Децентралізація](#)).

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

#Децентралізація. Що це таке? Ще п'ять років тому не знав майже ніхто. Доводилось пояснювати і переконувати, чому це так важливо для країни. Хто сьогодні точно зможе пояснити значення цього слова, так це мешканці ОТГ. Кошти їхніх громад більше не забирає центр. Гроші залишаються на місцях.

І тепер у колишніх «глибинках» такі комфортні і красиві школи, які не завжди є в містах. Люди мають належне медичне обслуговування. Їздять гарними дорогами, якщо вирішили спрямувати на це свої ресурси.

І саме тому я так уболіваю за реформу децентралізації. За її продовження і закріплення на найвищому законодавчому рівні (Посилання на відео: ([Volodymyr Groysman](#))).

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

Наживо: ефір на телеканалі «Україна» (Посилання на відео: ([Volodymyr Groysman](#)))

Президент внесе законопроект про відтермінування штрафів за нерозмитнені автомобілі для розгляду на першому засіданні Верховної Ради. Процедура розмитнення вдосконалять: <http://bit.ly/2Z8lqm9> ([Офіс Президента України](#)).

Усі керівники громад, які довго зволікали з об'єднанням, програли економічно і політично.

Про це сказав перший заступник міністра регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України В. Негода під час зустрічі з головами об'єднаних громад Івано-Франківщини.

«За кілька місяців Центральна виборча комісія, скоріше за все, востаннє прийме рішення про призначення перших виборів в об'єднаних громадах. Далі будуть уже чергові місцеві вибори у жовтні 2020 р., які пройдуть на новій територіальній основі громад та районів. Отже, громади мають зовсім мало часу, щоб ще добровільно скористатися можливостями децентралізації – об'єднатися чи приєднатися до ОТГ. Рік, що залишився до чергових виборів, об'єднані громади використовуватимуть, щоб показати виборцям свою ефективність. А в необ'єднаних громадах знову витратять сили, час і ресурси, щоб виправдатися за свою бездіяльність. Але люди все прекрасно розуміють і дадуть оцінку місцевій владі своїми голосами. Ті, хто не робив змін, зникнуть з місцевої політики», – сказав В. Негода.

Він також зазначив, що в об'єднаних громадах змінилася не лише інфраструктура і послуги, там змінилася психологія жителів. Люди чи не вперше повірили у місцевих лідерів, зрозуміли, що не державна влада має вирішувати місцеві проблеми, а самі громади.

Завдяки успіхам ОТГ навіть адміністративне рішення про об'єднання громад люди сприймуть спокійно, упевнений перший заступник міністра.

Він також зазначив, що для створення спроможного базового рівня місцевого самоврядування ще треба вирішити безліч питань, змінити сотні законів.

«Сьогодні ми обговорили частину ваших проблем. Ми бачимо, що ще багато повноважень до кінця не розмежовані, тому ви ще не у змозі ефективно вирішувати всі місцеві проблеми. Але спільно з вами ми доведемо розпочате до кінця. Ваш голос і досвід уже настільки помітні, що допомагають регіональній та центральній владі удосконалювати законодавство і просувати реформу в цілому», – сказав В. Негода ([Децентралізація](#)).

Чи обов'язково змінювати Конституцію, щоб закінчити децентралізацію?

Чому цього не зробили раніше?

Що передбачають запропоновані урядом зміни?

Коли зміни можна прийняти і коли вони почнуть працювати?

Українська асоціація районних та обласних рад спробували розібратися ([Децентралізація](#)).

До виборів готові!

«До грудня мають відбутися перші місцеві вибори в об'єднаних громадах, які утворилися в цьому році.

За даними, які надійшли до Мінрегіону від облдержадміністрацій та центрів розвитку місцевого самоврядування, звернення по 60 ОТГ – уже на розгляді ЦВК. Звернення по 4 ОТГ – «у дорозі» до Центрвиборчкому. Ще 39 ОТГ приймають остаточні рішення про об'єднання. 25 ОТГ очікують висновків від обласних державних адміністрацій. Отже, більше сотні новостворених об'єднаних громад мали б провести перші місцеві вибори ще в поточному році. В ідеалі – у жовтні або щонайпізніше – до грудня. Так громади отримають можливість перейти на прямі бюджетні відносини з державним бюджетом і повноцінно господарювати вже в новому форматі», – В. Негода.

Він висловив сподівання, що ЦВК найближчим часом розгляне звернення щодо призначення виборів і прийме рішення ([Децентралізація](#)).

Що буде з громадами, які не об'єдналися, чи ліквідують РДА і ОДА, і чому не потрібні зміни до Конституції – читайте у другій частині інтерв'ю про децентралізацію з Анатолієм Ткачуком ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Віце-прем'єр-міністр України, міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко:

Непересічна подія! Перший пішов! УКГАЗБАНК став першим українським банком-партнером Фонду енергоефективності в енергомодернізації багатоповерхового житлового сектора. Сьогодні підписана угода про співпрацю.

Для ОСББ та будинків, де є управитель, відкривається реальна можливість участі у програмі Фонду «ЕНЕРГОДІМ», можливість отримати кошти на проведення модернізації будинків, а далі – економити енергоспоживання та зменшувати плату за комунальні послуги. З 3 вересня ОСББ зможуть подавати заявки. Це лише перша угода, у подальшому кількість банків-партнерів зростатиме. у наших планах, щоб сім банків працювали з фондом, а клієнт самостійно обирає банк. Вони стануть фронт-офісами, через які ОСББ отримуватимуть гранти, не перетинаючись з працівниками фонду. Тобто ми запропонували прозорий і ефективний механізм, який працюватиме за європейськими стандартами та унеможливить корупцію. Понад 110 тис. багатоповерхових будинків потребують модернізації, 33 тис. будинків об'єднані в ОСББ – це все

потенціал для роботи Фонду енергоефективності, який є ключовим інструментом масштабної енергомодернізації житлового сектора.

Передаємо новому уряду дуже потужний інструмент – Фонд енергоефективності, розраховуємо, що курс на енергонезалежність країни залишиться незмінним. Щиро вдячний усім нашим міжнародним партнерам за підтримки і допомогу. Не зупиняємось! ([Геннадій Зубко](#))

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

За три роки роботи #УрядГройсмана заклав фундамент для впровадження якісних змін. Сподіваюсь, що наші напрацювання будуть корисними для нового уряду, а важливі проекти продовжаться ([Volodymyr Groysman](#)).

«Сьогодні прихильників децентралізації багато. Багато людей об'єднані реформою. І це тішить. Але важливо не зупинятися. На законодавчому рівні мають бути забезпечені права місцевого самоврядування – через зміни до Конституції. Треба завершити процес об'єднання громад і зробити фокус на підтримці малих міст», – сказав В. Гройсман ([Децентралізація](#)).

Укргазбанк став першим українським банком-партнером Фонду енергоефективності в енергомодернізації багатопверхового житлового сектора ([Мінрегіон](#)).

«Чергові вибори місцевого самоврядування відбуваються кожні п'ять років і є тлумачення Конституційного суду, який визначив, від якої дати йде відлік чергових виборів. Тому зістрибнути з цього не вийде. Бо одна справа говорити популістичні речі під час виборів чи на етапі формування Ради. А як потім діяти?», – зазначив А. Ткачук.

Експерт розповів в інтерв'ю, коли ми вийдемо на повне покриття України об'єднаними територіальними громадами, і чому ідея про проведення дострокових місцевих виборів суперечить Конституції ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Новий сучасний ЦНАП відкрився у Попільнянській громаді за підтримки Програми ULEAD із Європою: створення ЦНАП.

У селищі Попільня Житомирської області відкрився новий Центр надання адміністративних послуг.

Центр надаватиме 16,6 тис. мешканців громади понад 150 послуг включно з найнеобхіднішими в ОТГ: соціальні та пенсійні послуги, земельні послуги, послуги місцевого значення, реєстрація місця проживання, бізнесу та нерухомості.

У громаді також відкриється віддалене робоче місце адміністратора в селі Ходорків, який буде надавати понад 90 видів послуг включно з послугами РАЦС.

Більше про відкриття ЦНАП: <https://decentralization.gov.ua/news/11450>

Більше про громаду: <https://decentralization.gov.ua/gromada/699>

Більше про ЦНАП в громадах: <https://decentralization.gov.ua/cnap> ([Децентралізація](#)).

Віце-прем'єр-міністр України, міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко:

Знайомимось: програма Фонду енергоефективності з енергомодернізації багатоповерхових будинків «ЕНЕРГОДИМ» – у публічному доступі. На минулому тижні її затвердила Наглядова рада Фонду. Вона передбачає часткове відшкодування витрат на заходи з енергоефективності у розмірі 40 % вартості прийнятних заходів/робіт для пакета «Легкий» та 50 % для пакета «Комплексний». Перші 300 заявок отримають додатковий грант у розмірі 20 %. Уже з вересня ОСББ зможуть подавати заявки. Програма – за посиланням: <https://bit.ly/2KKiino> ([Геннадій Зубко](#)).

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

#НоваУкраїнськаШкола – надважлива реформа. Вона повністю присвячена дітям. Цікаве навчання, сучасні матеріали, уміння побачити і розвивати таланти кожної дитини. Усе це запорука успішного майбутнього сьогоднішніх школярів. А значить і майбутнього країни. Тому для мене так принципово, щоб ця реформа продовжувалась ([Volodymyr Groysman](#)).

Віце-прем'єр-міністр України, міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко:

Новий освітній простір – це школи, у яких хочеться навчатись. Енергоефективні і безпечні, інклюзивні і сучасні, комфортні і мотивуючі – саме такі стандарти НОП розробила наша команда. Це простір, який трансформує свідомість. За два роки в Україні вже діє 634 НОП, навчається 285 тисяч дітей! Про це говорили на сьогоднішній освітній конференції. Ціль – щоб Новий освітній простір запрацював абсолютно у всіх школах та дитсадках! ([Геннадій Зубко](#))

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

Наживо. Конференція «Нова українська школа: виклики та перспективи освітньої реформи». (Посилання на відео: ([Volodymyr Groysman](#))).

Наглядова рада Фонду енергоефективності затвердила Програму з енергомодернізації багатоповерхівок ([Мінрегіон](#)).

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

Нещодавно ми запустили ще одну важливу електронну послугу – можливість подати документи для призначення пенсії онлайн. Тривалість процедури – близько 10–15 хв. Що потрібно зробити:

1. Зареєструватися на сайті електронних послуг Пенсійного фонду <https://portal.pfu.gov.ua/> Серед переліку послуг обрати пункт «Заява на призначення пенсії».

2. Увійти в систему – тут знадобиться електронний ключ.

3. Заповнити анкету, страхові дані, документи і контакти. Для розділу «Документи» знадобляться скани паперових оригіналів.

4. Заповнити заявку. Система формує її автоматично і підказує, як і де виправити помилки, якщо вони з'явилися. Дати згоду на обробку поданої інформації.

5. Чекати смс на вказаний номер щодо рішення про призначення пенсії. Час очікування – 10 днів. Після того відвідати сервісний центр і отримати своє пенсійне посвідчення ([Volodymyr Groysman](#)).

Наглядова рада Фонду енергоефективності затвердила програму підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків «Енергодім».

Разом із програмою затверджено документи, що є її невід'ємною частиною та пов'язані з реалізацією програми.

Текст програми «Енергодім» буде опубліковано для широкого загалу наступного тижня.

Уже з перших чисел вересня ОСББ зможуть подавати заявки для участі в програмі та отримання грантів.

Також Наглядова рада схвалила стратегію фонду та стратегічні цілі діяльності фонду відповідно до основних напрямів діяльності Фонду енергоефективності та інші документи, необхідні для запуску програми фонду.

Детальніше за посиланням: <http://bit.ly/2YPtIVf> ([Фонд енергоефективності](#)).

ЕКСПЕРТНИЙ ПОГЛЯД

([Радіо Свобода](#))

Верховна Рада скасувала депутатську недоторканність.

Старший експерт Фонду Маршалла Джонатан Катц:

Я думаю, це важливо, щоб усі несли відповідальність за свої дії. Починаючи від Президента країни до чиновників усіх щаблів влади. За умови, що це не робиться заради переслідування політичних опонентів. Якщо всі будуть нести відповідальність, якщо, скажімо, електронна декларація чітко вказує на корупцію, якщо у особи є власність чи інші цінні речі, які коштують набагато більше від депутатської зарплати. Найгірше – це коли корупція є очевидною, але зробити з цією людиною нічого не можна. Якщо скасування недоторканності викоринить цю проблему – це буде крок у правильному напрямку.

Заступник директора Інституту Кеннана Вільям Померанц:

Такий крок призведе до того, що депутати будуть змушені переорієнтуватися. У тому сенсі, що вони балотуватимуться в парламент не для того, щоб отримати імунітет для проведення різноманітних незаконних оборудок, як це було в минулому. Вони будуть займатися своєю прямою справою, зосередяться на потребах населення, зосередяться на створенні механізмів управління країною. Тому скасування імунітету призведе до виникнення більш ефективного та менш корумпованого парламенту.

(...) Ми повинні почекати. Якщо насправді Президент В. Зеленський використає скасування імунітету для переслідування своїх опонентів, виникне питання і до системи правосуддя, і чесності правлячої партії. Настануть політичні наслідки, якщо він зловживатиме своєю владою. Я не думаю, важко повірити у те, що він буде переслідувати меншість, представників інших фракцій.

Старший експерт Центру європейської політики Браян Вітмор:

Скасування депутатського імунітету повинно відбутися разом із реформами, які гарантуватимуть незалежність прокурорів та судів, що історично було проблемою в Україні. Так що скасування недоторканності – це правильний перший крок, але це не повинно бути останнім кроком. Правоохоронні органи не повинні бути втягнуті в політику, правоохоронні органи повинні піклуватися виключно питаннями дотримання закону.

Старший експерт Інституту Східноєвропейських досліджень Андреас Умланд:

Депутатська недоторканність як інструмент системи стримувань та противаг добре працює в країнах розвинутих демократій, в Україні цей інститут швидше шкодить демократичним процесам. (...) За інших умов я би погодився, що парламентарі повинні мати імунітет, поки вони працюють у парламенті, але за пострадянських умов в Україні та інших колишніх

республіках Радянського Союзу я підтримую відмову від недоторканності, тому що вона спотворює політичний процес. В. Зеленський та його однопартійці заявляють, що зараз в Україні починається нова епоха, з новим парламентом, з новим Президентом, і таке фундаментальне рішення, яке по-новому визначатиме роботу парламенту, якраз і стане ознакою початку нової ери.

([Радіо Свобода](#))

У новому уряді екологічні та енергетичні питання передали одному відомству – Міністерству енергетики та природних ресурсів (Міненергодовкілля).

Аналітик та еколог міжнародної благодійної організації «Екологія-Право-Людина» Катерина Норенко:

О. Оржель передовсім намагався пояснити логіку того, що вони поєднали два протилежні міністерства. Зокрема, він зауважив, що мета – прибрати конкуренцію двох відомств, а також забезпечити максимально комплексну політику, оскільки у світі дедалі більшим пріоритетом стає захист клімату. Але якщо виходити з такої логіки, це Міністерство енергетики треба було приєднати до Міністерства захисту довкілля, а не навпаки. Ми проаналізували, як це працює у 28 країнах Євросоюзу. З них лише у восьми ми знайшли спільне міністерство екології та енергетики. До того ж, усе відбувалося поступово. Ще у 2007 р. у ЄС схвалили комплексний підхід до енергетичної та екологічної політики. Відтак енергетика поділялася на дві частини. І довкілля частина перейшла до екологічних відомств, а економічна – передавалася до міністерства економіки. У багатьох країнах ЄС енергетика не має свого окремого органу і не формує якоїсь окремої політики. Зрозуміло, що за умови існування різних впливів в Україні пріоритет надаватиметься не екології. Це не просто побоювання, це – загроза.

Уже є досить конфліктне питання – полонина Боржава. Чи зберегти цю цінну природну територію з унікальним геологічним спадком? Чи побудувати там цілий комплекс вітряків? І на це запитання, яке журналіст поставив О. Оржелю, він дуже ухильно відповів. Сказав тільки, що триває процедура оцінки впливу на довкілля (ОВД) цього проекту. Мінприроди робило ОВД на різні об'єкти, зокрема й енергетичні. А тепер запитання: у цьому випадку Міненергодовкілля робитиме ОВД на самого себе, на власний проект? Це явний конфлікт інтересів!

([Радіо Свобода](#))

Верховна Рада затвердила новий склад Кабінету Міністрів України.

Політолог Адам Ебергардт (Польща):

35-річний юрист О. Гончарук – Прем'єр-міністр України. Активний учасник Революції гідності, прихильник глибоких реформ вільного ринку. Він має бути технічним Прем'єр-міністром. З часом він може спробувати

стати самостійним. Формальні повноваження українського Прем'єр-міністра є вищими, ніж президентські.

Спеціальний представник Державного департаменту США з питань України Курт Волкер:

Вітаю Прем'єр-міністра О. Гончарука, міністра закордонних справ В. Пристайка та увесь Кабінет. Сполучені Штати Америки підтримують вас у просуванні реформ, прагненні до миру і відновленні територіальної цілісності.

Старший дослідник американського аналітичного центру Atlantic Council Андерс Ослунд:

У разі призначення Прем'єр-міністром України О. Гончарука уряд його однодумців може стати найбільш реформаторським в історії України.

Оглядачі також відреагували на перепризначення А. Авакова на посаду міністра внутрішніх справ.

Журналіст Ян Бейтсон:

Найбільш суперечливим є А. Аваков, який був міністром внутрішніх справ з 2014 р., і якого звинувачують у невдалому розслідуванні вбивств П. Шеремета та К. Гандзюк, і який відомий своїми зв'язками з крайніми правими групами.

Політолог Тарас Кузьо:

Репутація В. Зеленського значно постраждає, якщо він залишить А. Авакова як міністра внутрішніх справ.

Старший дослідник американського Андерс Ослунд:

Призначення О. Маркарової міністром фінансів, а Т. Милованова міністром розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства були досить очікуваними. Тож, неприємних сюрпризів майже не було. Та одним з таких сюрпризів є призначення сина колишнього голови «Приватбанку» Д. Дубілета міністром Кабінету Міністрів України.

Старший дослідник аналітичного центру Atlantic Council Адріян Каратницький:

Молодий, висококомпетентний та вражаючий новий уряд вступає на посаду в Україні під керівництвом Прем'єр-міністра О. Гончарука. Нові міністри оборони та закордонних справ мають міцну патріотичну довіру, тоді як прем'єр-міністр та міністри економіки та фінансів відомі своєю прихильністю до вільного ринку. Вітаємо Т. Милованова, А. Загороднюка, Д. Кулебу, В. Пристайка, О. Маркарову.

(Слово і Діло)

Політолог Кость Бондаренко:

Скорочення кількості комітетів та міністерств – здорова думка, оскільки є міністерства, які не виконують своїх функцій. В Україні є сенс переглянути доцільність існування Міністерства сім'ї молоді та спорту як окремої структури. Свого часу Л. Кучма намагався перетворити комітет сім'ї, молоді та спорту на департамент при Міністерстві соціальної політики.

Однак тоді В. Довженко, користуючись близькістю до Л. Кучми, пролобіювала створення з комітету міністерства.

Також потрібно переглянути статус Міністерства культури. Треба перерозподілити повноваження Міністерства економіки, Міністерства закордонних справ, повернути торгово-економічні місії з балансу Мінекономіки на баланс МЗС, а Мінекономіки об'єднати з Мініфіном.

Дещо іншої думки його колега.

Політолог Андрій Дуда:

Скорочення міністерств є доречним лише після функціонального обстеження та визначення дублюючих функцій відомств. Міністерство інформаційної політики не виправдовує свого існування, проте не можна об'єднувати Мінфін і МЕРТ, оскільки в них абсолютно різне функціональне навантаження, уточнив він.

Щодо МОЗ і Мінсоцполітики, то схожа ідея була у В. Януковича. Він хотів створити щось на зразок єдиного соціально-гуманітарного міністерства. Чомусь багато ідей команда В. Зеленського черпає з нереалізованих проектів команди В. Януковича.

(Слово і Діло)

Директор Центру політичних досліджень «Пента», політолог Володимир Фесенко:

100 днів президентства для В. Зеленського були успішними з точки зору завдання, яке має вирішити новий Президент – концентрація влади у своїх руках. В. Януковичу для концентрації влади у своїх руках знадобилося півроку. В. Зеленський потенційно впорався за 100 днів.

Завдяки перемозі на президентських і парламентських виборах В. Зеленський отримав майже абсолютну владу в умовах парламентсько-президентської системи. У цьому сенсі для нього 100 днів були успішними. Головне, що сталося для В. Зеленського за ці 100 днів – це перетворення слуги народу на господаря країни.

Відбулося багато значущих зустрічей і переговорів, практично без провалів. Візити В. Зеленського до Брюсселя, Парижа, Берліна, Стамбула підтвердили європейський вибір країни. Те, що вперше за 20 років до Києва приїхав прем'єр Ізраїлю, активні телефонні переговори з лідерами країн і навіть В. Путіним – суттєві досягнення для першого старту.

Розморожування переговорного процесу щодо Донбасу можна записати в плюси В. Зеленському. Нехай локальні, але є просування вперед. Наприклад, у Станиці Луганській. Крім того, активізація переговорного процесу зі звільнення політв'язнів також важлива. Можливо, питання близьке до вирішення.

В. Зеленського можуть сприймати неоднозначно, але в цілому завжди позитивно. Згідно із соцдослідженнями, вперше за останні 15 років позитивні очікування домінують над негативними оцінками. У перші 100 днів

В. Зеленський зміг уникнути гучних провалів, але не обійшлося без проблемних рішень і казусів.

Деякі кадрові рішення В. Зеленського були помилковими, зокрема щодо губернаторів. Історія з Р. Безсмертним показала, що іноді рішення, які спочатку сприймаються позитивно, обертаються невдачею.

Проблемою для Президента стала відсутність системності в ухваленні важливих рішень. Це команда імпровізаторів. Вони звикли так працювати, але політика вимагає процедур, системності. .

Недосвідченість позначається негативно для В. Зеленського. Можна згадати публічний конфлікт із Клімкіним. Президент, навіть якщо хоче висловити критичну оцінку роботи міністра, має діяти інакше. Демонстрація емоцій публічно – прояв слабкості. Це демонструє брак досвіду і слабкі сторони Президента. Такою слабкістю може скористатися наш ворог – РФ.

Деякі законодавчі рішення В. Зеленського також сумнівні. Зокрема, ініціатива люстрації чиновників часів П. Порошенка. Такі рішення – також прояв слабкості нового Президента.

(Слово і Діло)

Голова Комітету економістів України Андрій Новак:

Перемога В. Зеленського на президентських виборах і його політичної сили на парламентських дали економіці позитивні важелі. Однак прямих повноважень у Президента за розвиток і стан економіки немає.

Реальні можливості впливати на економіку в Президента будуть лише з початком роботи нового уряду.

На поліпшення економічної ситуації вплинув сам факт позитивних очікувань у зв'язку зі зміною влади.

Головна причина зростання ВВП до 4,6 % за підсумками другого кварталу поточного року пов'язана зі сприятливою кон'юктурою для нашого експорту та показниками врожайності. Частково позитивно вплинуло те, що з інтервалом у два місяці діють масштабні національні виборчі кампанії. На їхнє фінансування політики заводи́ли в Україну величезні кошти. Крім того, покращилася динаміка надходжень коштів заробітчани, обсяги постійно зростають.

Зростання ВВП може бути стійким, але лише за умови ефективної економічної політики нового уряду. Новий уряд має стимулювати розвиток економіки, бізнесу, а не працювати шляхом заборон і обмежень.

(Слово і Діло)

Розпочав роботу новий склад Кабінету Міністрів.

Директор служби «Український барометр», політолог Віктор Небоженко:

Динаміка роботи Кабміну справляє враження, що Президент вирішив стати продюсером нового серіалу, для якого потрібно швидко випускати серії.

Якщо недосвідченому водієві-початківцю дозволити керувати дорогим новим авто, і він обере режим найвищої швидкості, то ДТП дуже ймовірно. Поєднання недосвідченості і високої швидкості ухвалення рішень поки викликано суто волею Президента, а не високою професійною діяльністю депутатів.

З одного боку, набравши таку швидкість, В. Зеленський несе особисту політичну відповідальність за дії ВР. Однак, з іншого боку, голосують депутати, а не Президент. Отже, вони будуть відповідати за свої рішення.

Про кваліфікацію нових міністрів говорити складно, адже всі вони ніколи не займалися управлінською роботою. Це міністри, які прийшли з третього сектора, бізнесу. З них ще потрібно буде зробити команду. Поки це список перспективних людей.

У Кабміні виникло двовладдя: досвідчений, мовчазний А. Аваков і молодий, недосвідчений Прем'єр з міністрами.

Серед призначених міністрів насторожує поява нового керівника Міноборони, який може більше займатися не обороноздатністю, а навчанням армії. Незрозуміло, що хотів сказати українській армії В. Зеленський призначенням А. Загороднюка.

Новий Кабмін показує, що розподіл силової влади буде в бік МВС, а не СБУ, а це до нового року дасть про себе знати у вигляді якоїсь кризи.

Очікуваним було призначення Прем'єр-міністром О. Гончарука, який буде намагатися пройти між крапель. Усе залежатиме від особистих відносин із Президентом. Якщо довіра буде, О. Гончаруку багато чого вдасться, якщо до Президента будуть бігати міністри, віце-прем'єри, то більше року О. Гончарук не протягне.

(Слово і Діло)

**Політтехнолог, виконавчий директор комунікаційної групи XPR
Валентин Войтків:**

А. Аваков зіграв важливу роль, щоб вибори пройшли відносно чесно. У нього були власні мотиви не допустити переобрання П. Порошенка. Однак це було на користь В. Зеленського. Можливо, новий Президент почувається вдячним за те, що під час кампанії МВС не опонувало Зе!Команді.

А. Аваков вдало і вчасно зайняв місце арбітра. Дуже компліментарно про А. Авакова відгукується І. Коломойський, що також могло вплинути на ухвалення рішення.

Згодом главі МВС можуть знайти іншу функцію, де він не матиме такого контролюючого пакета акцій, як у силовому блоці.

Політолог Віктор Небоженко:

А. Аваков добре зіграв зі своїм противником П. Порошенком. Він правильно обрав стратегію: страх молодого оточення В. Зеленського перед можливим переворотом. У серіалі В. Зеленського «Слуга народу» є варіант перевороту. Новий Президент став заручником власного кінематографічного образу.

Політтехнолог Тарас Загородній:

А. Аваков зміг дистанціюватися і показав хорошу роботу на виборах. Потрібно розуміти, що глава МВС – не друга людина в державі. У нього є силовий ресурс, структури, які можуть проконтролювати ситуацію в складний момент. А у В. Зеленського поки будуть із цим проблеми.

([Слово і Діло](#))

Політолог Ігор Петренко:

Для нового Кабміну існує дві проблеми: забезпечити діалог із суспільством і не перетворитися у технічний уряд.

Багато з призначених у новий уряд працювали на різних посадах у попередньому Кабміні. Це дає певний рівень спадкоємності. Але, з іншого боку, навряд чи можна сказати, що Кабмін В. Гройсмана працював на «відмінно».

У новому уряді фактор впливу Президента і фінансово-промислових груп збережеться. Центр ухвалення рішень буде зміщений на Банкову. Новий уряд ставить амбітні цілі, і можливості реалізувати зміни в країні є, враховуючи 254 депутати. Навіть зміни в КУ не стануть проблемними. Наприклад, провали не вийде списати на те, що хтось гальмує процес або не дав голосів. Але у «Слуги народу» також є різні групи впливу, процес узгодження все одно буде присутній.

На хвилі величезної підтримки населення СН потрібно ухвалити певні рішення, швидко показати результат. Далі можлива конфронтація між різними групами впливу, почнуться проблеми.

Якщо новий уряд буде здатним вести діалог із громадянським суспільством і приймати критику, Україна прийде до публічної політики та якісних змін. Одна з головних проблем: відійти від старих колірних практик. Якщо рішення ухвалюватимуть швидко, бо так потрібно, без обговорень, то нічого доброго не вийде.

До ВР вже подано низку законопроектів, у яких відсутня змістовна частина. Якщо в «Слузі народу» вирішили змінити правила, то вони, принаймні, не повинні нам нав'язувати, як жити.

Інша проблема полягає в тому, що Кабмін може виявитися технічним. Нагадаю заяву Президента з інтерв'ю за підсумками 100 днів президентства про те, що якщо новий Кабмін не знизить тарифи, то піде у відставку.

Україна може повернутись до часів Л. Кучми, коли уряд змінювали дуже часто. Чи будуть прикриватися Кабміном, якщо щось не вдасться? Це завдання для О. Гончарука, якому доведеться лавіювати. Але ризик того, що уряд буде розмінною монетою, існує. Підвішений стан Кабміну може негативно відбитися на ситуації в країні. Процес якісних змін потребує часу та відповідності людей своїм посадам.

([Слово і Діло](#))

Політолог Кость Бондаренко:

У 90-х роках ідея полягала в тому, що не повинні всі силові структури перебувати під контролем однієї гілки влади. Від початку була закладена ідея про те, що Нацгвардія повинна підкорятися Міністерству внутрішніх справ, а не главі держави, щоб створити баланс сил. Намір В. Зеленського забрати Національну гвардію під контроль президентської гілки влади порушує координатацію сил і наділяє Президента диктаторськими повноваженнями.

В умовах війни повинно бути єдиноначальство. Потрібно мінімізувати можливість шантажу шляхом «гри м'язами» з боку окремих політиків.

Перш ніж ухвалювати подібні рішення, Офіс Президента повинен усе зважити.

В. Зеленського зрозуміти можна. По-перше, Нацгвардія – величезна бойова сила. Президент робить усе заради того, щоб мати можливість діяти і не боятися удару в спину. По-друге, це рішення могло бути предметом домовленості, щоб А. Аваков залишився на посту.

Однак незрозуміло, навіщо А. Авакову залишатися міністром внутрішніх справ, якщо йому не буде чим розпоряджатися, крім поліції. Якщо такої домовленості не було, то глава МВС може чинити опір подібному перепідпорядкуванню Нацгвардії.

А. Авакова вважають тимчасовою фігурою в новому уряді. Немає нічого більш постійного, ніж тимчасове.

(Слово і Діло)

Влітку ціни на пальне знизилися. У середньому за літо А-95 + подешевшав на 1,48 грн, автогаз – на 1,89 грн, а дизпаливо – 1,67 грн.

Директор Інституту енергетичних досліджень Дмитро Маруніч:

Є ймовірність того, що на тлі обмежувальних заходів уряду і поступового зростання попиту ціни на пальне зростуть.

По-перше, усе залежатиме від того, чи буде уряд і надалі обмежувати імпорту дизпалива і зрідженого газу. Ідеться про додаткові мита. По-друге, на вартість впливатиме зміна світових цін. Поки що світові ціни є стабільними.

На його погляд, нині немає підстав для різких коливань. Якщо влада втручатиметься в ринкову ситуацію, ціни на дизпаливо і зріджений газ зростатимуть.

З огляду на те, що В. Зеленський декларував, що спробує знайти компроміс із РФ у всіх питаннях, можливо, влада не посилюватиме спецмита.

Якщо компромісу не буде, вартість пального може зрости в межах 5–7 %, що в літрі палива означає подорожчання в рамках 50 копійок-гривні.

У липні на тлі побоювань через обмеження поставок трейдери завезли великі обсяги палива, але рано чи пізно запаси завершуються. Тому найдорожче пальне, яке прийде за складнішою логістикою, вплине на ринок восени. Це створює передумови для зростання цін на заправках.

Директор спеціальних програм науково-технічного центру «Психея» Геннадій Рябцев:

Вартість пального в РФ або в інших джерел однакова, відмінність лише у вартості транспортування. Різниця у вартості трубопровідних поставок і поставок залізницею: 3–4 %. Морські поставки дорожчі на 1–2 % через необхідність перевантаження в портах плюс портові збори. Кожен покупець шукає товар дешевше, щоб потім продати дорожче. Іноді навіть морські поставки більш вигідні, особливо якщо йдеться про прибережні регіони. При цьому УЗ може затримати партії на кілька декад, що навіть найвигідніше трубопровідне пальне робить дорожчим, ніж будь-яке інше.

(Слово і Діло)

Політолог Олексій Якубін:

Доречно знімати недоторканність не тільки з депутатів, а й Президента.

Якщо говорити про можливість затримання народного депутата, то така процедура існує. Реально недоторканні в Україні лише Президент та судді. Тому питання потрібно вирішувати комплексно. Можуть виникнути питання з приводу юридичної чистоти рішення.

Згідно з рекомендаціями Венеціанської комісії, в умовах недосконалої правової та правоохоронної системи скасування недоторканності робить депутатів більш уразливими перед правоохоронними органами.

Згідно із запропонованим законопроектом про зняття недоторканності депутати не несуть відповідальності за ключові висловлювання з трибуни голосування. Але якщо хтось вважатиме, що прозвучали образливі заяви, — будуть судові позови проти депутатів.

Не виключені позови до Конституційного Суду. Напередодні судді Конституційного Суду написали застереження з приводу того, що депутати будуть схильні до впливу ззовні. Але вчора в комітеті вирішили, що це застереження суперечить Конституції України.

У зоні ризику опиняться депутати не тільки опозиційних сил, а й представники «Слуги народу».

Скасування недоторканності не покращить якість роботи депутатів у Раді, не ліквідує корупційні ризики, а лише зробить «слуг народу» більш уразливими.

Колись депутати обласних і міських рад мали недоторканність, але імунітет давно скасували. Хіба відтоді міські ради стали менш корупційно залежними чи більш ефективними? Ні.

Зняти недоторканність довелося за кількома причинами. Політики дуже довго спекулювали на цій темі, створивши суспільству хибну потребу. Крім того, потрібно мати важелі впливу на опозиційні сили. Однак одна з головних цілей скасування недоторканності — контроль ОПУ над своїми депутатами, адже є ризик кристалізації різних груп впливу. На тлі можливого падіння рейтингу В. Зеленського поступово депутати почнуть демонструвати незалежну позицію. Тоді до гри приєднаються правоохоронні органи.

(Новое время)

Політолог Петро Олещук:

Я міг би зайняти теоретичну позицію і стати на захист депутатської недоторканності. Розказати про поділ влади, незалежність законодавчої влади, наявність елементів депутатської недоторканності у більшості демократичних країн, але не буду. Не бачу сенсу захищати цей інститут.

По-перше, за умов однопартійної більшості, яка має свого Генпрокурора, Президента та уряд, недоторканість стає фікцією.

По-друге, за такої кількості різноманітних порушень рішення про її зняття може бути скасоване у будь-який момент через Конституційний Суд.

Не завтра, звісно. Мій прогноз – депутатської недоторканності не буде всю каденцію В. Зеленського. І це повністю відображає статус Верховної Ради як принтера законів.

По-третє, недоторканність грошей і політичної кон'юнктури ніхто не скасує. Поки що. І незалежні суди поки що – утопія. Кому треба, той може «порішати».

Яке значення має скасування недоторканності? В. Зеленський переміг завдяки продуманому піару. Очевидно, він сам розуміє його значущість. І його оточення – теж. Це скасування – блискачча піар-акція. Завдяки їй у відповідь на запитання про виконання передвиборчих обіцянок можна буде з півроку говорити: «Ну, недоторканність ми вже зняли...»

На цьому тлі дещо губляться реальні, найбільш дискусійні задачі уряду О. Гончарука: велика приватизація і ринок землі. Так, головне – не поїздки на самокатах, і не обіцянки зростання на 40 % за п'ять років (порахуйте, скільки щорічного зростання це означає), а саме це.

Ну і особисто я за недоторканністю депутатів не сумуватиму. Зняли – молодці. Тепер, очевидно, ніщо не заважатиме виконати власне завдання з «посадки» щотижня.

([Новое время](#))

Керівник аналітичного відділу ІК Concorde Capital Олександр Паращій:

5 % зростання економіки у 2020 р. і 7 % щороку у 2021–2024 рр. Я не вірю, хоча не виключаю, що це можливо. Іноземні інвестори теж не вірять – і це добре. Бо якщо уряд серйозно бачить перспективи такого зростання, то йому потрібно якнайшвидше іти в гості до іноземних інвесторів, які тримають наші ВВП-варанти, і пропонувати обмін на інші цінні папери (наприклад, на єврооблігації з фіксованою ставкою купона і довгим строком погашення).

Бо якщо уряд таки виконає план зі зростання економіки, то лише у 2022–2026 рр. Україна буде вимушена заплатити десь 9 млрд доларів тримачам варантів, які були випущені на суму 3,24 млрд дол. (саме стільки боргів держави та Києва було «списано» у 2015 р.).

Сьогодні варанти торгуються лише за 88 % від номіналу, тобто теоретично їх можна було б сьогодні викупити за 2,85 млрд дол., – і тоді не

мати проблем з імовірною сплатою 9 млрд дол. лише в наступні сім років. Хоча на практиці навряд чи Україні вдасться умовити іноземців сьогодні викупити/обміняти варанти за 88 % від номіналу – доведеться щось доплатити. Чим ближчими будуть перспективи українського економічного дива (за умови, якщо воно буде), тим дорожче нам той викуп обійдеться.

На випуску варантів ми умовно «зекономили» на сьогодні десь 4,17 млрд дол.: 3,24 млрд боргу нам «тимчасово списали», що дало змогу нам ще зекономити на відсотках з 2015 р. десь 0,93 млрд (насправді, зекономили значно менше, бо треба враховувати, що за випуск варантів ми «заплатили» вищою ставкою за облігаціями, які були випущені в результаті реструктуризації 2015 р.).

Це означає, що на сьогодні, якщо ми поміняємо варанти інвесторам на інші цінні папери у сумі меншій, ніж 4,17 млрд дол. (або 129 % від номіналу варантів), то «боргову операцію» можна буде вважати успішною.

Якщо ж інвестори вже сьогодні повірять в економічне диво від нового уряду, то вони не погодяться обміняти варанти дешевше, ніж на 6–7 млрд дол. (а це вже понад 185 % від номіналу варантів). Тому бігти до інвесторів треба швидко. Поки не повірили і не задерли ціни. А можна і не бігти – якщо наш уряд не вірить у свої прогнози. Або якщо не вірить, що він «доживе» до великих виплат за варантами.

[\(Український кризовий медіа центр\)](#)

Експерти Реанімаційного пакета реформ оприлюднили список 20 законопроектів, які, на їхню думку, мають бути пріоритетними для нового парламенту.

Член Ради «Реанімаційного пакета реформ» Анатолій Ткачук:

Нині в децентралізованій Україні проживає 70 % населення. Але розрив між децентралізованою Україною та ієрархічною постійно зростає: багаті багатіють швидше, бідні бідніють швидше... чим довше це буде продовжуватися, тим швидше буде відкат, тому що балансувати територію, яка не децентралізована, треба буде в ручному режимі, а райради та райадміністрації в районах, де створені громади, не знають чим зайнятися – тому борються з місцевим самоврядуванням.

Сьогодні в нас є унікальна можливість швидко завершити реформу: затвердити адміністративно-територіальний устрій України. Це можна зробити протягом вересня, ухваливши один закон з 24 додатками або 24 закони, які затверджують адміністративно-територіальні одиниці у кожній області.

Друге: треба ухвалити закон про засади адміністративно-територіального устрою, який дасть можливість ліквідувати проблеми, які вже виникли: коли через лобізм були утворені неспроможні громади.

Третє: треба ухвалити зміни до закону про регулювання містобудівної діяльності. Закон ухвалений у першому читанні.

Потрібно переглянути систему місцевих виборів – щоб місцеві ради не перетворювалися на політичні структури, а працювали на розвиток територій. Якщо це буде зроблено, перші місцеві вибори можуть бути проведені навесні, або навіть у грудні поточного року.

У середньостроковій перспективі потрібно ухвалити нову редакцію законів про місцеве самоврядування в Україні та про місцеві державні адміністрації. Також – внести зміни до кодексу законів про адміністративні правопорушення: розширити повноваження органів місцевого самоврядування щодо штрафів за порушення, скоєні за межами населених пунктів. Усі ці законопроекти готові і в хорошому стані.

Виконавчий директор МБО «Екологія-Право-Людина» Олена Кравченко:

Ми сподіваємося, що ще вдасться переконати Президента і керівництво, що в цій країні має бути окреме Міністерство охорони довкілля, або хоча б забезпечити баланс фахівців: у нас величезні проблеми із забрудненням атмосферного повітря, лісами, видобутком бурштину, території в зоні бойових дій на Донбасі – на межі екологічної катастрофи.

Поєднання Міністерства енергетики та охорони довкілля закладає ідеологічний конфлікт. Є аргумент, що в інших країнах охорона довкілля поєднана з іншими галузями – так, але вона поєднана зі сталим розвитком, з туризмом, сільським господарством. Але в країні, де пріоритетом є вугільна промисловість, ядерна енергетика, а не зелені види енергетики, цікаво, як це міністерство буде проводити стратегічну екологічну оцінку програм з розвитку гідроенергетики тощо... Команда попереднього міністра заклала глибокі підвалини справжніх проєвропейських реформ у сфері охорони довкілля. Скасовувати це міністерство з аргументом, що воно неефективне, а тому непотрібне – це те саме, що руйнувати фундамент недобудованого будинку.

Пріоритетом для нової влади мають бути: пакет законопроектів щодо керування відходами: рамковий закон про керування відходами, закон про батарейки і акумулятори, відходи електричного та електронного обладнання, упаковку та відходи упаковки; про державну інспекцію з охорони довкілля, який також пов'язаний із законом про посилення відповідальності за порушення у сфері охорони довкілля; закон про території Смарагдової мережі: для збереження природних оселищ та природної фауни і флори; зміни до законів про жорстоке поводження з тваринами.

Голова правління Центру політико-правових реформ, експерт «Реанімаційного пакета реформ» Ігор Коліушко:

Формування уряду за один день – тривожний симптом: це означає, що уряд не формувався Прем'єр-міністром, він не мав на це часу. Це означає, що все було вирішено кулуарно наперед, і якщо уряд формується ззовні, то потім він і керується ззовні.

Скорочення комітетів до 23 з 28 – позитивний крок. Але чисельний склад комітетів – від п'яти до 35 членів, і навіть якщо у комітет хоче йти працювати ще декілька депутатів – цього не можна зробити.

Логіка парламентських комітетів у тому, що між ними має бути рівномірно розподілене навантаження. Єдине моє пояснення, навіщо це зробили – щоб забезпечити собі в кожному комітеті більшість.

Об'єднання чотирьох міністерств – дискусійне питання. Якщо міністр відповідає за більшу кількість політик, він зможе приділяти кожній менше уваги. Також незрозуміло, чому у складі уряду так і немає першого віце-прем'єр-міністра, як це передбачено Конституцією і законом України про Кабінет Міністрів.

Потрібно якнайшвидше прийняти закон про Кабінет Міністрів та центральні органи виконавчої влади в новій редакції. Уже є законопроект високої якості; проект закону про адміністративну процедуру – для захисту громадян у відносинах з чиновниками; новий закон про референдум – щоб було чітко виписане законодавство і не було спокуси зловживати цим інструментом.

Генеральний секретар Незалежного антикорупційного комітету з питань оборони (НАКО), експерт групи Коаліції РПР «Національна безпека» Олена Трегуб:

Бюджет Міністерства оборони становить 100 млрд грн. Але, на жаль, немає механізмів, щоб громадянське суспільство могло контролювати ці витрати, щоб здійснювався парламентський нагляд за цими витратами.

Треба посилити спроможність парламентського комітету з безпеки, оборони та розвідки для нагляду за оборонним бюджетом, закупівлями.

Потрібно приймати закон про захист секретної інформації – це дасть змогу збільшити прозорість і підзвітність сектора. Президент пообіцяв, що першочергово внесе його до парламенту.

Реформувати систему державного оборонного замовлення. Сьогодні понад 90 % інформації засекречено. Фінальної версії закону немає, але завершити роботу над ним можна досить швидко.

Реформа СБУ: у неї мали б лишитися функції контррозвідки, захисту державної таємниці та боротьба з тероризмом.

Учорашнє призначення цивільного міністра оборони, який є експертом у галузі – позитивний крок: це частина переходу до євроатлантичних стандартів.

Співголова Ради «Реанімаційного пакета реформ» Ігор Бураковський:

Я очікую плану дій Кабінету Міністрів, показників ефективності, яких вони хочуть досягнути, тому що сьогодні звучать різні заяви. Треба розуміти, що для України підвищення темпів економічного розвитку – це питання виживання.

Треба приймати проект закону про службу фінансових розслідувань. Сьогодні в галузі економіки працює низка правоохоронних та інших

структур. Це створює конфлікт інтересів і кришування окремих видів бізнесу. Потрібно створити службу фінансових розслідувань, щоб вона перебрала на себе ці функції; приймати закон про консолідацію функцій державного регулювання ринку фінансових послуг.

Національний банк нині працює за найвищими стандартами, що б не казали про окремих персоналій, але є небанківський сектор, велика кількість акціонерних товариств, нерегульовані структури. Лібералізація передбачає, у тому числі, жорстке регулювання. Криза 2007–2009 рр. показала, що коли певні сектори фінансових послуг випадають з державного регулювання – одразу виникають проблеми.

([Український кризовий медіа центр](#))

Старший науковий співробітник Інституту соціології НАН України, директор Фонду «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва Ірина Бекешкіна:

Першочерговими завданнями нового Президента люди вважають припинення вогню на Донбасі – 71 %, зростання життєвих стандартів зарплат, пенсій – 44 %, зниження тарифів – 31 %, також покарання винних у корупції посадовців (21,5 %) та зменшення впливу олігархів на політику (18 %).

70 % опитаних вірять в успіх майбутніх реформ, 26 % «загалом вірять», 44% – з певними сумнівами. Це найвищий показник за всю історію замірів. Зовсім не вірять в успіх реформ лише 6 %. У здійсненні реформ сподівання покладають 66 % – на Президента, 43 % – на Верховну Раду, майбутній уряд – 35 %.

З'ясувалося, що ще до виборчої кампанії серіал «Слуга народу» дивилися 50 % українців, а виступи «Кварталу 95» – 85 %. Я думаю, що [вплинув] цей образ президента, якого бачили половина населення країни. Після того, як у новорічну ніч В. Зеленський виступив і оголосив, що йде у Президенти, люди подумали «Ось наш Президент». За місяць його рейтинг стрибнув удвічі... Але не стільки телеканал впливає – люди самі шукають те, що підкріплює їхнє уявлення і враження. І якщо телеканал інформує або агітує за кандидата, якому симпатизує виборець – він і дивиться цей канал.

Соціопитування продемонструвало, що для 70 % людей телебачення залишається основним джерелом інформації, у групі 60+ років – для 90 %. При цьому телеканал «1+1» очолив рейтинг довіри. Для виборців віком до 30 років основну роль відіграють інтернет-сайти – 60 %, дещо більше, ніж телебачення. Фейсбук виявився удвічі вагомішим, ніж Інстаграм.

Уперше одним із провідних мотивів голосування на парламентських виборах було бажання підтримати певного лідера. Половина виборців на мажоритарних округах підтримали кандидата від тієї самої політсили, за яку голосували за партійним списком. Належність кандидата-мажоритарника до певної політичної сили була важливою для 74 % виборців, ще 23 % зважали на партійну приналежність.

Менше половини українців знають, хто в підсумку був обраний депутатом у їхньому мажоритарному окрузі.

35 % громадян вважають, що більшість обраних депутатів ніколи не були в політиці – це позитив, тому що вони зможуть оновити політику; 25 % оцінюють це як негатив, тому що вони непрофесіонали; 26 % вважають, що це може бути і позитивом, і негативом, залежно від того, чи будуть ці люди вчитися.

Велика розбіжність залежно від того, чиї це виборці. Виборці «Слуги народу» однозначно вважають, що це позитив, виборці «Європейської солідарності» – що це однозначно негатив.

Щодо люстрації посадовців з попередньої влади думки розділилися. 31 % вважають, що потрібно звільняти всіх без винятку. Ще третина вважають, що звільняти потрібно тих, хто був задіяний у протиправній діяльності. 16 % вважають, що звільняти потрібно лише тоді, коли на цю посаду є краща кандидатура... Більше того, якщо подивитися на виборців різних політичних сил, більшість – проти люстрації. І навіть якщо взяти виборців «Слуги народу» – думки діляться 50/50.

Ідею електронного голосування підтримують 38 % українців, не підтримують – 43 %. Загалом з опитаних користуються Інтернетом 68 %, не користуються – 32 %.

Щодо громадянського суспільства: ми не заміряли рівень довіри, і я б не сказала, що рівень довіри впав. Просто якщо раніше не довіряли жодній владній інституції, за винятком армії, виник новий тип патерналізму – надію почали покладати на громадянське суспільство. А зараз з'явився новий об'єкт для цих патерналістських настроїв: є Президент і «слуги народу», які для всіх зроблять добре. Це тривожно, тому що це стримує людей від власної активності.

**Аналітик Фонду «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва
Сергій Шаповалов:**

Серед невдач (В. Зеленського під час перебування на посту Президента, – ред.) виділяють деякі зовнішньополітичні події. Це повернення Росії до ПАРЄ – вважають, що Президент зробив недостатньо, щоб перешкодити цьому; що намічається перспектива «реабілітації» Росії у відносинах з ЄС та США, і що Україна є недостатньо проактивною, щоб перешкодити цьому.

У внутрішній політиці експерти очікують від Президента подання кандидатур на посади міністрів та очільників Нацбанку, Генпрокурора та інших; сприяння успішному запуску Вищого антикорупційного суду, кроків у боротьбі з корупцією, економічній політиці та припиненні війни на Донбасі. У зовнішній політиці – дії для посилення санкцій проти Росії, налагодження стосунків із США та ЄС, проактивні кроки для активізації нормандського формату, продовження європейської та євроатлантичної інтеграції.

**Громадський діяч, член громадського об'єднання «Виборча рада
УА» Валерій Пекар:**

Суспільство нині дуже поляризоване, розколоте на два табори. Значна частина продовжують жити у парадигмі передвиборчої боротьби і абсолютно по-різному оцінює одні й ті самі кроки. Мало людей, які займають середню позицію: кроки Президента і його команди оцінюють або дуже позитивно, або дуже негативно.

Що ми можемо сказати з певністю про 100 днів Президента – за цей час він був дуже успішним у концентрації влади. Він уперше в українській історії отримав однопартійну більшість на парламентських виборах. Найважливіше почнеться завтра. Треба пильнувати, що буде приймати парламент, хто буде призначений на посади.

Науковий директор Фонду «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва, професор Національного університету «Києво-Могилянська академія» Олексій Гарань:

Коли більшість суспільства підтримує Президента – не зовсім можна говорити про поляризацію, скоріше про розбіжність думки більшості суспільства та експертно-активістської спільноти.

Директор Центру демократії та верховенства права, член Ради «Реанімаційного пакета реформ» Тарас Шевченко:

Після виборів ми говорили, що неможливо прогнозувати, яким Президентом буде В. Зеленський. Ці 100 днів дали ясність: ми бачимо сильного Президента і концентрацію влади в руках Президента.

Це нормальна світова практика, коли партія виграє вибори і самостійно формує уряд. Це створює можливості для авторитаризму, але це не означає авторитаризм одразу. Кричати «вовки», коли їх ще немає – це втрачати можливість потім давати сигнали, коли для цього з'являться реальні сигнали.

З опитувань ми бачимо, що в наступні роки роль громадських організацій буде зовсім іншою, ніж після Майдану. Тоді саме через недовіру до державних інституцій громадяни шукали надійну опору в громадських організаціях та міжнародних експертах. Як тільки довіра громадян перемістилася на бік новообраного Президента і парламенту – довіра до громадських організацій і очікування, що вони будуть драйверами реформ колосально обвалилася.

У випадку В. Зеленського падіння рейтингу буде повільнішим, ніж зазвичай. Зняття депутатської недоторканності, потенційне скорочення кількості депутатів будуть дуже позитивно оцінені суспільством. Економічна ситуація в Україні покращилася, але люди це пов'яжуть, скоріше, із В. Зеленським, ніж із П. Порошенком. Крім того, надії після революцій значно більші – тому стрімкіші розчарування. Хоча нині настрої оптимістичні, це не той рівень оптимізму, який дає революція, тому не буде настільки сильних і стрімких розчарувань.

([Український кризовий медіа центр](#))

Старший науковий співробітник Інституту соціології НАН України, директор Фонду «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва Ірина Бекешкіна:

Такого всенародного підйому не було вже давно. Це можна порівняти хіба що з даними 2005 р., після Помаранчевої революції, але тоді Україна ділилася у своїх очікуваннях і сподіваннях. Сьогодні українці об'єдналися у вірі, що все буде добре: картина схожа у всіх регіонах. Люди очікують змін, оновлення, і як ніколи довіряють новообраній владі.

Уперше 31 % громадян визначили ситуацію як достатньо позитивну – благополучну (5,5 %) або спокійну (26 %). У 2015–2018 рр. позитивні оцінки становили лише 4–10 %. Як «критичну», «вибухову» визначали політичну ситуацію 37 % громадян у 2015 р., 30 % – у 2016 р., 30 % – у 2017 р., 25 % – у 2018 р. і лише 8 % – у 2019 р. Усі попередні роки переважала оцінка ситуації в Україні як напружена (52–64 %).

На запитання «Які емоції відчуваєте, коли думаєте про майбутнє України?», 56 % респондентів відповіли, що відчувають надію. На другому місці «оптимізм» – 36 %. Це найвищий показник за весь час проведення замірів (з 2005 р.). Відчуття тривоги зменшилося до 18 %, порівняно з 33 % у грудні 2018 р.

Зросла віра в те, що Україна зможе подолати проблеми та труднощі впродовж найближчих кількох років. У 2015–2018 рр. таких оптимістів було 15–22 %, сьогодні – майже половина, 48 %.

Експерт Київського міжнародного інституту соціології, доктор філософії Світлана Хутка:

Соціопитування показало велике зростання довіри до органів влади. Для прикладу, у травні 2018 р. відбір суддів люди були готові довірити насамперед громадськості – 41 %, експертам із західних країн – 34 % і юристам, котрі не працювали суддями – 31 %, і зовсім не довіряли Президенту і Верховній Раді. Нині майже половина – 49 % – готові довірити відбір суддів новообраному Президенту, новообраній Верховній Раді – 28 %, 23 % – експертам із західних країн, юристам, які раніше не були суддями – 20 %, представникам громадськості – 19 %.

Науковий директор Фонду «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва, професор Національного університету «Києво-Могилянська академія» Олексій Гарань:

Те, що впала частка тих, хто довіряє експертам із західних країн і юристам, які не працювали суддями, свідчить про довіру до нової влади, але тут є приховані небезпеки. Ми ще не розуміємо, у якому напрямку вони будуть проводити це реформування, і як самі будуть дотримуватися закону.

Опитування містило блок запитань щодо всеукраїнського референдуму – що про це знають українці і якою бачать його роль. З'ясувалося, що більшість українобізних. (...)

Експерт Центру політико-правових реформ Богдан Бондаренко:

Щоб референдум виконував функцію прямого народного волевиявлення, треба щоб було досконале чітке законодавство і в країні була практика і культура проведення референдумів. Це опитування показало, що люди мають неймовірно низьку обізнаність, тому стосовно референдумів є дуже високі ризики. Я поділяю ідею збільшення ролі громадян у процесі прийняття рішень – через механізм плебісцитів, електронних петицій, різних видів партисипативної демократії. Але референдум – небезпечний інститут, який може бути використаний на благо, але в умовах нестабільної демократії – як спосіб легітимізації рішень будь-якого суб'єкта владних повноважень.

Науковий директор Фонду «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва, професор Національного університету «Києво-Могилянська академія» Олексій Гарань:

Думаю, Україна за ці 28 років зробила дуже багато. У наших західних сусідів не було завдання будувати націю і державу – лише перехід до ринку і до демократії. У нас ці завдання були, до них додалася ще війна. І якщо на це все подивимося – насправді, ми зробили багато: держава є, ми даємо відсіч Росії. Патріотичні настрої зросли, українська нація є, причому входять до неї і російськомовні; демократія є, громадянське суспільство є, і завжди існував певний баланс сил. Спроби встановити авторитаризм викликали Майдани.

Журналіст, публіцист Юрій Макаров:

Позитивні підсумки – що українці визначають себе як українців і налаштовані патріотично, причому патріотизм є позадержавним трендом. Попри те, що російська пропаганда в Україні присутня, вона не спрацьовує.

Негативні підсумки – українці вкрай мало знають про законодавство власної країни і про те, як працює держава.

Виконавчий директор Центру економічної стратегії Гліб Вишлінський:

Щоб економічне зростання продовжилося, має зберігатися макроекономічна стабільність та відповідальна бюджетна політика (витрачати не більше, ніж заробляємо). Це незалежний Нацбанк, стримування інфляції, гнучкий курс гривні – щоб знову не приводити економіку до дисбалансів, які закінчуються кризами.

Економічному зростанню сприятиме залучення інвестицій у використання сільськогосподарських земель, особливо на Півдні, приватизація більшості державних підприємств.

Ми маємо обнулити список підприємств, заборонених до приватизації, і заново подивитися, які є підстави залишати їх у державній власності – крім намагання паразитів, близьких до політики, викачувати звідти залишки ресурсів. Це дасть можливості для швидкого розвитку як у Центральній Європі, через залучення прямих іноземних інвестицій, підірвати політичну корупцію, від якої ми страждали протягом цих 28 років. Закони мають працювати, і однаково для всіх; потрібно ще глибше співпрацювати з

європейським ринком; потрібно шукати способи залучити до активної робочої сили більше українців – щоб було кому створювати ВВП.

**Міністр закордонних справ України (2007–2009 рр.), керівник ГО
«Центр дослідження Росії» Володимир Огризко:**

Україні важливо посилювати свою суб'єктність у світі. Сьогодні ми в пороговій ситуації у контексті того, чи станемо ми суб'єктами у міжнародних відносинах. Це є ключовим моментом, про який нам потрібно думати... Щоб цієї суб'єктності набути, потрібна економічна міць, військова міць, набуття членства у ЄС і НАТО.

Найбільші шанси досягти прогресу – у військовій сфері, а також у європейській та євроатлантичній інтеграції – якщо на те буде політична воля нового керівництва держави. Для забезпечення руху до ЄС і НАТО потрібні потужні профільні комітети у Верховній Раді.

([Український кризовий медіа центр](#))

Співзасновник ГО StateWatch Олександр Лемєнов:

Сьогодні ДБР – маленька структура, порівняно з СБУ. В СБУ – 33 тис. людей, у ДБР – менше 1,5 тис. і широка підслідність. За умови реформи СБУ, потрібно передавати цю підслідність ДБР і збільшувати штат ДБР.

Крім того, потрібно змінювати формат керівництва цим органом, зокрема, усунути квазі-колегіальність рішень, щоб директор не повинен був погоджувати із заступниками всі важливі рішення.

Після зміни формату керівництва ДБР має бути репрезентоване не в семи регіонах – існує сім територіальних управлінь, а рішенням директора можуть створюватися обласні управління. Це підвищить ефективність розслідування злочинів.

Володимир Петраковський, експерт ГО StateWatch та Центру політико-правових реформ:

СБУ, у свою чергу, має стати класичною спецслужбою, яка займається боротьбою з агентами іноземних спецслужб. Сьогодні вона є квазі-органом досудового розслідування широкої підслідності. Зміна фокусу роботи підвищить її ефективність як контррозвідки і знизить ризики порушення прав людини.

Раніше низка правозахисних організацій підписали меморандум про взаєморозуміння та співпрацю зі Службою безпеки України.

Правозахисник Freedom House Ukraine Ярополк Бриних:

Громадський контроль не передбачає втручання в діяльність силовиків. Це допоможе їм покращити ситуацію зі сприйняттям і довірою суспільства, рівень до якої дуже низький; покращити власну роботу, щоб усе відбувалося в рамках українського законодавства, без порушення прав людини.

Експерти зазначили, що для найкращого результату змінюватися мають синхронно всі органи.

([Український кризовий медіа центр](#))

Голова Всеукраїнської асоціації сільських та селищних рад (ВАССР), сільський голова Фурсівської сільської об'єднаної територіальної громади Микола Фурсенко:

Ми вітаємо реформу. Але коли сьогодні ставлять питання, щоб якнайшвидше закінчити децентралізацію – тут як ніколи потрібен виважений підхід. Має дотримуватися вимога Європейської хартії щодо об'єднання громад: повинна домінувати добровільність. Проблему з небажанням об'єднуватися можна вирішити тільки тоді, коли всі відчують, що будуть зрушення на краще, особливо в економічному плані. Коли надходять кошти – люди це бачать, і вже назад дороги не буде.

Заступник голови, керівник виконавчої дирекції ВАССР Микола Поєдинок.

Для нас важливо, щоб був справедливий формат добровільного об'єднання, а не адміністративного, як говорять деякі політики. Друге – справедливий формат публічних фінансів: громади мають відчувати, що нові повноваження супроводжуються ресурсами і створюють можливості для розвитку. По-третє, потрібно переформатувати виборчу систему, оскільки є багато випадків, коли в новоутворених територіальних громадах нема представників від сільських і селищних рад, які увійшли до них.

Ще одне важливе питання – передача сільськогосподарських земель державної власності, які перебувають за межами населених пунктів, у комунальну власність, незважаючи на те, чи це об'єднані громади, чи просто сільські ради.

Дмитрівський сільський голова Тарас Дідич:

Мені хотілося б, щоб ставилося не тільки питання приєднання до міст, а щоб були збережені сільські територіальні об'єднані громади, тому що неможливо все підігнати під міста. Як би ми не говорили, що статус населеного пункту під час приєднання села до міста змінюватись не буде, але давайте бути об'єктивними і розуміти, що якщо при столичному районі нас приєднують до міста – нас чекає доля забудови висотками, як у місті, тому що будуть діяти інші норми. Хотілося б зберегти сільські громади у вигляді сільських громад, щоб вони годували міста, пропонували відпочинок і зелений туризм.

Член правління ВАССР, Потіський сільський голова Людмила Музичка:

Ми розуміємо, що процес децентралізації не зупинити, але Київщина – специфічна область, через що, можливо, з такими потугами йде об'єднання. Ми самодостатні громади і хотіли б, щоб під час затвердження нового перспективного плану для Київської області влада почула думку всіх сільських рад. У попередньому перспективному плані інтереси таких сіл, як Потоки, на жаль, не були враховані.

Сільський голова Кіптівської ОТГ Володимир Кучма:

Стосовно подальшого об'єднання з тими сільськими радами, які ще залишаються самостійними. Зрозуміло, що для них втратити самостійність –

це болюче питання. А для нас, до кого вони будуть приєднані – теж болюче, бо там немає ніякого розвитку... Наприклад, село Чемер, яке мало б бути у громаді, із населенням 1,5 тис. людей, має бюджет на рівні 1 млн 300 тис. грн. Тільки від неотримання субвенції з державного бюджету за ці роки, скільки існує Кіптівська сільська ОТГ, втрати – близько 8 млн. Освітня галузь залишається на рівні 60-х років, немає свого дитсадка. І ми розуміємо, що ці проблеми прийдуть в ОТГ, і нам треба буде знаходити ці кошти. То чому б не разом приєднатися і отримати підтримку від держави, і разом за три роки вирішити ці проблеми? Я вважаю, що нова команда, яка прийшла до влади, має прискорити об'єднання, до виборів цей процес має бути завершений. І люди отримають користь від цього.

Відновлення інфраструктури звільнених територій **ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ**

Підтримка внутрішньо переміщених осіб та жителів Сходу України

Обліковано 1 405 184 внутрішньо переміщені особи ([Міністерство соціальної політики України](#)).

Станом на 2 вересня 2019 р., за даними Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб, узято на облік 1 405 184 переселенці з тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей та АР Крим.

Мешканці тимчасово окупованих територій України можуть отримати безкоштовні щеплення ([Міністерство охорони здоров'я України](#)).

МОЗ України запрошує мешканців тимчасово окупованих територій захистити себе і своїх дітей від 10 небезпечних хвороб – безоплатно отримати щеплення, гарантовані державою для кожного, на підконтрольних територіях.

Хто може вакцинуватися безоплатно?

Підписати декларацію із сімейним лікарем, терапевтом і педіатром і отримувати повний перелік послуг первинної медичної допомоги безоплатно можуть:

- громадяни України;
- іноземці, особи без громадянства, які постійно проживають на території України;
- особи, яких визнано біженцями або особами, які потребують додаткового захисту.

Не має значення, де ви прописані або постійно проживаєте. Ви можете обрати будь-який медичний заклад, розташований на підконтрольних територіях. Перелік усіх закладів можна переглянути на [онлайн-мапі](#) на сайті Національної служби здоров'я.

70/30 – співфінансування для забезпечення тимчасовим житлом переселенців та надання сервісів стало доступнішим для місцевої влади ([Урядовий портал](#)).

За ініціативи МТОТ урядом України внесено зміни, які дадуть змогу фінансувати заходи з надання тимчасового житла для ВПО та облаштування центрів надання адміністративних послуг у співвідношенні: 70 % – з державного бюджету, 30 % – з місцевого бюджету. До цього бюджетна програма щодо такого співфінансування діяла у співвідношенні 50/50, тобто

розмір співфінансування відповідних заходів з місцевого бюджету зменшився з 50 до 30 %.

Протягом останніх місяців питання допомоги місцевій владі щодо забезпечення житлом переселенців обговорювалося Міністерством з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб з представниками багатьох громад, що прийняли ВПО по всій території України. МТОТ отримало від місцевої влади підтримку і схвальні відгуки про розширення кола громад-учасників програми в разі прийняття урядового рішення про зменшення частки співфінансування.

Завдяки прийнятим сьогодні змінам відкрилася можливість участі більшої кількості громад у цій програмі, що, у свою чергу, допоможе забезпечити внутрішньо переміщених осіб житлом для тимчасового проживання та спростить доступ до отримання адміністративних послуг для населення, яке проживає в населених пунктах, розташованих на лінії розмежування та тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях.

Проекти з відновлення регіону та ремонтні роботи

Президент України Володимир Зеленський додав нових членів до складу робочої групи з питань тимчасово окупованих територій, яка працює в рамках Комісії з питань правової реформи ([Радіо Свобода](#)).

Згідно з документом, до робочої групи увійшли виконавчий директор громадської організації «Громадський холдинг» Т. Дурнева; менеджер громадської організації «Центр інформації про права людини» О. Луньова; директор громадської організації «Українська правова консультативна група» Н. Волкова.

Між КПВВ «Станиця Луганська» та мостом через річку Сіверський Донець почав курсувати електромобіль ([Радіо Свобода](#)).

Він їздить на ділянці довжиною 800 м. Це ще один проект щодо поліпшення умов перетину громадянами «лінії розмежування», реалізований спільно з Польовим офісом Верховного комісара ООН у справах біженців у місті Северодонецьк.

МОЗ про те, як відбувається трансформація системи охорони здоров'я на Донеччині і Луганщині ([Урядовий портал](#)).

Представники Міністерства охорони здоров'я України та Національної служби здоров'я України відвідали медичні заклади Донецької і Луганської областей, щоб оцінити, які зміни відбулися у первинній медичній допомозі та як готуються до старту трансформації у 2020 р. на рівні спеціалізованої медичної допомоги.

У межах візиту представники МОЗУ та НСЗУ відвідали центри первинної медичної допомоги. Усього на Донеччині договори з НСЗУ має 41 заклад первинної медичної допомоги комунальної і приватної власності, з лікарями цих медзакладів підписали декларації 1,32 млн жителів області. На Луганщині оплати за послуги первинної медичної допомоги отримують 20 закладів, де своїх лікарів обрали вже понад 455 тис. українців.

Генеральний директор Директорату медичних послуг МОЗ України Оксана Сухорукова:

Як і по всій країні, результати першого року трансформації первинної медичної допомоги в обох областях від закладу до закладу відрізняються. Там, де медики і місцева влада скористалися можливостями змін – величезний прогрес, там, де ні – результати більш скромні. Трансформація системи охорони здоров'я – це не односторонній процес. Він вимагає не тільки роботи Міністерства охорони здоров'я на центральному рівні, але й залучення місцевої влади та місцевих громадських організацій. Там, де все працює злагоджено, ми бачимо позитивні результати, зміни відбуваються. Це ми бачимо по всій країні і, зокрема, у медичних закладах Донецької і Луганської областей.

Під час візиту багато уваги приділяли спеціалізованим медичним закладам, адже вони сьогодні мають активно готуватися до змін, які розпочнуться у 2020 р. (...).

У Луганській області автономізація поки триває повільно: тільки 15 % спеціалізованих медичних закладів уже стали комунальними некомерційними підприємствами (КНП), ще 18 % перебувають у процесі перетворення, 67 % медичних закладів ще не почали перетворення на КНП. У Донецькій області ситуація краща: автономізовано 38 % спеціалізованих медичних закладів, у процесі перетворення КНП – 39 % медзакладів, не почали процес – 23 %. Про це, зокрема, говорили під час зустрічі з головою Донецької ОДА П. Кириленком.

Покращити стан системи охорони здоров'я навіть без масштабних грошових вливань у регіонах можна і зараз, застосувавши господарський підхід до управління медичними закладами та ефективного планування маршрутів пацієнтів.

Заступник міністра охорони здоров'я Павло Ковтонюк:

Там, де в лікарнях хороша команда, ефективний головний лікар та налагоджена робота з місцевою владою, результати вже є. Наприклад, у Білокуракинській лікарні Луганської області, фактично відрізаний поганими дорогами від інших регіонів, надають більше якісних послуг за меншого загального бюджету, ніж у сусідніх районах. Ця лікарня виграє від принципу «гроші йдуть за пацієнтом» у 2020 р. А в деяких лікарнях узагалі не мислять економічними категоріями. Ми бачили, що у відносно великих населених пунктах лікарні мало завантажені. Але розташовані на величезних територіях у старих корпусах, що потребують великих коштів на утримання. При цьому відкривають нові корпуси, також малопотужні.

Управління звільненими територіями

МінТОТ об'єднали з Міністерством у справах ветеранів ([Інформаційне агентство «Вчасно»](#)).

У новому Кабміні Міністерство з питань тимчасово окупованих територій і ВПО тепер об'єднано з Міністерством у справах ветеранів.

Верховна Рада України 9-го скликання в перший день засідань затвердила склад Кабміну, об'єднане Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та ветеранів очолила О. Коляда.

ІНІЦІАТИВИ РЕГІОНАЛЬНИХ ВЛАДНИХ СТРУКТУР ТА ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Німеччина виділила 1 млн євро на підтримку постраждалих від війни на Донбасі ([Європейська правда](#)).

«Німеччина підтримує гуманітарні заходи, які проводить Агентство ООН у справах біженців (УВКБ ООН) у поточному році, грантом у розмірі 1 млн євро», – ідеться в повідомленні.

Таким чином УВКБ ООН зможе продовжувати свої заходи гуманітарної допомоги, спрямовані людям на Сході України, які потерпають від конфлікту по обидва боки лінії розмежування.

До таких заходів належать ремонт і підготовка до зими пошкоджених або зруйнованих осель і квартир у зоні конфлікту, соціальна підтримка громад, які прийняли внутрішньо переміщених осіб, поліпшення інфраструктури на пунктах перетину лінії розмежування та консультування потерпілих від конфлікту під час вирішення адміністративних і юридичних питань.

За обсягами свого фінансування гуманітарних проектів і програм у розмірі понад 110 млн євро з 2014 р. (17 млн євро в поточному році) Німеччина разом з ЄС є найголовнішим гуманітарним партнером України.

Німеччина розширює допомогу Донбасу – у Краматорську відкривають новий офіс ([Укрінформ](#)).

Відкриттям у Краматорську нового офісу Німецька асоціація міжнародного співробітництва (GIZ) та уряд роблять свій внесок у подолання наслідків кризи на Сході України.

Так характеризують цей крок у Міністерстві економічного співробітництва та розвитку ФРН (BMZ). Держсекретар парламенту при федеральному міністрі економічного співробітництва і розвитку Німеччини Марія Флахбарт візьме участь у церемонії, повідомили кореспондентів Укрінформу у відомстві.

«Відкриттям офісу GIZ посилює свою ангажованість у кризовому регіоні на сході країни. Найголовнішим завданням офісу буде допомога внутрішньо переміщеним особам та місцевим громадам у подоланні наслідків конфлікту», – зазначили в міністерстві.

BMZ значно розширило співпрацю з Україною після початку збройного конфлікту. З 2014 р. для двосторонніх проектів розвитку було виділено понад 540 млн євро.

«Цими коштами ми робимо важливий внесок у подолання кризи на Сході України, наприклад, у догляді за внутрішньо переміщеними особами та їхній інтеграції; а також у таких сферах реформ, як децентралізація,

професійне навчання, енергоефективність чи адміністративна модернізація», – підкреслив співрозмовник агентства.

Крім того, М. Флахбарт відвідає терапевтичний центр, у якому собаки допомагають лікувати травмованих, інвалідів, дітей війни.

Під час своєї поїздки в Україну 2–5 вересня держсекретар М. Флахбарт також проводить обмін думками з високопосадовцями уряду, державними та громадськими організаціями, міжнародними структурами щодо ситуації в Україні.

Візит здійснюється у продовження домовленостей, досягнутих у травні в Києві представників Міністерства економічного співробітництва та розвитку ФРН з українськими колегами, зокрема, підписання 20 травня протоколу про виділення Берліном Україні 82 млн євро на проекти технічного та фінансового співробітництва в 2019 р.

Серед проектів, які вже реалізовано або здійснюються, можна згадати кілька. Зокрема, 6,5 млн місцевих жителів та внутрішньо переміщених осіб виграють від покращення водопостачання (подекуди це проекти ЮНІСЕФ, які підтримує BMZ) та структурної інфраструктури, психосоціального догляду та посилення цивільного захисту. Оновлено 221 школу та дитячий садок, впроваджено сучасні педагогічні концепції у понад 900 закладах, у результаті чого покращено шкільну освіту для приблизно 330 тис. дітей та підлітків. Кредити на суму 87 млн євро для близько 1350 малих і середніх підприємств забезпечили або створили робочі місця для близько 17 тис. працівників. (...).

Куди звертатися переселенцям? ([Вільне Життя](#)).

До уваги осіб, що прагнуть скористатися правом на податкову знижку, зокрема, переселенців із тимчасово окупованої території. Роз'яснення для них від головного управління ДПС у Тернопільській області.

Якщо платник податків – внутрішньо переміщена особа подав до контролюючого органу за місцем фактичного проживання/перебування заяву про внесення змін до Державного реєстру фізичних осіб – платників податків за формою № 5ДР та пред'явив при цьому довідку про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, то і декларацію про майновий стан і доходи він подає до цього контролюючого органу.

Однак, якщо такі дії не здійснено, то декларація подається платником податку за адресою (місцезнаходженням) контролюючого органу, який переміщено з тимчасово окупованої території.

Скористатися податковою знижкою можна до 31 грудня наступного за звітним податкового року.

Начальник управління з питань захисту прав дітей
Тетяна Тимоховська заявила, що у Кропивницькому проживають майже 600 дітей, які мають право отримати статус постраждалих унаслідок воєнних дій ([Міська рада міста Кропивницького](#)).

Українські діти, у яких загинули батьки або один з них – з числа осіб, що брали участь у проведенні антитерористичної операції чи операції об'єднаних сил, мають право на отримання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів.

На сьогодні у Кропивницькому проживають 546 дітей, які є внутрішньо переміщеними особами та можуть отримати статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, а також 41 дитина, у якої загинули батьки або один з них – з числа осіб, які брали участь в антитерористичній операції/операції об'єднаних сил та, відповідно до чинного законодавства, мають право на отримання спеціального статусу.

Порядок надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, затверджений постановою КМУ від 5 квітня 2017 р. № 268. Відповідно до Порядку, право на отримання статусу має дитина, яка під час здійснення антитерористичної операції не досягла 18 років (повноліття), яка внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів отримала поранення, контузію, каліцтво, зазнала фізичного, сексуального насильства, була викрадена або незаконно вивезена за межі України, залучалася до участі в діях воєнізованих чи збройних формувань, незаконно утримувалася, у тому числі в полоні, зазнала психологічного насильства.

Для надання статусу законний представник дитини або у разі, коли дитина переміщується без супроводження батьків або осіб, які їх замінюють, її родичі (баба, дід, прабаба, прадід, тітка, дядько, повнолітні брат або сестра), вітчим, мачуха, представник органу опіки та піклування подають до управління з питань захисту прав дітей заяву про надання статусу і засвідчені в установленому порядку копії таких документів:

- свідоцтва про народження дитини або іншого документа, що посвідчує особу дитини;
- документа, що посвідчує особу заявника;
- документа, що підтверджує повноваження законного представника дитини (у разі, коли дитина постійно проживає/перебуває у закладі охорони здоров'я, закладі освіти або іншому дитячому закладі, документа, що підтверджує факт перебування дитини в такому закладі або родинні стосунки між дитиною та заявником);
- довідки про взяття дитини на облік як внутрішньо переміщеної особи або документа, що підтверджує проживання/перебування дитини в населеному пункті, на території якого здійснювалася антитерористична операція і заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях.

Виплати внутрішньо переміщеним особам ([Офіційний сайт Мелітопольська районна державна адміністрація](#)).

Проведено чергове засідання районної комісії райдержадміністрації щодо призначення (відновлення) та контролю за проведенням соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам.

У роботі комісії взяли участь представники управління соціального захисту населення, Пенсійного фонду та інших органів, що здійснюють соціальні виплати.

На засіданні було розглянуто питання призначення (поновлення) соціальних виплат 12 внутрішньо переміщеним особам.

За результатами роботи комісією прийнято рішення про призначення (поновлення) соціальних виплат усім 12 внутрішньо переміщеним особам.

Відбулася 75 сесія міської ради ([Біла Церква Офіційний сайт міської ради та її виконавчих органів](#)).

29 серпня відбулося засідання 75-ї сесії Білоцерківської міської ради VII скликання, яке провів в. о. міського голови, секретар міської ради В. Кошель.

Затверджено програму підтримки сімей внутрішньо переміщених осіб у м. Біла Церква.

Програма підтримки сімей внутрішньо переміщених осіб у м. Біла Церква на 2019–2023 рр. розроблена з метою забезпечення надання належного рівня підтримки сім'ям, які покинули своє місце проживання в результаті або з метою уникнення негативних наслідків збройного конфлікту, тимчасової окупації, повсюдних проявів насильства, порушень прав людини та надзвичайних ситуацій природного чи техногенного характеру та прибули на тимчасове проживання до м. Біла Церква.

Серед основних заходів, передбачених програмою, є такі:

- забезпечення надання внутрішньо переміщеним особам послуг з професійної адаптації (робітничі професії);
- забезпечення надання особам з інвалідністю з числа внутрішньо переміщених осіб послуг санаторно-курортного лікування, реабілітаційних послуг;
- забезпечення можливості участі цієї категорії громадян в екскурсіях, тематичних пікніках, відвідуваннях пам'яток історії та культури, визначних місць та подій тощо, шляхом здійснення часткового відшкодування внутрішньо переміщеним особам витрат на транспортні послуги у разі організації таких заходів громадськими формуваннями;
- забезпечення можливості відвідування дітьми внутрішньо переміщених осіб кіносеансів у м. Біла Церква, шляхом здійснення часткового відшкодування батькам таких дітей витрат на придбання квитків у разі організації таких заходів громадськими формуваннями.
- надання грошової допомоги для підтримки дітей внутрішньо переміщених осіб, які йдуть до першого класу або є випускниками загальноосвітніх закладів міста Біла Церква тощо.

Координацію та контроль за ходом виконання Програми здійснюватиме управління соціального захисту населення Білоцерківської міської ради.

Скільки квартир отримали переселенці у великому прифронтовому місті (Gazeta.ua).

У Маріуполі за два роки була придбана 131 квартира для тимчасового проживання переселенців, а також реконструйовано два житлових багатоквартирних будинки.

«Під час візиту обговорювалося з начальником управління міського майна Маріупольської міської ради питання забезпечення житлом ВПЛ. Встановлено, що протягом 2017–2018 рр. за кошти державного і місцевого бюджетів було придбано 131 квартира для тимчасового проживання ВПЛ, а також реконструйовано два житлових багатоквартирних будинки (усього 39 квартир)», – повідомляє прес-служба уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

За інформацією моніторів, у 2019 р. в Маріуполі запланована покупка квартир на суму 22 млн грн.

100 першокласників отримали канцелярські набори до нового навчального року ([Мост](#)).

23 серпня в приміщенні Міського гуманітарного центру для роботи з ВПО Херсонський міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді організував дитяче свято для дітей-першокласників із сімей, які опинились у складних життєвих обставинах та перебувають на обліку центру, і отримують соціальні послуги на безоплатній основі.

Спеціалісти Херсонського міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді підготували розважальну програму.

25 дітлахів, які цього навчального року підуть у перший клас, отримали канцелярські набори, до яких входить усе необхідне для навчання у школі (зошити, ручки, клей, кольорові фломастери, альбом для малювання та фарби, олівці, ножиці, циркуль тощо).

Керівник Тернопільського благодійного фонду «Карітас» отець Андрій Марчук заявив, що 250 малозабезпечених дітей, дітей переселенців та учасників АТО тримали «Шкільні портфелики» від Тернопільського «Карітасу» ([TeNews](#)).

(...). До акції долучилося чимало благодійників – людей, які приносили всі ці речі та здавали кошти на них. У день вручення портфеликів працівники «Карітасу» також запросили для дітей аніматорів, які з ними грали в ігри та розважалися.

Понад 120 шкільних портфелів вручили запорізьким дітлахам представники благодійного фонду «Карітас» ([UA: Запоріжжя](#)).

Понад 120 шкільних портфелів вручили запорізьким дітям представники благодійного фонду «Карітас». Вручення відбулось 30 серпня в рамках Всеукраїнської акції «Шкільний портфель» у Парку відпочинку «Дубовий гай». Такі заходи на території України влаштовуються 20-й рік поспіль.

(...). Цьогоріч в акції «Шкільний портфель» уперше взяли участь і представники запорізького менонітського центру. Батьки канадійця Бена Стоббе – родом із Молочної та Хортицької колоній. У Канаді Бен разом із членами своєї благодійної організації збирає кошти на допомогу місцевому менонітському центру.

Акція «Шкільний портфель» крокує Запорізькою областю. (...).

Відбулося засідання комісії ([Волноваська районна державна адміністрація](#)).

29.08.2019 р. відбулося засідання комісії з питань призначення (відновлення, припинення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам під керівництвом в. о. голови райдержадміністрації, голови комісії О. Сидоренко.

На порядку денному були розглянуті питання щодо призначення або відмову у призначенні соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам.

На засіданні комісії заслухали інформацію про перевірку фактичного проживання 189 ВПО. За результатами перевірки встановлено, що:

- у 12 осіб факт проживання не підтверджено;
- одна особа не мешкає за вказаною адресою;
- 176 осіб фактично проживають за вказаними адресами.

За наданою інформацією комісія вирішила:

- відмовити 13 особам у призначенні соціальних виплат;
- призначити соціальні виплати 176 особам.

Уряд виділив Кременчуку кошти на будівництво дитячого центру й квартир для переселенців з Донбасу ([Програма Плюс](#)).

Кременчуцькі чиновники переглянуть цифри міського бюджету й збільшать його через надходження спеціальних урядових траншів для виконання в місті програм державного фонду регіонального розвитку.

Місто отримає урядові кошти для вирішення двох проблем.

Перша – це спорудження другого корпусу реабілітаційного центру для дітей у Крюкові.

Друга – будівництво квартир для переселенців з Донбасу, для чого перебудовуються нежитлові приміщення на вулицях Східній та Молодіжній.

Як переселенцям та військовим отримати компенсацію на житло в Херсоні ([Гривна](#)).

(...). На Херсонщині підписали Меморандум про підтримку переселенців.

Наразі воїнів антитерористичних операцій та переселенців очікує чергове приємне нововведення – отримати компенсацію за не надане житло.

Заступник голови Департаменту соціального захисту населення В. Рильська:

«Щоб отримати компенсацію, потрібно обов’язково перебувати у статусі внутрішньо переміщеної особи (ВПО), стояти на квартирному обліку та звернутися за місцем проживання до управління соціального захисту. Під час звернення військовий АТО повинен мати при собі пакет особистих документів.

Що стосується саме переселенців, то їхній перелік значно менший: звичайно, посвідчення особи, яка звертається до управління соціального захисту; обов’язково довідку ВПО для кожного члена родини; згоду кожного повнолітнього члена сім’ї щодо включення їх у розрахунок грошової компенсації; копії документів, що підтверджують родинні стосунки.

Упродовж п’яти днів від дати прийняття заяви органи соцзахисту проведуть обстеження матеріально-побутових умов ВПО. Далі винесуть подання про виплату грошової компенсації до комісії не пізніше ніж через три робочих дні. Упродовж п’яти днів комісія розгляне заяву та дасть відповідь. У випадку погодження буде розрахована сума компенсації. Гроші будуть зараховані на спеціальний рахунок в Ощадбанку, який вам потрібно відкрити.

Надані кошти особи мають право витратити тільки на придбання житла. Особиста житлова площа має з’явитися у ВПО протягом року з дня нарахування компенсації.

Згідно з інформацією Міністерства соціальної політики України, цього року на відшкодування житла для переселенців Уряд направив понад 24 млн грн.

Президент України Володимир Зеленський розширив склад робочої групи з реінтеграції Криму й Донбасу ([Радіо Свобода](#)).

Президент України В. Зеленський додав нових членів до складу робочої групи з питань тимчасово окупованих територій, яка працює в рамках Комісії з питань правової реформи. Відповідний указ 22 серпня був оприлюднений на офіційному сайті Офісу Президента.

Згідно з документом, до робочої групи увійшли:

- виконавчий директор громадської організації «Громадський холдинг» Т. Дурнева;
- менеджер громадської організації «Центр інформації про права людини» О. Луньова;
- директор громадської організації «Українська правова консультативна група» Н. Волкова.

Указ набирає чинності з дня оприлюднення.

Результати засідання комісії з питань призначення (відновлення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам ([Луцька міська рада](#)).

Департамент соціальної політики Луцької міської ради повідомляє, що 22.08.2019 р. відбулося засідання комісії з питань призначення (відновлення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам.

На засіданні вищезазначеної комісії всього розглянуто 13 звернень громадян (прийнято позитивне рішення – 13).

Кам'янський виконком затвердив вартість навчання у музичних школах ([UkrainianTime](#)).

На серпневому засіданні члени виконавчого комітету міськради Кам'янського затвердили нові тарифи для навчання в музичних школах на 2019–2020 рр. Відповідний проект уже опублікований на сайті КМР. Плату планують встановити щомісячну. Для кожної спеціальності вона буде різною...

Половину від вартості сплачуватимуть діти-переселенці.

Управління соціального захисту населення райдержадміністрації повідомляє ([Мар'їнська районна державна адміністрація](#)).

Управлінням соціального захисту населення райдержадміністрації проведено з 19.08.2019 р. до 23.08.2019 р. таку роботу:

- прийнято 90 заяв для призначення різних видів державних соціальних допомог, документи перебувають в обробці;
- видано 94 довідки особам, які переміщуються з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції;
- продовження адресної соціальної допомоги – 86;
- державними соціальними інспекторами проведено перевірку заявників на призначення соціальної допомоги, житлових субсидій. Обстежено 135 родин.

Міжнародна підтримка сільського господарства буде корисною і своєчасною ([Голос України](#)).

Реалізацію проекту надання надзвичайної допомоги та розвитку кластерної системи у сфері сільського господарства обговорили на зустрічі голова Луганської обласної державної адміністрації В. Комарницький з координатором програм Продовольчої та сільськогосподарської ООН (ФАО) в Україні Х. Саттаровим.

Голова Луганської обласної державної адміністрації Віталій Комарницький просив підтримати і переміщений Луганський національний аграрний університет, який наразі базується у Старобільську. (...).

Сторони домовилися щодо регулярних зустрічей, на яких спільні дії розглядатимуться більш детально.

У Пологи́вському районі перебувають 2388 переселенців ([ПІК](#)).

Управління соціального захисту населення повідомляє, що продовжується робота щодо поновлення всіх соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам. Засідання комісії щодо поновлення виплат відбулося 15 серпня. На комісії було розглянуто 16 заяв щодо призначення (відновлення) соціальних виплат.

Усього по району на обліку перебувають 2388 осіб, серед них отримують пенсії 1334 особи, адресну допомогу на проживання – 205 осіб, соціальні виплати – 27 осіб.

У Житомирській міськраді визначили порядок надання тимчасового житла переселенцям, який ще має затвердити виконком (Житомир.info).

У Житомирській міській раді сформулювали порядок, що визначає механізм надання переселенцям житла в тимчасове користування.

20 серпня на сайті Житомирської міської ради опублікували проект рішення виконкому «Про затвердження Порядку розподілу та надання в тимчасове користування житлових приміщень з фонду житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб».

«Внутрішньо переміщеній особі та членам її сім'ї безоплатно надається житлове приміщення з фонду житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб за місцем фактичного проживання/перебування в межах території обслуговування виконавчих органів Житомирської міської ради, у яких зазначені особи та члени їхніх сімей перебувають протягом року на обліку в Єдиній інформаційній базі даних про внутрішньо переміщених осіб», – ідеться в додатку до проекту рішення.

Зазначено, що першочергове право на забезпечення житловим приміщенням з фондів житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб мають сім'ї внутрішньо переміщених осіб з неповнолітніми дітьми, вагітні жінки, особи, які втратили працездатність, та особи пенсійного віку з числа внутрішньо переміщених осіб.

Потреба в житлових приміщеннях з фонду визначається в розмірі не менш як 6 кв. м на одну особу.

«Пріоритетність надання внутрішньо переміщеним особам житлових приміщень з фондів житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб визначається за кількістю балів, що набере внутрішньо переміщена особа/сім'я, за такою системою нарахування балів:

1) пріоритетні критерії (нараховуються на сім'ю за найвищим показником):

- сім'ї з трьома і більше неповнолітніми дітьми – 27 балів;
- сім'ї з двома неповнолітніми дітьми – 26 балів;
- сім'ї з однією неповнолітньою дитиною – 25 балів;
- сім'ї, у складі яких є вагітні жінки, – 24 бали;

– сім'ї, у складі яких є особи, які втратили працездатність, – 23 бали;

- сім'ї, у складі яких є особи пенсійного віку, – 22 бали», – зазначено в додатку до проекту рішення.

У додатку також описаний механізм нарахування балів іншим категоріям осіб (тим, що не відповідають «пріоритетним критеріям»).

У разі рівної кількості балів пріоритет на отримання житлових приміщень з фонду житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб має особа, заява якої була зареєстрована раніше за часом.

Зазначено, що житлові приміщення з фонду житла надаються в тимчасове користування на строк до одного року з можливістю продовження на наступний строк у разі відсутності змін у їхньому статусі та якщо вони не набули іншого місця проживання.

Додатком передбачено також обов'язок внесення плати за житлово-комунальні та інші послуги: такий обов'язок виникає з дня підписання внутрішньо переміщеною особою та уповноваженим органом або уповноваженою ним особою договору користування. Встановлені законодавством пільги та субсидії надаються користувачам житлових приміщень на загальних підставах.

У столиці організують безкоштовні екскурсії для атовців та переселенців ([ІА «Погляд»](#)).

До Дня незалежності України ГО «Гільдія професійних екскурсоводів та гідів-перекладачів» проведе три безкоштовні екскурсії: для воїнів АТО, членів їхніх родин, переселенців та представників посольств іноземних держав у Києві.

Учасники екскурсії пройдуть площами столиці, де відбувались найголовніші події і згадають важливі історичні моменти та людей, які змінювали історію рідної країни. Маршрут заходу: Софійський майдан – майдан Незалежності – майдан Конституції.

На Луганщині діятиме всеукраїнський волонтерський табір «Будуємо Україну разом» ([Луганська обласна військово-цивільна адміністрація](#)).

Протягом вересня – жовтня у Луганській області відбуватимуться волонтерські табори «Будуємо Україну разом», у яких візьмуть участь волонтери з усієї України.

Під час таборів буде надана допомога соціально незахищеним сім'ям з облаштування їхніх помешкань. Також волонтери розпочнуть ремонт нового молодіжного центру смт. Борівське «Твій вибір» та центру соціальної згуртованості та самоорганізації громади с. Боброве.

Так, табір буде проведено в м. Сєвєродонецьк (сmt. Борівське) із 6 вересня до 16 вересня та в смт. Станиця Луганська з 27 вересня до 11 жовтня.

«Будуємо Україну разом» (БУР) – це волонтерська програма, яка через спільну працю об'єднує активну молодь, виховує в ній соціальну відповідальність та розвиває локальні громади у різних куточках України.

БУР допомагає сім'ям військових та переселенців, багатодітним сім'ям та родинам з дітьми, що мають інвалідність. Крім того, важливим напрямом роботи БУР є розвиток локальних громад – через створення громадських просторів та молодіжних хабів, спільною працею волонтерів БУРу та громади, спільними вечорами за кіно чи лекцією, спільними співами навколо ватри і міцними обіймами на прощання.

Щоб стати волонтером табору та долучитись до спільної роботи на будівельних об'єктах, відвідати культурно-освітню програму, необхідно заповнити анкету за посиланням: <https://cutt.ly/lhG992>.

Розширюємо співробітництво ([Донецький обласний центр зайнятості](#)).

Директор Донецької обласної служби зайнятості В. Рибалко провела робочу зустріч із заступником директора Департаменту реалізації політики зайнятості Державної служби зайнятості В. Мельник та представником проекту USAID «Економічна підтримка Східної України» В. Моїсєєвим

Під час розмови були обговорені подальші напрями розширення форм співпраці партнерів, зокрема щодо допомоги громадянам, які постраждали внаслідок конфлікту на Сході України, отримати необхідні знання для відкриття своєї справи, а роботодавцям – покращити свою діяльність, вийти на нові ринки і розвиватися завдяки сталим та інклюзивним бізнес-моделям.

Однією з ключових тем було проведення протягом вересня – жовтня поточного року дводенних тренінгів для фахівців центрів зайнятості Донецької області, щодо підвищення їхньої компетенції з основ бізнес-планування та техніки пошуку роботи.

Проект USAID «Економічна підтримка Східної України» спрямована на поліпшення економічної ситуації постраждалих від конфлікту територій на Сході України.

Начальник інспекції з благоустрою Слов'янська Людмила Скиба заявила, що у Слов'янську куплять квартири для переселенців: бюджет уже узгоджений ([ProfiDOM.com.ua](#)).

Як стало відомо з Національної енциклопедії будівництва ProfiDom.com.ua. в Слов'янську (Донецька обл.), міська влада викуповуватиме в комунальну власність у городян квартири для забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб. На 3 млн 424 тис. грн коштів з державного та обласного бюджетів придбають 10 двокімнатних квартир для тимчасового використання.

Свого часу Слов'янська міська рада звернулася до Міністерства з питань тимчасово окупованих територій зі своєю пропозицією, щоб придбати житло (квартири) для тимчасово переміщених осіб, зареєстрованих у

Слов'янську і не мають житла. Отримали позитивний результат – міністерство нам дало згоду і вирішило з державного бюджету за рахунок субвенції виділити кошти в сумі 1 млн 712 тис. грн. Це пайова участь 50 на 50. Спочатку було вирішено, що друга частина піде за рахунок місцевого бюджету. Але буквально місяць тому відбулися зміни, і нам вирішили дати субвенцію, теж 1 млн 712 тис. грн. з обласного бюджету. Тому місцевий бюджет тут не буде задіяний і квартири будуть купуватися за рахунок обласного та державного.

Житло купуватиметься на вторинному ринку. Придбають 10 двокімнатних квартир загальною площею 432 кв. м сумарно на 3 млн 424 тис. грн. Тобто в середньому одна 2-кімнатна квартира площею 43,2 кв. м обійдеться в 342,4 тис. грн або 13 550 дол.

На засіданні виконкому Слов'янської міськради був затверджений «Порядок придбання у 2019 р. на вторинному ринку впорядкованого житла (квартир) для надання в тимчасове користування внутрішньо переміщеним особам». Тепер його необхідно затвердити на сесії міськради, яка відбудеться у вересні. Підсумковий документ буде опублікований на сайті міськради (поки розміщений проект рішення).

Відповідно, після затвердження порядку ми вже будемо мати право діяти і приймати заяви. У документі все детально обговорюється. Наприклад, там зазначено перелік документів, які люди нам повинні надати, вартість 1 кв. м (вона не повинна перевищувати більш 7925,92 грн) та інше.

Також була створена спеціальна конкурсна комісія з 17-ти членів – це профільні фахівці, громадські працівники, депутати міськради, співробітники міського Управління соціального захисту населення. Комісія розглядатиме пропозиції щодо житла і визначить переможців, у яких місто закупить квартири. «Варіанти будуть розглядатися на підставі конкурсу. Власники квартир подаватимуть конкурсні пропозиції з необхідним переліком документів. І будуть вибиратися ті квартири, які підходять за параметрами. Важливо, щоб вони відповідали санітарним і технічним нормам.

(...). Комунальне житло буде надаватися за договором оренди в тимчасове користування, уякому буде визначений термін проживання. Формально – це один рік, але термін може бути продовжений. Наприклад, для місцевих жителів, які можуть протягом цього року поступово відновлювати свої зруйновані будинки. Але якщо вони не встигли закінчити роботи, то договір оренди продовжується. Переселенці будуть користуватися цим житлом доти, доки у нас відпаде необхідність у цьому.

Закарпатські поліцейські приймали дітей з прифронтових міст ([Час Закарпаття](#)).

Минулого місяця на Закарпаття з навчально-ознайомчим візитом прибули діти, які проживають в м. Мар'їнка та Авдіївка, Попасна, та в Попаснянському районі.

Ідеться про дітей із сімей зі складними життєвими обставинами та сімей ВПО. З такою ініціативою виступила ювенальна превенція Слов'янського відділу поліції.

В Ужгород приїхали дві групи дітей із шкільними педагогами, психологами та тренерами-офіцерами ювенальної превенції. Ідею втілили в проєкті «Наш шлях – від зернятка до ниви!» Проєкт реалізується в рамках програми відновлення і розбудови миру на Сході України, у Луганській, Донецькій, Запорізькій, Дніпропетровській областях ПРООН за підтримки міжнародних партнерів ЄС, Європейського інвестиційного банку, урядів Данії, Нідерландів, Норвегії, Швеції, Швейцарії та Японії. За відкритими даними ЮНІСЕФ з 2014 р. понад 700 навчальних закладів на Сході України постраждали, чи повністю зруйновані, чи частково пошкоджені. Це кожна п'ята школа на сході. Діти перебувають у стресовому стані постійно, щодня вони ризикують своєю безпекою, своїм життям, для того щоб потрапити до школи. Вчителі та психологи наголошують на тому, що поведінка дітей змінюється, стають агресивними.

Саме тому, щоб боротися з такими наслідками, був створений проєкт. Мета – згуртувати громади, знизити психологічний тиск, об'єднати і посилити взаємодію. У результаті буде створено 10 груп порозуміння у школах Донецької та Луганської областей. Як розповідають організатори, діти під час тренінгів стають більш активними і більш відкритими.

Інспектор з ювенальної превенції Слов'янського відділу поліції в Донецькій області, майор поліції Наталія Язан:

Проєкт спрямований на створення шкільних служб порозуміння, щоб діти виступали в ролі медіаторів та могли вирішувати конфлікти. «Програма візиту на Закарпаття включає ознайомлення дітей з прикладами взаємодії поліції та населення на засадах партнерства у м. Ужгород та Мукачево, які спрямовані на налагодження тісних довірчих стосунків з дітьми та молоддю, налагодження товариських стосунків з однолітками із Західної України, що сприятиме подоланню соціальної ізоляції та дезінтеграції, а також проведення тренінгів «Базові навички медіатора Шкільної служби порозуміння» для дітей на мирній території, що значно сприятиме оволодінню знаннями з медіації та процесу психологічного розвантаження. Тренінги проводять сертифіковані тренери з медіації зі складу офіцерів ювенальної превенції Слов'янського відділу поліції ГУНП у Донецькій області.

Начальник сектора ЮП УПД ГУНП у Закарпатській області А. Курта:

Співпраця правоохоронців Закарпаття та Донеччини розпочалася з проєкту «Схід і Захід разом», започаткований колишнім начальником ГУНП у Закарпатській області С. Князєвим у 2014 р. Тоді багато дітей приїжджало на Закарпаття з лінії розмежування, це були і діти учасників АТО, і загиблих військових, поліцейських. Відпочивали в санаторіях області, оздоровлювалися. А також мали багато заходів. Складали карту України з пазлів, що символізувало єдність країни.

**Заступник начальника Управління патрульної поліції в
Закарпатській області Валерій Найман:**

Співпраця з ПРООН розпочалася у 2017 р., коли відбувся перший візит правоохоронців з Донецької та Луганської областей. Далі були навчальні візити, покликані зламати стереотипи, стати ближчими до громади. З того часу в нас побувало близько 100 гостей зі Сходу. За два роки ми ділилися власним досвідом у сфері поліція – громадськість з чотирма делегаціями. Нині у рамках цього візиту 25 дітей ознайомлюються з нашим автопарком, матеріально-технічним забезпеченням, структурою.

Інспектор з ювенальної превенції Біловодського ВП в Луганській області, старший лейтенант Олександр Сергієнко:

Дійсно, завдяки цій програмі діти зрозуміли що Україна – це не тільки захід чи центр. І розвіяли міф про якесь вороже ставлення регіонів один до одного. Активно брали участь у тренінгах, відпочивали, знайомилися з місцевими історичними пам'ятками. Дуже сподіваємося, що це лише початок нашої роботи. Нашою метою є створення своєї Служби порозуміння.

**Кабмін ухвалив постанову, що дасть можливість посилити
соцзахист переселенців ([Укрінформ](#)).**

Кабінет Міністрів України ухвалив постанову, реалізація якої дасть можливість посилити соціальний захист внутрішньо переміщених осіб та забезпечити адресність надання грошової допомоги.

Відповідна Постанова «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 р. № 505 і № 509» ухвалена на засіданні в середу, інформують у Мінсоцполітики.

«Реалізація акту дасть можливість посилити соціальний захист внутрішньо переміщених осіб та забезпечити адресність надання грошової допомоги», – ідеться в повідомленні.

Зокрема, постановою передбачено врегулювати питання виплати грошової допомоги особам з інвалідністю I групи та особам, які за висновком лікарсько-консультативної комісії не здатні до самообслуговування і потребують постійної сторонньої допомоги, АТ «Укрпошта» з доставкою за фактичним місцем проживання / перебування таких осіб.

Крім того, передбачено надати право на отримання грошової допомоги особам, які досягли пенсійного віку, та особам, які досягли 18-річного віку та продовжують навчання за денною формою в закладах освіти, також – підвищити загальний розмір грошової допомоги, що виплачується на сім'ю, до складу якої входять двоє і більше осіб з інвалідністю (дітей з інвалідністю).

**Печерське управління праці та соціального захисту населення
допомагає внутрішньо переміщеним особам ([Печерська районна в місті
Київ державна адміністрація](#)).**

15 серпня відбулося засідання комісії з питань призначення (відновлення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам, на якому розглянули 63 заяви, подані громадянами.

Після розгляду справ комісією прийнято рішення призначити соціальні виплати 60 заявникам та відмовити у призначенні трьом особам, зокрема:

- управлінню праці та соціального захисту населення Печерської райдержадміністрації призначити соціальні виплати 49 внутрішньо переміщеним особам та відмовити у призначенні (відновленні) щомісячної адресної допомоги трьом особам;

- Головному управлінню Пенсійного фонду України в місті Київ (відділ обслуговування громадян № 6 управління обслуговування громадян) призначити пенсійні виплати 11 заявникам.

Літня школа «Внутрішнє переміщення в Україні: від викликів до дій» ([Надвірнянська районна державна адміністрація](#)).

У Яремчі запустили проект Ради Європи «Внутрішнє переміщення в Україні: від викликів до дій» за участю міністра з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб В. Черниша. У роботі літньої школи взяла участь начальник управління з питань виплати пенсії головного управління Пенсійного фонду України в Івано-Франківській області Г. Осадчук.

Під час заходу розглядалися питання стосовно вдосконалення національного законодавства України щодо захисту прав людини внутрішньо переміщених осіб, судових спорів щодо питань пенсійного забезпечення та соціального захисту, а також стосовно соціальних прав та пенсійних виплат для внутрішньо переміщених осіб та інших осіб, які постраждали від конфлікту.

За підсумками роботи літньої школи були надані рекомендації щодо забезпечення недискримінаційного порядку призначення та виплати пенсій та соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам.

Співпраця з Німецьким товариством міжнародного співробітництва (GIZ) ГмбХ важлива для успішного впровадження соціальних послуг ([Міністерство соціальної політики України](#)).

У Мінсоцполітики відбулася зустріч генерального директора Директорату соціальних послуг та інтеграції Міністерства соціальної політики України Ю. Гайдаржи з представниками Німецького товариства міжнародного співробітництва (GIZ) ГмбХ.

Під час зустрічі сторони визначились із очікуваними результатами майбутнього проекту з розбудови структур надання послуг та освітнього потенціалу для психосоціального забезпечення у Східній Україні. Так, у результаті виконання поставлених завдань очікується посилення спроможності з надання соціальних послуг та здійснення соціальної роботи працівників державних закладів через розробку та впровадження відповідних

навчальних програм, методичних матеріалів, підготовку працівників-тренерів, а також забезпечення доступу малозабезпечених верств населення та внутрішньо переміщених осіб до послуг психосоціальної підтримки, які відповідають потребам.

Генеральний директор Директорату соціальних послуг та інтеграції Міністерства соціальної політики України Юлія Гайдаржи:

Наша робота повинна бути покроковою, і головне це зробити так, щоб отримані знання поширювались і застосовувались на місцях.

Сторони обговорили подальшу співпрацю, розставили основні пріоритети та визначили подальший план роботи.

Шведський фонд профінансує стипендії для навчання ІТ-спеціалістів у Херсоні ([Інформаційне агентство «ПІК – Південна інформаційна Компанія»](#)).

Шведський фонд Iosa Arma Nostra разом з Beetroot Academy профінансують стипендії для переселенців з тимчасово окупованих територій, учасників бойових дій і людей, чиї батьки загинули або були поранені в АТО.

Iosa Arma Nostra надає стипендії, щоб надати ІТ-освіту для початку кар'єри. Це забезпечить нові та стабільні економічні можливості для сімей та молодих людей, чиї життєві умови погіршилися через війну.

Для участі у програмі ти маєш підпадати під одну із соціальних категорій:

- переселенці з тимчасово окупованих територій: Донецької, Луганської областей та Криму (zareestrovani na vказаних територіях 31.12.2013 р. або пізніше);

- люди, чиї батьки загинули або були поранені в АТО;

- учасники бойових дій.

Також ти маєш підпадати під одну з вікових категорій:

- дата твого народження 01.01.1997 р. або пізніше;

- у тебе (під опікою) є дитина (підопічний), народжений/а 01.01.2003 р. або пізніше.

Часткова стипендія: покриває 80 % вартості навчання; студент сплачує 20 %. Деталі за посиланням: beetroot.academy

НОВИНИ ІЗ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ТА РЕГІОНАЛЬНИХ ІНТЕРНЕТ-ПРЕДСТАВНИЦТВ СУСПІЛЬНО ЗНАЧУЩИХ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

Питання стратегічного розвитку Луганщини обговорили в облдержадміністрації

Засідання колегії Департаменту економічного розвитку, зовнішньоекономічної діяльності та туризму Луганської облдержадміністрації відбулося 29 серпня.

Директор департаменту С. Медведчук нагадав, що голова Луганської обласної державної адміністрації, керівник обласної військово-цивільної адміністрації В. Комарницький визначив перелік проблемних питань області, що потребують першочергового вирішення.

«Серед пріоритетів – будівництво залізничної гілки, ремонт автомобільних доріг, відновлення третинного рівня медицини, а також створення комфортних умов для ведення бізнесу та ефективне й раціональне використання державних коштів. Ці завдання пройдуть червоною лінією у Стратегії регіонального розвитку Луганської області на період 2021–2027 рр. Також ці питання будуть відображені в Програмі економічного і соціального розвитку області», – зазначив С. Медведчук. Він також наголосив, звертаючись до присутніх, що програмні документи мають бути підготовані не для звітності, а реально сприяти розвитку економіки та підвищенню рівня життя громадян.

Під час розгляду питання стратегічного планування регіонального розвитку було зауважено, що Стратегія розвитку області до 2027 р. і План заходів з її реалізації на 2021–2023 рр. повинні бути затверджені до 15 січня 2020 р. Відповідно до змін до діючого законодавства у систему стратегічного планування регіонального розвитку обов'язково має бути впроваджена смарт-спеціалізація. Розпорядженнями голови облдержадміністрації створено робочу групу з розробки Стратегії та керівний комітет. До їхнього складу увійшли представники бізнесу, органів влади, громадських організацій та інших суб'єктів регіонального розвитку. Але, незважаючи на те, що група вже сформована, запросив приєднатись до неї всіх зацікавлених. Він зазначив, що розроблення обласної стратегії здійснюється з урахуванням стратегій розвитку районів, міст, ОТГ області.

Таким чином, дії обласної та місцевої влади повинні бути синхронізовані. Тому містам обласного підпорядкування, райдержадміністраціям та новоствореним ОТГ рекомендовано розпочати роботу щодо підготовки стратегій розвитку територій на 2021–2027 рр. із забезпеченням інформування громадськості про хід цієї роботи.

Крім того, під час колегії було наголошено, що актуальним питанням регіонального розвитку є збільшення притоку інвестицій, як внутрішніх, так і зовнішніх, створення умов для їхнього використання із забезпеченням

максимального економічного та соціального ефекту від їхньої реалізації. Увагу присутніх було звернено на наявні дієві інструменти залучення інвестицій, які виділяє Європейський Союз для Сходу України. Це ті кошти, що можуть бути додатково залучені до бюджетів громад. Дієвими інструментами такої допомоги є реалізація Програми підтримки секторальної та регіональної політики України та Надзвичайної кредитної програми для відновлення України ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Запроваджено технологію призначення пенсії «в один дотик»

Про впровадження технології призначення пенсії «в один дотик» розповіла начальник головного управління Пенсійного фонду України в Луганській області О. Шарунова.

Вона зазначила, що у 2019 р. активно впроваджується єдиний стандарт обслуговування громадян у ПФУ. Майже всі зали обслуговування та очікування відремонтовані та приймають громадян у поліпшених умовах.

Крім того, люди стали частіше користуватися порталом електронних послуг ПФУ (<https://portal.pfu.gov.ua/>).

О. Шарунова пояснила, як саме користуватися особистим кабінетом, підписатися на смс-інформування, перевірити, чи спрямовані страхові внески до пенсійного фонду, стаж роботи, чи відбувся перерахунок пенсії, роздрукувати довідку с QR-кодом тощо.

За її словами, це має значно заощадити час громадянам, які звертаються на призначення пенсії. Завдяки впровадженій послугі копії документів, необхідних для оформлення пенсії, можна відправити до органів ПФУ в онлайн-режимі, минаючи черги. Для цього необхідно мати лише електронний цифровий підпис та доступ до інтернет-мережі. Тож, при призначенні пенсії до органів ПФУ необхідно прийти лише один раз – для ідентифікації. На цей час на Луганщині вже понад 20 осіб звернулися для отримання та перерахунку пенсії через портал електронних послуг ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Цьогоріч для області на закупівлю лікарських засобів передбачено понад 83 млн грн

За перше півріччя вже використано 29871,70 тис. грн, що становить від плану 36 %. Для забезпечення хворих лікарськими засобами закладами охорони здоров'я витрачено 10242,70 тис. грн позабюджетних коштів, що становить 85 % від загальної суми залучених позабюджетних коштів. Крім того, у зазначений період до області надійшло лікарських засобів, закуплених за кошти державного бюджету, на загальну суму 53134,9 тис. грн. Витрати коштів на лікарські засоби на один ліжко/день у районних лікарнях у середньому становить 10,56 грн, у міських – 26,05 грн, в обласних – 24,41 грн. Загальна сума витрачених коштів на лікарські засоби у розрахунку на один випадок стаціонарного лікування в середньому становить 1,478 тис. грн. Під час надання екстреної медичної допомоги витрати на

лікарські засоби в розрахунку на один виклик за перше півріччя в середньому становили 14,67 грн. ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

На Луганщині визначено пріоритети розвитку освіти

Голова Луганської обласної державної адміністрації, керівник обласної державної адміністрації В. Комарницький узяв участь у серпневій конференції педагогічних працівників області «Реформування освітньої галузі Луганщини: виклики та сучасні рішення».

Очільник області привітав освітян та висловив їм вдячність за важку й надзвичайно важливу, самовіддану працю. В. Комарницький окреслив головні аспекти розвитку освітньої галузі Луганщини. «Нова українська школа – це ключова реформа не тільки Міністерства освіти і науки, а й усієї нашої держави. Реформа передбачає всебічне застосування інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі, управлінні закладами освіти і системою освіти. Запровадження цих технологій в освітній галузі має перейти від одноразових проєктів у системний процес, який охоплює всі види діяльності», – зауважив голова облдержадміністрації.

У поточному році область отримала майже вдвічі більше освітньої субвенції. Тому В. Комарницький звернувся до керівників міст та районів, селищних рад узяти під особистий контроль своєчасне використання коштів. «Функціонування мережі опорних шкіл на Луганщині, забезпечення необхідної інфраструктури, фінансової стійкості та ефективного використання освітньої субвенції перебуває в полі відповідальності органів місцевого самоврядування. Відтак, їхня діяльність буде перевірена та проаналізована», – зазначив очільник області.

Одним із важливих завдань для системи освіти області, за його словами, є ліквідація черг у заклади дошкільної освіти. Так, у цьому році було створено 390 додаткових місць, і цю роботу буде продовжено. До кінця 2019 р. буде доповнено 440 додаткових місць у Северодонецьку, Новопсковському, Попаснянському, Марківському, Новоайдарському районах, Біловодській та Чмирівській об'єднаних територіальних громадах. Завдяки роботі дев'яти освітніх центрів «Донбас – Україна» випускники з тимчасово окупованої території області та «сірої зони» подали 738 заяв для вступу до українських закладів вищої освіти за спрощеною процедурою.

Щоб зупинити відтік молоді з Луганщини, В. Комарницький запропонував розробити «дорожню карту» заходів, спрямованих на розвиток вищої освіти в регіоні з тим, щоб університети та коледжі мали належні умови для проведення вступної кампанії й процесу навчання, а випускники вишів були забезпечені перспективною роботою на підприємствах області та житлом. «У вересні я збираю Раду ректорів закладів вищої освіти із залученням широкого кола роботодавців з визначенням найбільш актуальних професій для нашого регіону», – сказав голова облдержадміністрації.

Також В. Комарницький нагадав про реформування системи інституційного догляду й виховання дітей та необхідність створення умов для залучення кваліфікованих педагогічних кадрів ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Юрій Погуляйко – перший заступник голови Луганської облдержадміністрації

22 серпня В. Комарницький своїм розпорядженням призначив Ю. Погуляйка на посаду першого заступника голови обласної державної адміністрації.

Юрій Михайлович Погуляйко народився в селі Верхнєшеви́рьовка Краснодонського району Луганської області 12 листопада 1978 р.

Має три вищі освіти. Закінчив Луганський державний аграрний університет (менеджер організацій і підприємств), Міжрегіональну академію управління персоналом (юрист), Академію управління Міністерства внутрішніх справ (юрист).

Трудову біографію почав дільничним інспектором міліції, оперуповноваженим відділення Державної служби боротьби з економічною злочинністю Краснодонського міського відділу УМВС України в Луганській області.

Проходив службу на посадах рядового начальницького складу в органах внутрішніх справ МВС України в Миколаївській, Дніпропетровській, Чернігівській та Луганській областях, потім – у Національній поліції України.

Останнє місце роботи до призначення першим заступником голови Луганської облдержадміністрації – служба в податковій міліції Головного управління ДФС у Донецькій області. Сімейний стан – одружений, має двох дітей ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

В області презентували грантову програму для молодіжних ініціатив UPSHIFT Україна

У Северодонецьку відбулась прес-конференція, на якій була представлена програма для молодіжних ініціатив UPSHIFT Україна.

Спікерами виступили голова Краматорського офісу ЮНІСЕФ Р. Шейко, керівник програми UPSHIFT Україна М. Ладиженська, начальник управління міжнародної технічної допомоги, європейської інтеграції та інвестиційної діяльності Департаменту міжнародної технічної допомоги, інноваційного розвитку та зовнішніх зносин облдержадміністрації М. Снопенко та заступник начальника управління молоді та спорту облдержадміністрації Є. Ратіхіна.

Під час заходу зазначено, що цей проект впроваджуватиметься в Луганській області у 2019–2020 рр.

Долучитись до нього зможуть молоді люди віком від 14 до 21 року в командах по 3–5 учасників.

«Програма UPSHIFT Україна може надати молоді сучасні компетенції для створення власних проєктів, навички командної роботи, а головне – вони зможуть отримати досвід роботи та спробувати свої сили в реалізації власних ідей», – зазначила М. Ладиженська.

Під час прес-конференції підкреслено, що такі проєкти потрібні молодим людям, адже саме представники цієї вікової категорії найбільш активні та ініціативні.

Проєкт UPSHIFT, окрім сучасних знань, надасть можливість учасникам отримати підприємницькі навички та реалізувати власні ініціативи.

На Луганщині заплановано дві хвили проєкту – у вересні та листопаді. Відібрані команди проходять тренінги, їм забезпечується тривале наставництво та стартова фінансова підтримка їхніх соціальних проєктів на суму від 60 до 80 тис. грн. Наразі вже розпочато набір учасників для молодих мешканців Сєвєродонецька та прилеглих міст.

Координатор програми UPSHIFT Україна у Сєвєродонецьку А. Самарська-Денищенко.

Більш детальну інформацію можна отримати у координатора за телефоном (050) 834 22 95, форма для реєстрації учасників: https://docs.google.com/.../1FAIpQLSfypg3BT86FEmY4_q.../viewform.

Зазначимо, програма здійснюється Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ) за підтримки Європейського Союзу (ЄС) та уряду Японії та спрямована на формування підприємницьких навичок у підлітків та молоді як агентів соціальних змін, а також надання можливостей для реалізації власних ініціатив із соціального підприємництва.

На сході програма реалізовується громадською організацією «Фонд “Професійний розвиток Харкова”» ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Ми зацікавлені в міжнародній підтримці сільського господарства області – Віталій Комарницький

Сьогодні відбулася зустріч голови обласної державної адміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації В. Комарницького з координатором програм ФАО в Україні Х. Саттаровим.

На заході представлені та обговорені шляхи реалізації проєкту економічного розвитку, що реалізується спільно чотирма агенціями ООН – ПРООН, ООН Жінки, Фондом ООН у галузі народонаселення та ФАО. Також розглянуто реалізацію проєкту надання надзвичайної допомоги та розвитку кластерної системи у сфері сільського господарства.

Х. Саттаров та координатор польового офісу ФАО О. Куш розповіли про діючі проєкти ФАО на Сході України. Зокрема, про підтримку створення ефективної мережі постачальників послуг та покращення доступу до ринку для макро-, малих та середніх підприємств, а також підвищення якості

надання технічного та професійного навчання в регіоні, інвестицій ММСП за рахунок грантів. Він діятиме до 2020 р.

В. Комарницький зауважив, що деякі з цих напрямів уже обговорені на нещодавньому заході з питань кредитування інвестиційних проектів суб'єктів малого та середнього підприємництва Луганської області.

«Ми сподіваємося на довгострокове співробітництво. Значної уваги потребує підтримка переробної галузі. Особливо в тих п'яти районах, де відсутнє залізничне сполучення. Логістичний фактор впливає на ціну продукції. Підтримати слід і переміщений Луганський національний аграрний університет, який наразі базується у Старобільську», – наголосив очільник Луганщини.

Заступник директора Департаменту агропромислового розвитку облдержадміністрації Л. Безкоровайна розповіла про позитивний досвід співробітництва з ФАО та зауважила, що Луганщині необхідно облаштування забійного майданчику та пунктів охолодження молочної продукції.

Учасники домовилися щодо регулярних зустрічей, на яких більш детально розглядатиметься подальша співпраця ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Упровадження медичної реформи: з лікарями первинної ланки оформили декларації понад 690 тис. жителів області. Наразі в області зареєстровано та підключено до електронної системи охорони здоров'я eHealth 85 аптечних закладів комунального підприємства «Луганська обласна «Фармація Північ»». Аптеки забезпечені комп'ютерною технікою, встановлено необхідне для здійснення відпуску електронних рецептів програмне забезпечення. Також у лікувальних закладах області виписано 95 тис. електронних рецептів, по 85,2 % яких уже відпущені ліки. За програмою реімбурсації вартості лікарських засобів виплати за липень поточного року в області становили 1,3 млн грн. З лікарями закладів первинної ланки оформили декларації 692, 940 тис. людей. Крім того, Мінрегіоном затверджено фінансування будівництва семи нових лікарських амбулаторій на суму 44, 5 млн грн, придбання 13 службових автомобілів – 6,5 млн грн для медичних працівників у сільській місцевості та 57 комплектів обладнання для телемедицини – 5,6 млн грн. Робота щодо впровадження реформи охорони здоров'я на рівні закладів первинної ланки триває ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Доступних ліків стало більше: набрав чинності новий Реєстр.

Затверджено новий перелік препаратів програми «Доступні ліки». Упродовж наступних шести місяців українці з серцево-судинними захворюваннями, діабетом 2 типу та бронхіальною астмою зможуть отримати 78 препаратів абсолютно безоплатно, ще 176 – з невеликою доплатою.

До оновленого Реєстру лікарських засобів за програмою «Доступні ліки» увійшли 254 препарати. Перелік безоплатних ліків збільшився майже на 20 % порівняно з попереднім реєстром. Найдорожчий препарат, що на 100 % відшкодовує держава, коштує 863,43 грн. Виробники лікарських засобів гарантують, що упродовж наступних шести місяців зможуть виробити і поставити відчутно більше препаратів за програмою. Очікується, що пацієнти зможуть отримати безоплатно чи з незначною доплатою понад 46 млн упаковок препаратів – на 7 млн більше, ніж упродовж дії попереднього реєстру. Щоб отримати ліки, зверніться до свого сімейного лікаря, терапевта чи педіатра, отримайте електронний рецепт і обміняйте його на ліки в аптеці. Нагадаємо, що з 1 квітня пацієнти, які користуються урядовою програмою «Доступні ліки», почали отримувати ліки від серцево-судинних захворювань, діабету другого типу та бронхіальної астми за електронним рецептом. За цей період лікарі виписали понад 5 млн рецептів, 82 % з них пацієнти отримали ліки в аптеці. За ці ліки Національна служба здоров'я України відшкодувала аптекам 258,6 млн грн. Найчастіше – у 80 % випадків – пацієнти отримують препарати для лікування серцево-судинних захворювань. Частка виписаних рецептів для лікування цукрового діабету другого типу – 17 %, бронхіальної астми – 3 %. Скористатись програмою «Доступні ліки» можуть також жителі тимчасово окупованих територій: <https://bit.ly/2z2GeMj> ([Луганська обласна державна адміністрація](#))

Фонд енергоефективності компенсуватиме до 40–50 % витрат на заходи з енергоефективності в ОСББ.

Наглядова рада Фонду енергоефективності затвердила програму підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків. Уже з вересня ОСББ зможуть подаватись на участь у програмі «Енергодім», отримувати гранти і модернізувати свої будинки, зменшувати енергоспоживання. Програма фонду передбачає часткове відшкодування витрат на заходи з енергоефективності у розмірі 40 % вартості прийнятних заходів/робіт для пакета «Легкий» та 50 % для пакета «Комплексний». Перші 300 заявок отримають додатковий грант у розмірі 20 %. Також Наглядова рада Фонду енергоефективності затвердила пакет документів, необхідних для реалізації Програми.

Зокрема:

- порядок дій учасників Програми підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків «Енергодім»;
- порядок верифікації проектів/заходів з енергоефективності, що здійснюються за участю державної установи «Фонд енергоефективності»;
- порядок аналізу якості заходів з енергоефективності, що здійснюються за участю державної установи «Фонд енергоефективності»;
- порядок моніторингу та ведення баз даних (збору, зберігання, аналізу та оприлюднення консолідованої інформації);
- порядок подання та розгляду апеляцій;

-
- умови Грантового договору;
 - порядок прийняття рішень щодо затвердження заявок, проектів, умов грантових договорів у рамках Програми підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків «Енергодім» ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

ЕКСПЕРТНИЙ ПОГЛЯД

([Радіо Свобода](#))

Історик Хіроакі Куромія (США):

Донбас був завжди українським. Він був частиною Дикого поля (історична область України в Приазовських і Причорноморських степах, малозаселена і освоєна, в основному, українськими козаками, – ред.), Він здебільшого був землею українських козаків. Я б сказав, що там є суть сучасної української національної свідомості, тобто свідомості України як землі вільної і демократичної, яка відрізняється від самодержавної Росії і аристократичної Польщі.

Парадоксально, що певною мірою саме радянська влада створила Україну, яка включала Донбас. За часів царизму взагалі була заборонена сама ідея, концепція «Україна» (тільки «Малоросія» і «Новоросія»). Треба підкреслити, що навіть більшовики, особливо Ленін, вважали, що Донбас є частиною України. Він виступив проти тих, хто створив сепаратистську Донецько-Криворізьку радянську республіку. До речі, варто зауважити, що президент Росії Путін критикував Леніна саме за це, вважаючи, що Донбас – частина «Новоросії». Новоросія – це, звичайно, концепція, створена Російською імперією.

Мало хто відзначає це, але потрібно голосно стверджувати, що Донбас справив істотний вплив на сучасний український національний рух – саме демократизуючий вплив. Поясню. Донбаське поняття України представляло альтернативну ідею, концепцію України, яка відрізнялася від ідеї інтегрального українського націоналізму. Донбас – це значить «Україна для всіх» проти «Україна тільки для українців».

Інтегральний націоналізм був небезпечною ідеєю, так як практично він виключив інші національності – росіян, євреїв, поляків, німців та інших, які були жителями України. Інакше кажучи, Донбас уособлював демократичну концепцію України. Це саме те, що українське козацтво уособлювало свого часу. У цьому сенсі Донбас істотно український.

(...) В Україні є атмосфера свободи. І це, я думаю, відображає історію України. Може, це означає і безлад для України, але зате це не самодержавство, не диктатура.

Я переконаний, що попри всі розмови про Донбас, як щось нібито недемократичне, Донбас завжди представляв свого роду протипоту авторитарним тенденціям центру влади. Правда, демократія – часто дисфункціональна, і опір, і бунтарство не завжди продуктивні, але такі виступи балансують небезпечні, антидемократичні тенденції.

(...) Коли Україна стала незалежною, жителі Донбасу вважали себе українцями. Однак втручання Росії змінило ситуацію абсолютно. З'явилася

альтернатива. Без цього втручання, без цієї війни, без анексії Криму Росією нічого б не було.

Я думаю, важливо заявити, що Донбас був завжди українським. Це не означає, що Донбас завжди був задоволений Києвом, є невдоволення, звичайно.

Мені здається, що багато людей ще не задоволені Києвом. Що робить Київ? Він допомагає переселенцям. Якщо війна закінчиться, і Київ повернеться на Донбас – чи буде Київ допомагати Донбасу? Мені здається, що жителі Донбасу таким чином висловлюють своє невдоволення, свої побоювання. Але, врешті-решт, їхня думка і уявлення про Україну зміняться.

Ці люди, які живуть у прикордонних районах, можуть порівнювати Україну з Росією. І якщо Росія процвітає, то це дуже небезпечно.

Києву просто потрібно представляти хорошу перспективу майбутнього України. Жителі Донбасу такі самі, як і жителі решти України. Не можна бачити жителів Донбасу через призму забобонів. У будь-якому суспільстві є такі забобони недовіри. Ви ж знаєте, що відбувається в Америці. У нас багато забобонів. Це просто треба подолати якимось чином. Уряд може робити щось у цьому плані. Це не тільки проблема суспільства, а й проблема держави. У мене немає хороших порад з цього приводу, але я бачу ззовні, що Україна може впоратися з цими важкими питаннями.

Я думаю, що Донбас представляє Україну в концентрованій формі. Багато мов, багато національностей, багато ідей, просто важко управляти всім цим. У такому сенсі Донбас є центром теперішньої України. І якщо ви зможете в цьому плані управляти Донбасом, то управляти Україною буде набагато легше. У такому сенсі, я думаю, Донбас дуже важливий Україні. Я думаю, що Київ і український народ зможуть впоратися з цими завданнями.

(Український кризовий медіа центр)

Переселенці, як і раніше, не мають права голосу на виборах.

Виконавча директорка ГО «Громадський холдинг “Група впливу”» Тетяна Дурнєва:

Планові місцеві вибори восени 2020 р. можуть знову відбутися без участі значної кількості виборців – 1 млн 200 тис. внутрішньо переміщених осіб, які мають право голосу. Це питання потрібно вирішувати не через суд, а в законодавчій площині.

За результатами соціопитування, проведеного Київським міжнародним інститутом соціології у травні – червні, 90 % мешканців приймаючих громад погоджуються, що ВПО повинні мати такі ж політичні права, як і мешканці приймаючих громад, та повноцінно голосувати на місцевих виборах, брати участь у бюджеті, громадських слуханнях тощо.

Аналітик Громадянської мережі «ОПОРА» Олександр Ключев:

Законопроект базується на заявному принципі зміни виборчої реєстрації: громадянин звертається до органу ведення державного реєстру з клопотанням змінити виборчу адресу на постійній основі у зв'язку з тим, що

він постійно проживає на тій чи іншій території. Після цього людина зможе голосувати за фактичним місцем проживання на парламентських, президентських та місцевих виборах. В Україні діє повноцінний державний реєстр виборців, тому є можливість змінювати виборчі адреси, за якими голосують громадяни, у межах усієї країни, і це не призведе до випадків двократного включення громадян у виборчі списки.

У законопроекті передбачені запобіжники, щоб механізм зміни виборчої адреси не використали для зловживань.

Цей законопроект обговорюється вже декілька років, тому тут новій парламентській більшості буде легше: інклюзивність у розробці та обговоренні цього законопроекту вже забезпечені, залишається ознайомити з ним народних депутатів та обговорити на рівні профільних комітетів – і приймати.

Саме на місцевому рівні у переселенців є ключові проблеми, і якщо їхня участь у політичному житті на місцевому рівні обмежена – ці проблеми не вирішуються.

Співзасновниця ініціативи «Восток-SOS» Олександра Дворецька:

Крім того, переселенці, які зареєструвалися за новим місцем проживання, сплачують податки у приймаючу громаду, але при цьому не можуть своїм голосом впливати на людей, які будуть розпоряджатися цими коштами.

Колись обговорювалася можливість проведення місцевих виборів на окупованих територіях за Мінськими домовленостями, і тоді переселенці ніби повинні були бути голосом українського Донбасу. Сьогодні про це вже немає мови. За дослідженням Міжнародної організації з міграції, два роки тому близько 50 % переміщених осіб планували повернутися до попереднього місця проживання. Зараз близько 70 % не планують повертатися, або ще точно не знають: люди інтегруються, отримують нові соціальні зв'язки, нову роботу.

Координатор з адвокації БФ «Право на захист» Дарина Толкач:

Щоб держава бачила реальну кількість переселенців, потрібно створити механізм, який відокремить отримання пенсії від довідки ВПО. Зараз багато людей, які зареєстровані як переселенці у Луганській та Донецькій областях, де-факто проживають по іншій бік лінії зіткнення, і реєструвалися лише задля отримання соціальних виплат. Так ми отримаємо адекватну картину, яка кількість людей реально мешкає в нових приймаючих громадах і хочуть впливати на рішення, які приймаються на місцевому рівні. Ця ідея прописана у законопроекті № 6692, він зареєстрований з 2017 р.

Прогнози

Прем'єр-міністр Володимир Гройсман заявив, що Міжнародні резерви України за три роки зросли майже вдвічі ([Урядовий портал](#)).

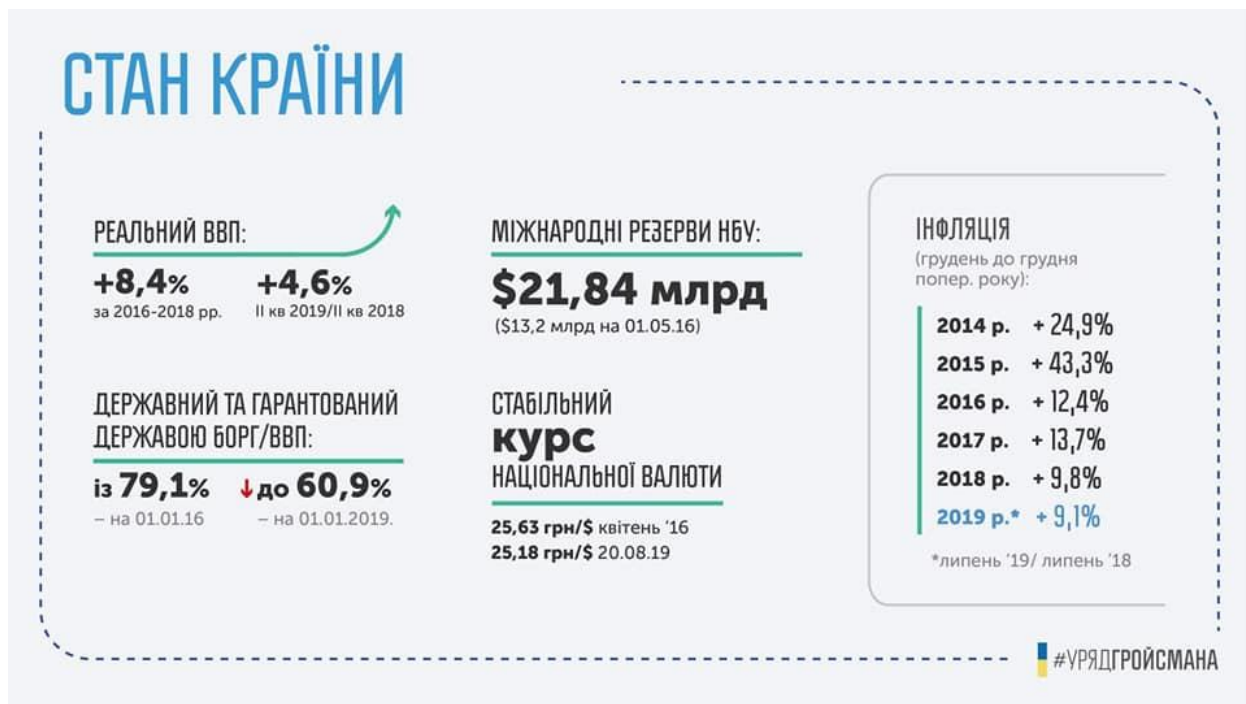
Міжнародні резерви України за час каденції чинного уряду зросли до 21,84 млрд дол., що є найбільшим показником за останні роки.

Три роки діючого уряду припали на вельми непростий період – подолання безпрецедентних викликів в умовах війни і втрати територій та економічного потенціалу.

«Наш уряд заклав добрий фундамент для досягнення якісних результатів, – сказав В. Гройсман. – Міжнародні резерви на час приходу нашого уряду становили 13,2 млрд дол. Ми залишаємо наступному уряду майже 22 млрд дол. Курс залишається стабільним. Ми зменшили борг відносно ВВП. І ще один показник – інфляція. Ми досягли однозначного показника. Цього року маємо всі шанси отримати інфляцію за результатом року менше 8 %.

Інфографіка

([Volodymyr Groysman](#))

МОДЕРНІЗАЦІЯ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ДОРІГ:

2016-2019 рр.

**> 7 тис.
км доріг**

ПРОГРАМА БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

(розв'язки, переходи,
безпека дітей).

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД. НАЛЕЖНЕ ФІНАНСУВАННЯ

75 млрд грн –
Державний дорожній фонд
(2020 р.)

10 млрд грн –
на дороги територіального
значення

РОЗБУДОВА ЛОГІСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

для економічного розвитку та реалізації
транзитного потенціалу:

**Модернізація
Укрзалізниці:**
50 млрд грн
інвестицій
(2016-2018 рр.)
в модернізацію
рухомого складу,
залізничних
шляхів, тощо.

**Розвиток морського,
річкового та
авіасполучення**
+25-30% –
зростання
пасажиропотоку
аеропортів щороку
Розбудова
регіональних
аеропортів

#УРЯДГРОЙСМАНА

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ

ЗБЕРЕЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ТА ДИНАМІКИ ЗБІЛЬШЕННЯ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

2019 р./2014 р.:

+3,7 рази

власні доходи місцевих бюджетів
(загальний фонд):
із **70 млрд грн** – у 2014 році
до **262 млрд грн** – у 2019 р. (план)

**ПІДТРИМКА
РЕАЛІЗАЦІЇ**
інфраструктурних
проектів в регіонах:
≈16 тис. проектів
(2016-2019 рр)

**ЗАВЕРШЕННЯ
ПРОЦЕСУ
ОБ'ЄДНАННЯ ГРОМАД**
і проведення виборів
на новій територіальній
основі та за новим законом

ФОКУС НА ПІДТРИМКУ МАЛИХ МІСТ

СТИМУЛЮВАННЯ
місцевого
і регіонального розвитку

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
НЕЗВОРОТНОСТІ
ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ**
через прийняття
необхідних законів та змін
до Конституції України

#УРЯДГРОЙСМАНА

РЕФОРМА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

#НоваДержавнаСлужба:

615 осіб

призначено на посади фахівців
з питань реформ
(у 10 пілотних міністерствах, двох
державних агентствах та СКМУ)

**54% переможців —
молодші 35 років**

**128 ЕЛЕКТРОННИХ
СЕРВІСІВ
НА САЙТІ КМУ**

**РОЗВИТОК
ЕЛЕКТРОННОГО
УРЯДУВАННЯ**

**МЕРЕЖА ЦНАПІВ
(796 НА 01.07.2019)**

**СКОРОЧЕННЯ
КІЛЬКОСТІ МІНІСТЕРСТВ
ТА РЕФОРМУВАННЯ
КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ**

#УРЯДГРОЙСМАНА

ПІДВИЩЕННЯ ДОХОДІВ ГРОМАДЯН

**ЗБІЛЬШЕННЯ
МІНІМАЛЬНОЇ
ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ**

01.08.19/01.04.16:

+ 3 рази

в національній валюті
(із 1378 грн до 4 173 грн).

+ 2,8 раза

у доларовому еквіваленті
(із \$ 54 до \$ 150).

**ЗБІЛЬШЕННЯ
ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ,**
в т.ч. завдяки
розвитку
та детінізації економіки

+2,3 раза в нац. валюті
(із 4 686 грн – 4 міс. 2016
до 10 783 грн – у червні 2019).

+2,2 раза у доларовому екв.
(із \$183 – 4 міс. 2016
до \$407 – у червні 2019).

**СВОЄЧАСНА ІНДЕКСАЦІЯ
ТА ПІДВИЩЕННЯ РОЗМІРУ
ПЕНСІЙНИХ ВИПЛАТ**

Середній розмір пенсії
(01.07.2019/01.04.2016):

+1,7 раза

у доларовому еквіваленті
(із \$66 до \$112);

+1,8 раза

в національній валюті
(із 1 703 грн до 3 009 грн).

#УРЯДГРОЙСМАНА

ОСВІТА

ЛІКВІДАЦІЯ ЧЕРГ
В ДИТЯЧІ САДОЧКИ
ДО 2020 РОКУ

+85,5 тис. місць
створено в дитсадках
(2016 – 7 міс. 2019)

320 дошкільних
навчальних закладів
збудовано/ відремонтовано/
відновлено діяльність
(2016 – 2019);

«НОВА
УКРАЇНСЬКА ШКОЛА»

>1 млн дітей
буде охоплено НУШ
(2019/2020 н.р.);

7 млрд грн –
інвестиції в якість освіти
(2018-2019);

≈ 5,6 тис. шкіл
прийнято в експлуатацію,
з них 119 – новозбудованих
(2016 – 13.08.19)

ПІДГОТОВКА КОНКУРЕНТОЗДАТНИХ ПРОФЕСІЙНИХ КАДРІВ,
В Т.Ч. РОБІТНИЧИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

ЗРОСТАННЯ
ОПЛАТИ ПРАЦІ
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

2018/2016 р:

+1,5 – +3 рази

залежно від кваліфік. категорії
та розмірів надбавок

із січня 2020 р.:

підвищення зарплати
на +20% +70% та вирівнювання
диспропорцій між окремими
категоріями (відчують вихователі в
дитсадках, молоді вчителі, майстри
виробничого навчання).

#УРЯДГРОЙСМАНА

ПІДТРИМКА СІМЕЙ З ДІТЬМИ

«ПАКУНОК МАЛЯТИ» –
ВИДАНО
>270 тис. шт.
(1.09.18 – 15.08.19)

ДОПОМОГА
БАГАТОДІТНИМ
СІМ'ЯМ

на третю та кожну наступну
дитину до 6 років (1 700 грн.)

«Е-МАЛЯТКО»:
10 ПОСЛУГ ЗА
1 ОНЛАЙН-ЗВЕРНЕННЯМ

«МУНІЦИПАЛЬНА
НЯНЯ»

#ЧужихДітейНеБуває
повернено дітям аліментів
8,4 млрд грн
(2016 – 16.08.2019)

2017-2018 :

1 297 КВАРТИР

– придбано для дітей-сиріт;

124 ДИТЯЧИХ БУДИНКІВ

сімейного типу
збудовано/відремонтовано/придбано

#УРЯДГРОЙСМАНА

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

«ЛІКАР ДЛЯ КОЖНОЇ СІМ'Ї»

28 млн осіб ≈ 70% населення

«ДОСТУПНІ ЛІКИ»

40 млн рецептів
відшкодовано

**ЗБІЛЬШЕННЯ ЗАРОБІТНОЇ
ПЛАТИ ЛІКАРІВ:**

Середня заробітна плата
на первинці (2019/2018 р.):

+2/+3 рази — лікарів
+ 2 рази — медичних сестер

«РЯТУЄМО СЕРЦЯ»

26 + 13 ангиографів

**РОЗБУДОВА
МЕД. ІНФРАСТРУКТУРИ:**

«ОХМАТДИТ»,
перинатальні центри,
медичні заклади
в регіонах

ПОДАЛЬШІ
КРОКИ:

- екстрена медична допомога;
- безкоштовна діагностика;
- вторинний рівень

#УРЯДГРОЙСМАНА

КУЛЬТУРА І НАЦІОНАЛЬНА ПАМ'ЯТЬ

ЗАВЕРШЕННЯ:

Меморіалу
жертв
Голодомору

Меморіального
комплексу
Героїв Небесної
Сотні

Історико-
меморіального
заповідника
«Бабин яр»

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ У СФЕРІ КУЛЬТУРИ

«МАЛІ МІСТА – ВЕЛИКІ ВРАЖЕННЯ»:

- 2018 р.: **8 ПРОЕКТІВ** (4,3 млн.грн.)
- 2019 р.: **74 ПРОЕКТИ** (41,3 млн.грн.)

КУЛЬТУРНІ ІНДУСТРІЇ ТА ПІДТРИМКА
УКРАЇНСЬКОГО КІНО

2018-2019 рр.:

виробництво **148 фільмів**
буде завершено до кінця 2019 р.

2016-2018 рр.:
будівництво/ реконструкція/ ремонт

638 об'єктів культури

в регіонах >1 млрд грн
(субвенція на ОТГ + ДФРР)

#УРЯДГРОЙСМАНА

ОБОРОНА І БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ

ФІНАНСУВАННЯ

**не менше
5% ВВП**

МОДЕРНІЗАЦІЯ
ЗА
СТАНДАРТАМИ
НАТО

ПРОЗОРІСТЬ ДЕРЖАВНОГО КОНЦЕРНУ
«УКРОБОРОНПРОМ»

ПІДВИЩЕННЯ ГРОШОВОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА
СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ

ТЕХНІЧНЕ
ПЕРЕОСНАЩЕННЯ ТА
ІНСТИТУЦІЙНА РОЗБУДОВА
СЕКТОРУ ГРОМАДСЬКОЇ
БЕЗПЕКИ

(поліція, рятувальники, Нацгвардія).

#УРЯДГРОЙСМАНА

ПОЛІТИЧНА АСОЦІАЦІЯ ТА ЕКОНОМІЧНА ІНТЕГРАЦІЯ З ЄС

ВИКОНАННЯ УГОДИ
ПРО АСОЦІАЦІЮ З ЄС

СЕКТОРАЛЬНА
ІНТЕГРАЦІЯ З ЄС:

енергетичний ринок;
юстиція, свобода
та безпека;
цифрова економіка
та цифровий ринок;
митне співробітництво
та технічне регулювання

НАРОЩУВАННЯ
ТОРГІВЛІ З ЄС:

+41,1% загальний обсяг торгівлі
товарами і послугами (2018/2016)

частка експорту товарів до ЄС
в загальному експорті:
із 34,1% - у 2015 р. до 42% - у 2018 р.

ТОП-3 експортних товарних груп
України до ЄС:

+48,6% — продукція АПК та харчової промисловості;	+43,5% — продукція металургійного комплексу;	+42,9% — продукція машино- будування.
---	--	---

РОЗШИРЕННЯ ДОСТУПУ
ВІТЧИЗНЯНИХ ТОВАРІВ
НА РИНКИ ЄС

Збереження консолідованої
позиції ЄС щодо

ПРОТИДІЇ РОСІЙСЬКІЙ
АГРЕСІЇ ТА ВІДНОВЛЕННЯ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ЦІЛІСНОСТІ
УКРАЇНИ

#УРЯДГРОЙСМАНА